

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

9

Indbydelsesskrift

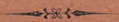
til

Afgangs- og Aarsprøven

i

Viborg Kathedralskole

i Aaret 1886.

Viborg.

F. V. Backhausens Bog- & Stentrykkeri.

1886.

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøven

i

Viborg Kathedralskole

i Aaret 1886.

Viborg.

F. V. Beckhausens Bog- & Stentrykkeri.

1886.

INDHOLD.

I.	Afslutningsprøver	Side	1.
II.	Disciplene	—	16.
III.	Arbejdets Ordning	—	26.
IV.	Aarets Arbejde	—	32.
V.	Understøttelsesmidler	—	57.
VI.	Samlinger	—	65.
VII.	Regnskabsvæsen	—	95.
VIII.	Bygninger og Løsere	—	96.

I. Afslutningsprøver.

Ved Skrivelse af 23. Maj förrige Aar fra Prof. Ad. Steen kom Rektoratet til Kundskab om, at i det nævnte Aar Prof. Steen kom til paa Undervisningsinspektionens Vegne at ordne og lede Tilsynet ved Skolens Slutprøver. Ved Skrivelse af 27. s. M. meddelte Ministeriet Rektoratet et Skema for den skriftlige Del af Prøverne. Den 6. Juni modtog Rektoratet i 3 Aftryk et Skema over de kontrollerede Prøver ved de lærde Skoler og Realskolerne i Jylland. Og den 13. s. M. modtoges fra Ministeriet en Pakke med Stileopgaverne. Af det sidst nævnte af de tvende modtagne Skemaer saaes det, at Prof. Steen selv vilde medvirke ved Bedømmelsen af Prøverne i Naturlære med 6. Kl. og i Geografi med 4. Kl., medens paa Undervisningsinspektionens Vegne Adj. Hauschultz kom til at gjøre det i Mathematik, Adj. Wraae i Dansk, Oldnordisk og Tysk med 6. Kl., Rektor Dahlenborg i i Græsk og Fransk med 6. Kl., Ovrlr. Kleisdorff i Engelsk med 6. Kl., Adj. Lind i Historie med 6. Kl. og Prof. Gertz i Latin med 6. og med 4. Kl.

a. Afgangsprøve for studerende Disciple af sproglig-historisk Retning.

Der indstillede sig følgende 12 Disciple af Skolens 6. Klasse:

1. Hans Peter Carl Christian **Bang**, Søn af Ovr. ved Skolen, Dr. phil. Jhns. Ptr. B., opt. i Skolens 1. Kl. d. 15. Avg. 1879, fyldt 17 Aar 29. April 1885;
2. Martinus Johan **Barner**, S. af Konditor Ptr. Karilius Martenkus v. B. i Viborg, opt. i 1. Kl. 15. Avg. 1879, fyldt 17 Aar d. 12. Febr. 1885;
3. Vilhelm **Blichfeldt**, S. af Expeditionssekretær ved Kreditforeng. af jyske Landejendomsbesiddere Hrd. Frdr. B. i Viborg, opt. i 1. Kl. 15. Avg. 1879, fyldt 18 Aar d. 19. Maj 1885;
4. Johan Erik **Boas**, S. af Prtklr. Vlh. B. i Viborg, opt. i 1. Kl. 15. Avg. 1879, fyldt 19 Aar 16. Novbr. 1884;
5. Lars Pedersen **Dam**, S. af Gaardejer Pdr. Sørensen D. af Lyngs, Refs Hrd., Thisted Amt, opt. i 3. Kl. 15. Avg. 1881, fyldt 22 Aar 20. Maj 1885;
6. Carl Georg Gotfred **Faber**, S. af Hrdsfogd. Crl. Grg. Gtfr. F. i Viborg, opt. i 1. Kl. 15. Avg. 1879, fyldt 17 Aar 8. Septbr. 1884;
7. Anton Sørensen **Fugl**, S. af Husm. og Tømr. Søren Mikkelsen (Fugl) i Rebstrup, Gammel Sogn ved Grenaa, 1882 bestaaet Realafgangspr. af højere Grad ved Grenaa Realskole, hvorved han i de 5 Fag, som med 4. Kl.'s Aarsprøve afsluttes for stud. Dsepl. af sprgl.-hist. Rtnng., fik 35 Points, 1883 bestaaet Prøve i latinsk Stil ved Mariboës Sk. i Kbh. med Krkt. **mg.**;

- opt. i 5. Kl. 19. Avg. 1883, fyldt 18 Aar 15. April 1885;
8. Christen **Gade**, S. af Boelsmand Christen Jensen (Gade) i Sevel, Ginding Hrd., Ringkj. Amt, opt. i 2. Kl. 15. Avg. 1880, fyldt 17 Aar 27. Avg. 1884;
  9. Jens **Grønbæk**, S. af Gaardejer Christen Kiildsen (Grønbæk) i Jersild, Avlum Sogn, Hammerum Hrd., Ringkj. Amt, 1881 bestaaet almindelig Forbrøllspr. med 2 Sprog ved Herning Realskl. med $69\frac{2}{3}$ P., 1882 ved det v. Westenske Inst. i Kbh. som Privatist fra Døckers Højskolehjem bestaaet Prøve i de 5 med 4. Kl. for stud. af sprogl.-hist. Retning afsluttede Fag, opt. i 5. Kl. 19. Avg. 1882, 1883 her ved Skolen bestaaet Pr. i lat. Stil med **meget godt**, fyldt 19 Aar 3. Septbr. 1884;
  10. Martin Ludvig **Hoff**, S. af Landinsp. og Godsforvalter paa Tjele Gust. Ferdin. Leop. H. i Viborg, opt. i 1. Kl. 15. Avg. 1877, udtraadt 15. Juli 1882, gjenopt. i 5. Kl. 4. Maj 1883, fyldt 20 Aar 20. Juni 1885;
  11. Jens **Jensen**, S. af afl. Bøgholder Eli Theod. J. i Viborg, opt. i 1. Kl. 15. Avg. 1878, fyldt 18 Aar 25. Decbr. 1884; og
  12. Niels **Svendson**, S. af Indsiddet Christen Sv. i Lund, Gjellerup Sgn., Hammerum Hrd., Ringkj. Amt, 1881 bestaaet alm. Forbrøllspr. med 2 Sprog ved Herning Realskole med $65\frac{2}{3}$ P., 1882 ved det v. Westenske Inst. i Kbh. som Privatist fra Døckers Højskolehjem bestaaet Pr. i de 5 med 4. Kl. afsluttede Fag, opt. i 5. Kl. 19. Avg. 1882, 1883 bestaaet Pr. i latinsk St. med Krkt. **godt**, fyldt 20 Aar 23. Nov. 1884;

samt en Privatist:

Sofus Johan **Madsen**, S. af Skolelr. og Kirkesanger i Sct. Hans Sogn ved Hjøring Niels Ptr. M., 1882 som Privatist her ved Skolen bestaaet Prøve i de 5 Fag, 1883 ligeledes her bestaaet Prøve i latinsk Stil med **temmelig godt**+, fyldt 24 Aar 25. Febr. 1885.

De fra Ministeriet sendte Opgaver til de skriftlige Prøver vare

i Dansk som fri Opgave: Hvoraf kommer det, at store Mænd tit have meget at kæmpe med, og at deres Fortjenester ofte først anerkjendes efter deres Død?

og over et kjendt Stof: Hvilken Betydning har Ludvig den fjortendes Regjering haft for Evropa?

i Latin til Oversættelse paa Dansk:

Seneca Lucilio suo salutem.

Aebutius Liberalis, amicus noster, nunc tristis est, nuntiatio incendio, quo Lugdunensis colonia*) exusta est. Movere hic casus quemlibet posset. nedum hominem patriae suae amantissimum. Itaque nunc firmitatem animi sui quaerit, quam videlicet ad ea, quae timeri posse putabat, exercuit; hoc vero tam inopinatum malum et paene inauditum non miror si non timuit, quum esset sine exemplo. Multas enim civitates incendium vexavit, nullam abstulit; nam etiam ubi hostili manu in tecta ignis inmissus est, multis locis deficit, et, quamvis subinde excitetur, raro tamen cuncta depascitur. Terrarum quoque vix unquam tam gravis et perniciosus fuit motus, ut tota oppida everteret. At Lugduni tot pulcherrima opera, quae singula illustrare urbes singulas possent, una nox stravit, et in altissima pace, quantum ne bello quidem timeri potest, accidit. Quis hoc credat? ubique armis quiescentibus, quum toto orbe terrarum diffusa securitas sit, Lugdunum, quod ostendebatur in Gallia, quaeritur! Hoc Liberalis nostri animum inclinavit, adversus sueta firmum et erectum. Nec sine causa concussus est: inexpectata semper graviora sunt; novitas adjicit calamitatibus pondus, nec quisquam mortalium non magis, quod, etiam miratus est, doluit. Ideo nihil nobis improvisum esse debet; in omnia praemittendus animus est cogitandumque, non quidquid

solet, sed quidquid potest fieri. Quid enim est, quod non fortuna, quum voluit, ex florentissimo detrahat? quid est, quod non eo magis aggrediatur et quatiat, quo speciosius fulget? quid illi arduum quidve difficile est? Cogitanda ergo sunt omnia, et animus adversus ea, quae possunt evenire, firmandus. Exilia, tormenta, morbos, bella, naufragia meditare! Potest te patriae, potest patriam tibi casus eripere; potest te in solitudines abigere. Totam ante oculos sortis humanae condicionem ponamus, si nolumus opprimi nec illis inusitatis obstupesceri.

*) Lugdunensis colonia := Lugdunum -- det nuværende Lyon; i denne By hørte Liberalis hjemme. Den brændte Aar 64 efter Christus.

og i Fransk til Oversættelse paa Fransk:

Vi vide alle, med hvilken Begejstring og hvilken Beundring Franklin blev modtagen i Paris, hvis Afgud han snart blev. „Jeg er Parisernes sande Løgetøj“, skriver han til sin Datter; „de have saaledes ødslet med min Buste, at, dersom der blev sat en Pris paa mit Hoved, vilde det være umuligt for mig at undslippe, hvor gjerne jeg end vilde det.“ Ikke blot den Begejstring, som han vækker, faar ofte vor aandrige Amerikaner til at smile, men han miorer sig ogsaa paa Bekostning af dem, som komme for at anmode ham om Anbefalingsbreve til de forenede Stater eller for at bede ham interessere sig for alle Slags Projekter. Her er et Anbefalingsbrev, som man har fundet i hans Papirer med Overskriften „Model til et Anbefalingsbrev for Folk, som jeg ikke kjender“:

Paris den 2den April 1777.

Min Herre,

Overbringeren af dette Brev, som rejser til Amerika, plager mig om at give sig et Anbefalingsbrev, skjønt jeg hverken kjender ham eller hans Navn. Dette kan synes Dem paafaldende, men det er Mode i dette Land. Det har ofte hændt sig, at en ubekjendt Person har forestillet mig en anden ubekjendt Person, og at de have anbefalet hinanden. Hvad angaar Overbringeren af nærværende Brev, er jeg nødsaget til at henvise Dem til ham selv med Hensyn til hans Dyder og Fortjenester, som han sikkert kjender bedre end jeg. For Resten anbefaler jeg Dem ham som for-

tjenende alle de Artigheder, til hvilke en fremmed har Ret, om hvem man ingen daarlige Oplysninger har, og jeg andrager for ham om alle de Gunstbevisninger, hvortil han maatte vise sig værdig, naar de kjender ham.

Alle Tal skrives helt ud med Bogstaver. -- Legetøj poupée. -- ødsle med prodiguer. -- sætte en Pris paa ens Hoved mettre à prix la tête de qn -- gjerne ville noget avoir bonne volonté de qch. -- til pour. -- Overskrift titre -- plage presser. -- nærværende Brev la présente. -- andrage om solliciter. -- maatte vise udtr. vil vise.

I Bedømmelsen deltog foruden det tilstede værende Medlem af Undervisningsinspektionen og de fra denne sendte Meddomsmænd kun Lærere ved Skolen.

Udfaldet ses af den tilføjede Oversigt A, hvor for Skolens Disciples Vedkommende de Tal, der findes indskudte efter deres Navne, angive de Tal Points, hver især af dem i sin Tid ved 4. Klasses Aarsprøve havde opnaaet henholdsvis i samtlige Fag og i de 5 afsluttede, og for Privatistens og de først i 5. Kl. optagne Disciples ligeledes ved et efter Navnet indskudt Tal angives, hvor mange Points de ved den for dem dertil svarende Prøve havde opnaaet.

b. Almindelig Forberedelsesprøve samt Aarsprøve for den stud. Afdeling af 4. Kl.

I 4. Klasse sad der 19 Disciple, af hvilke 2 vare Realdisciple; og blandt de studerende var der en, der hørte til den matematisk-naturvidenskabelige Retning. Desuden havde der meldt sig 3 Privatister, som alle i det sidste Aar til Dels havde fulgt med Undervisningen i 5. Klasse og nu ønskede at underkaste sig Prøve i latinsk Stil for derpaa at gjen-nemgaa Optagelsesprøve og saa tilbringe endnu et Aar i denne Klasse.

A. Afgangsprøve for studerende Disciple af sproglig—historisk Retning 1885.

	Dansk.		Dansk og Oldnordisk.	Fransk skr. og mdtl.	Tysk.	Engelsk.	Historie.	Latin.			Græsk.	Naturlære.	Points.	Hovedkarakter.
	Fri Opg.	Bnd. Opg.						skriftlig.	mundtlig med den Forberedelse.	skriftlig.				
Bang. H. P. C. C., (72, 32 P.)	g+	g+	mg	mg	ug÷	"	mg	mg÷	mg	mg	ug÷	g	95	1. Karakter.
Barner. Martinus (71, 30 P.)	g+	mg÷	mg+	mg÷	mg	"	ug÷	g÷	mg	mg	ug	g÷	92	1. Karakter.
Blichfeldt. Vlh. (66, 32 P.)	mg÷	g	tg+	tg÷	g+	"	mg÷	g	mg	mg÷	g	mg	64	2. Karakter.
Boas. John. E. (70, 33 P.)	g÷	g+	mg÷	g+	"	g+	mg+	g+	g+	g+	mg÷	mg	86	1. Karakter.
Dam Lars P. (68, 37 P.)	mg÷	g+	mg÷	g	"	g	tg+	g+	g+	g	g+	g÷	69	2. Karakter.
Faber. Carl G. G. (62, 26 P.)	g	g÷	mg	g÷	"	mg	mg÷	tg+	mg÷	mg	mg	g+	84	1. Karakter.
Fugl. Anton (, 35 P.)	ug÷	mg+	ug÷	mg+	"	ug	mg+	mg÷	ug÷	ug	mg+	ug	105	1. Karakter med Udm.
Gade. Christen (59, 34 P.)	g+	mg÷	mg÷	g+	"	mg	tg	tg+	g÷	g+	g+	g+	67	2. Karakter.
Grønæk. Jens (, 37 P.)	mg÷	mg.	ug÷	mg	"	mg	ug÷	g÷	ug÷	mg	ug	mg	99	1. Karakter.
Hoff. M. L. (62, 26 P.)	g+	g	mg÷	g	mg+	"	mg÷	mg	mg	mg÷	g	mg+	85	1. Karakter.
Jensen. Jens (71, 33 P.)	g	g+	mg÷	g	mg÷	"	g+	g÷	tg+	g÷	tg+	g	64	2. Karakter.
Svendsen. Niels (, 37 P.)	g÷	g	mg÷	g	g	"	mg	tg÷	g÷	tg+	g+	g+	65	2. Karakter.
Privatist:														
Madsen. S. J. (, 32 P.)	g+	g+	mg+	mg÷	"	g+	mg+	g+	g	g÷	g+	mg	84	1. Karakter.

De fra Ministeriet sendte Opgaver til de skriftlige Prøver vare for alle Klassens Disciple;

i D a n s k: Om de for Menneskene vigtigste Havdyr og den Nytte, der drages af dem.

i A r i t h m e t i k:

1. A kjøber 3 Kasser Appelsiner for henholdsvis 51 fr. 98 $\frac{2}{3}$ c., 57 fr. 68 c. og 58 fr. 61 $\frac{1}{3}$ c., Omkostningerne beløbe sig til 33 $\frac{1}{3}$ pCt. af Indkjøbsprisen. Han sælger dem for 10 Øre Stykket, hvorved han tjener 7 $\frac{1}{7}$ pCt. Hvor meget havde en Appelsin kostet ved Indkjøbet i danske Penge, og hvor mange var der i hver Kasse?

1 fr. = 100 c. = 75 Ø.

2. Undersøg, om den Række, hvis 3 første Led ere $\frac{p^2-1}{p}, p, \frac{p^2+1}{p}$ er en Differens- eller en Kvotientrække, naar p har en hvilkensomhelst Værdi.

Find det almindelige Led deri og Summen af n Led.

Vis, at Summen, naar $n=3$, bliver 3 Gange det andet Led, og find den under den simpleste Form, naar

$$p = \frac{\sqrt{5} + \sqrt{3} + \sqrt{2}}{\sqrt{45} + \sqrt{27} - \sqrt{18}}$$

$$3. \text{ Af Ligningen } \sqrt{x+\sqrt{x}} + \sqrt{x-\sqrt{x}} = 3 \cdot \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x+\sqrt{x}}}$$

findes x.

og i G e o m e t r i:

1. To Sekanter, der danne en Vinkel paa 22° 50', skære en Cirkel saaledes, at de Buer, der ligge udenfor Vinklen, ere 131° 50' og 112°. Hvor store ere de imellem Sekanterne liggende Buer? Drages Korderne til disse sidste Buer, hvor store ere da Vinklerne i den derved frembragte Firkant? Hvor store ere Vinklerne imellem dens Diagonaler?

2. Der skal konstrueres en Cirkel med Radius r, som berører en givne Vinkels ene Ben og af det andet afskærer en Korde, som er $r\sqrt{3}$.

3. Omkredsene af en regelmæssig Ottekant og Tolvkant ere lige store, hver lig p; hvilken har størst Areal, og hvor stor er Forskjellen?

for de studerende Disciple samt de 3 Privatister

i Latin til Oversættelse paa Latin:

I Aaret 280 kom Kong Pyrrhus Tarentinerne til Hjælp, som førte Krig med Romerne. Han var begjærlig efter Berømmelse og kyndig i Krig og satte med Glæde efter Tarentinernes Tilskyndelse med en Hær over til Italien fra Epirus. Ved Heraclea, en By i Lucanien, blev det første Slag leveret, i hvilket Romerne bleve i den Grad forfærdede ved det usædvanlige Syn af Elephanter, at de led et stort Nederlag. Efter dette Nederlag sendte Romerne Gesandter til Pyrrhus, som skulde løskjøre Fangerne. Da Pyrrhus havde mistet mange Soldater i Slaget, haabede han, at Gesandterne vilde bede om Fred, men Fabricius, Hovedet for Gesandtskabet, overbeviste snart ved sin Tale Kongen om, at hans Haab om Fred var ugrundet. Senere forsøgte Pyrrhus forgjæves at vinde Fabricius for sig ved Gaver og Løfter eller at skræmme ham ved det pludselige Syn af en vældig Elephant; hans Hæderlighed var saa stor, at hverken Gaver eller Frygt kunde bevæge ham til at glemme Pligten.

Lucanien — Lucania. i den Grad — adeo. forfærder — perterreo. usædvanlig — insolitus. Syn — species lider — accipio. løskjøber — redimo. Hoved — princeps. ugrundet — falsus vinder — concilio. Løfte — promissum. skræmmer — terreo. vældig — ingens. Hæderlighed — integritas. bevæger — impello. Tallene skrives helt ud.
og for Realdisciplene

i Engelsk til Oversættelse paa Dansk:

After the battle of Crécy, in the year 1346, the English king, Edward the Third, marched to Calais, with the intention of laying siege to it; but, finding it too strong to take by storm, he determined to subdue it by hunger. He placed his fleet directly opposite to the harbour, and built huts for his soldiers all round the town, so as completely to invest it, and prevent it from getting assistance either by land or sea. After the siege had lasted eleven months, the people were in so much distress for want of food that they were forced to eat horses, dogs and cats, till even these failed, and the governor found himself obliged to surrender. Edward promised, after some hesitation, that on

condition that six of the principal citizens should come to him barefooted, with ropes about their necks, and bring him the keys of the town, he would spare the lives of the rest. The people of Calais were greatly distressed, when they heard the terms the king of England insisted on. While they were considering what was to be done, Eustace de St. Pierre, one of the richest merchants of the town, offered himself as the first of the six victims. His example inspired five others with equal courage, and after a sorrowful parting with their friends (for they all expected to be hanged) they appeared before Edward. He was so angry with the people of Calais for holding out so long against him, that he ordered these six men to be executed. Queen Philippa then fell on her knees before him, and besought him to pardon them. The king granted her request, and she had them conducted to her apartment where she entertained them, and sent them back to the town, bestowing on them many rich presents.

Siege, Belejring. Subdue, undertvinge. Invest, indeslutte. fail, slippe op. Governor, Kommandant. Term, Betingelse. Insist on, fordre. Victim, Offer. Execute, henrette.

og i praktisk Regning:

1. Hos en Vexelerer byttes 500 fr., 1360 Dukater, 45 £ og 1040 Rubler i danske Penge; Vexellereren faar $\frac{1}{3}$ pCt., i Bytte betaler han saa stort et Beløb, som det er muligt, i Obligationer, hvoraf hver er 85 Kr. værd, Resten i rede Penge. Hvor mange Obligationer betaler han, hvor meget i rede Penge?

1 fr. = 75 Ø., 1 Dukat = 8 Kr. 45 Ø., 1 £ = 17 Kr. 90 Ø., 1 Rubel = 2 Kr. 70 Ø.

2. En hul Metalkugles ydre Overflade er $a \square'$, en indre $b \square'$; hvor meget vejer den fyldt med Vand? 1 Kubikfod Vand vejer $c \#$ og en Kubikfod af Metallet vejer $d \#$. Ex. $a = 4,192$, $b = 3,928$, $c = 62,047$, $d = 777,047$. En Kugles Overflade er $4\pi r^2$, dens Kubikindhold $\frac{4}{3}\pi r^3$, naar r betegner dens Radius.

I Bedømmelsen deltog foruden det tilstede værende Medlem af Undervisningsinspektionen og de

af denne sendte Meddomsmænd for Naturhistoriens Vedkommende Hr. Justitssekretær ved Landsoverretten i Viborg Morville og for Naturlærens Hr. Jernvejsingeniør Høyer

Udfaldet ses af de tilføjede Oversigter B 1 og 2.

Den almindelige Forberedelsesprøve bestodes altsaa af begge de Realdisciple, der sad i Klassen, nemlig

1. Jens Tolsgaard **Christensen**, Søn af Gaardejer og Sognefoged Christen Pedersen paa Provstgaard, Vejrum Sogn, Hjerm Hrd., Ringkjøbing Amt, opt. i 1. Kl. 15. Avg. 1881, fyldt 19 Aar 24. Juni 1885, og
2. Johan Peter **Koch**, Søn af Sognepr. for Vixnæs Sogn paa Laaland Carl Bendix K., opt. i 1. Kl. 15. Avg. 1881, fyldt 15 Aar 15. Jan. 1870.

Desuden opnaaede samtlige de i Klassen siddende studerende Disciple det Tal Points (33). der er sat som Vilkaar for, at de kan opnaa Rettigheder jevn-sides med dem, der har bestaaet den almindelige Forberedelsesprøve; og iblandt disse var der en, der vilde nøjes med at have opnaaet disse Rettigheder og ikke fortsætte sin Skolegang videre, nemlig den eneste Discipel af mathematisk-naturvidenskabelig Retning

Peter Daniel **Wohnsen**, S. af Prokurator Peter Daniel W. i Viborg, opt. i 1. Kl. 15. Avg. 1880, fyldt 17 Aar 23. Juni 1885.

c. Latinprøve for Farmaceuter

er, siden Beretningen sluttedes i forrige Aars Indbydelsesskrift, bleven afholdt ved Skolen 3 Gange, nemlig

1. d. 8. Juli f. A. over Disciplen Antonius **Tønnesen** fra Ringkjøbing Apothek,

B I. Aarsprøve for studerende Disciple af 4de Klasse i Sommeren 1885.

	Retning.	Dansk skriftlig.	Tysk	Fransk.	Latin. mdtl. og skr.	Historie.	Geografi.	Naturhist.	Arithmetik mdtl. og skr.	Geometri mdtl. og skr.	Græsk.	Naturlevne	Points		Udfald.
													tilsammen	afsluttede Fag.	
Andersen. Søren	spr.-hist.	mg+	ug÷	mg-	ug	ug÷	mg÷	mg+	mg+	g+	mg+	"	80	34	Best.
Andersen. Viggo	spr.-hist.	g	mg	mg	mg	mg+	g÷	g	g÷	g+	md+	"	54	25	Best.
Brill. Anders Pedersen	spr.-hist.	g+	mg÷	g	mg+	mg	mg	mg	mg+	mg÷	mg÷	"	71	34	Best.
Carstensen. Theodor .	spr.-hist.	mg+	mg+	mg+	mg+	ug	ug÷	mg+	ug÷	mg	mg	"	81	37	Best.
Hammer. Olaf	spr.-hist.	mg÷	mg+	mg	g+	mg÷	tg+	tg+	tg÷	tg÷	g	"	45	9	Best.
Holst. Hans Olaf . . .	spr.-hist.	mg+	g	mg	ug÷	g÷	g÷	mg	tg+	g	g+	"	62	23	Best.
Iversen Carl	spr.-hist.	g÷	g+	mg÷	g÷	mg	g+	g÷	g÷	g	g+	"	54	24	Best.
Jensen. Hother	spr.-hist.	mg÷	ug÷	mg	ug÷	mg÷	g	g	g+	mg	mg	"	72	30	Best.
Jensen. Jens Kristian .	spr.-hist.	g+	mg÷	mg	mg+	g÷	g	g+	mg÷	mg	mg	"	70	30	Best.
Krohn. Helge	spr.-hist.	tg+	g+	g+	ug	mg	mg÷	g+	g+	g	g	"	64	28	Best.
Pedersen. Chr. Kirk .	spr.-hist.	mg÷	mg+	mg	mg	tg÷	g+	g+	mg+	mg÷	g÷	"	62	32	Best.
Pedersen. P. Andersen	spr.-hist.	mg+	mg	mg	ug÷	mg	g+	g	g	g+	ug	"	73	28	Best.

B 2. Almindelig Forberedelsesprøve i Sommeren 1885.

	Moders- maal.		Engelsk skr. og ndtl.	Tysk	Fransk	Historie.	Geograph.	Mathematik.			Naturhistorie.	Naturlære.	Orden med de skr. Arbejder.	Points.	Udfald.
	skriftlig.	mundtlig.						Arithmetik skr. og ndtl.	skriftlig Regning.	Geometri skr. og ndtl.					
Christensen. J. Tolsg.	mg	mg ÷	mg ÷	g ÷	g ÷	ss	ndl ÷	tg ÷	g ÷	tg	tg ÷	tg ÷	mg ÷	60 ¹ / ₃	Best.
Koch. Johan Peter .	mg ÷	g ÷	ug	mg ÷	mg	mg ÷	mg ÷	mg	ug	mg ÷	mg	mg ÷	mg ÷	113	Best.

2. d. 16. Oktober f. A. over Eleven Erik **Frederiksen** fra Lemvig Apothek og
3. d. 17. Novbr. f. A. over Eleven Jens Kirkeby **Jensen** fra Koldby Apothek i Thy.

De opgav at have læst foruden Forchhammers Læsebog, 1. de to første Bøger af Evtropius og de 9 første Kapitler af 3. Bog, 2. de første 33 Kapitler af 1. Bog af Cæsars Gallerkrig og 3. de første 31 Kapitler af samme Bog. Overhørelsen udførtes hver Gang af Rektor Lefolii med Tilkaldelse som Meddommer af Adjunkt, Lærer i Latin ved Skolen Chr. Ramsgaard, og Examinanderne tilkjendtes 1. meget godt, 2. godt+ og 3. meget godt+, saa at de i Henhold til den kgl. Anordning af 30. Avg 1881 om en almindelig Forberedelsesprøve § 7 i Forbindelse med Ministeriets Skrivelse af 28. Septbr. s. A. til Rektoratet for N. N. Skole erklæredes for at have **bestaaet** Proven.

a. Halvaarsprøven blev i Aar ligesom ifjor med Undtagelse af gauske enkelte Fag afholdt fuldstændig i den sidste Halvdel af Januar Maaned, saa at Rektoren deltog i Bedømmelsen af samtlige skriftlige Arbejder med Undtagele af de mathematiske og i forskjellige Fag i saa mange af de mundtlige Prøver, som det var muligt for ham at overvære, medens ellers Bedømmelsen udførtes af en Lærer til foruden den vedkommende Faglærer, der besørgede Overhøringen.

b. Optagelsesprøven over de Disciple, der vare meldte til at gaa over fra Forberedelsesskolen til Kathedralskolen, blev afholdt saaledes, at den udgjorde en Del af den saanede Aarsprøve for begge Skoler, idet i hvert Fag vedkommende Lærer i Kathedralskolens 1. Klasse i Forening med Faglæreren i Forberedelsesskolens øverste Klasse udførte Bedømmelsen, og den endelige Afgjørelse om Optagelsen blev truffen ved Lærermødet efter Afslutningen af den hele Aarsprøve. Over de andre Disciple, der vare

meldte til Indtrædelse enten i Forberedelsesskolen eller i Kathedralskolen, holdtes Optagelsesprøven paa sædvanlig Maade Mandagen d. 6. Juli, saaledes at hver Discipel i hvert Fag blev prøvet af den Lærer, der i Aarets Løb havde undervist i Faget i den Klasse, der var nærmest under den, han var indmeldt til, kun til Frbkl. a af denne Klasses egen Lærer.

e. Offentlig Prøve i Gymnastik holdtes for Skoleaaret $18^{81}/_{85}$ Mandagen $^{16}/_5$ — Torsdagen $^{2}/_3$ f. A., hver Dag fra 12—2 med to af Kathedralskolens eller Forberedelsesskolens Klasser, og for Aaret $18^{82}/_{86}$ Onsdagen $^{11}/_4$ — Mandagen $^{19}/_4$ d. A., ligeledes hver Dag fra 12—2 med en eller to Klasser. Ved begge Lejligheder bedømtes Prøverne foruden af hver Klasses egen Lærer tillige af Reserveintendant Lillie og Skolens anden Faglærer; og paa Grundlag af en Karakter, den først nævnte forud havde givet hver Discipel for hans Flid og Fremgang i Faget Aaret igjennem, bestemtes nu efter et rimeligt Hensyn til Prøvens Udfald for ham en Karakter, der blev indført i Examensprotokollen ved den sidst afholdte Halvaarsprøve og meddelt Hjemmet.

Offentlig Prøve i Sang for Skoleaaret $18^{81}/_{85}$ afholdtes Onsdagen d. 3. Juni f. A., hvorved der blev sunget én af Skolens Morgensange énstemmig af begge Skoler, 2 trestemmige Sange af Kathedralskolen, 2 tostemmige af 5. og 6. Klasse, 2 énstemmige af begge Skoler, en trestemmig af Kathedralskolen og til Slutning en af Skolens Morgensange énstemmig af begge Skoler. For indeværende Skoleaar agtes omtrent til samme Tid i Aar en lignende offentlig Prøve afholdt.

II. Disciplene.

Da Meddelelsen sluttedes i forrige Aars Indbydelsesskrift d. 22. April f. A., talte Kathedralskolen og Forberedelsesskolen tilsammen 152 Disciple, hvoraf der i den først nævnte sad 121 og i Forberedelsesskolen 31 Disciple, hvis Fordeling efter Klasse, Fag og Retning saaes af en tilføjet Oversigt. Derefter udtraadte d. 21. Maj af 2. Rkl. Andreas Sørensen

for at komme ud paa Prøvetogt med et af Flaadens Skibe. Efter overstaaet Slutprøve udtraadte, som tidligere meddelt, af Kathedralskolens 6. Kl. 12 og af dens 4. Kl. 3 Disciple, fremdeles overførtes efter Aarsprøven fra Forberedelsesskolen til Kathedralskolen 13 Disciple, og endelig udmeldtes før Begyndelsen af det nye Skoleaar af 3. stud. Kl. Carl Føg for at komme til Handelen og af 1. Kl.'s Realafdeling Johannes Thomesen for privat at blive forberedt til almindelig Forberedelsesprøve og Conrad Henriksen for at komme i Slagterlære hos sin Fader, af 3. stud. Kl. Carl Jacobsen, hvis Moder var flyttet til Kjøbenhavn, af 2. stud. Adolf Knuthsen, for hvem der havde aabnet sig Lejlighed til uden egen Bekostning at søge Skole i Randers, og af Forberedelsesk. b Severin Sørensen, hvis Fader var bleven forflyttet til Møn.

Saaledes tiltraadtes det ny Skoleaar af begge Skoler tilsammen med i alt 130 af deres gamle Disciple, og af Kathedralskolen med 100, af Forberedelsesskolen med 17, hver af sine. Foruden de oven omtalte 13 Disciple, som optoges i Kathedralskolen fra Forberedelsesskolen, blev der i den sidst nævnte optaget 14 ny Disciple, saa at begge Skoler tilsammen aabnede indeværende Skoleaar med 144 Disciple, hvoraf der i Kathedralskolen sad 113 og i Forberedelsesskolen 31 Disciple.

Derefter er der i Løbet af Skoleaaret hidtil i Kathedralskolen optaget 2 Disciple og i Forberedelsesskolen 3 Disciple. Men af Kathedralskolens 5. Kl. udtraadte d. 19. Novbr. f. A. Marinus Vestergaard, hvis Helbred gjorde det til en Nødvendighed for ham, i det mindste for en Tid at opgive aandeligt Arbejde, af 3. og 2. Rkl. d. 31. Decbr. f. A. Brødrene

Andreas og Joachim Otto Thranum for at komme til Handelen og af 3. Rkl. d. 31. Marts d. A. Gustav Lilienskjold for at faa privat Undervisning og saaledes uddannes til at komme til Postvæsenet, og af Forberedelsesskolen d. 30. September Brødrene Ville og Peter Olesen samt d. 1. Marts Dirk Hagn, alle tre for at faa fortsat Skoleundervisning andensteds.

Saaledes tælle begge Skolerne nu d. 25. April 1886 tilsammen 142 Disciple, hvoraf der i Cathedral-skolen sidder 111 og i Forberedelsesskolen 31 Disciple. Deres Fordeling efter Klasse, Fag og Retning ses af nedenstaaende Oversigt:

Skole.	Klasse.	Studerende			Realdisciple			1 alt.
		spr.-hist.	math.-naturv.	til-saann.	med 2 levende Sprog	med 3	til-saann.	
Cathedral-skolen.	6	14	"	14	"	"	"	14Dspl.
	5	18	"	18	"	"	"	18 —
	4	16	1	17	"	4	4	21 —
	3 st.	18	"	18	"	"	"	18 —
	3 Rl.	"	"	"	1	5	6	6 —
	2 st.	"	"	11	"	"	"	11 —
	2 Rl.	"	"	"	1	6	7	7 —
	1	"	"	9	"	7	7	16 —
til-saann.	66	1	87	2	22	24	111Dspl.	
Forberedelsesskolen.	b	"	"	"	"	"	"	18Dspl.
	a	"	"	"	"	"	"	13 —
	til-saann.	"	"	87	"	"	"	31Dspl.
i alt	66	1	87	2	22	24	142Dspl.	

Sondringen mellem to Afdelinger af Real-

disciple har sin Grund i den ved Anordningen af 30. Avgust 1881 om en almindelig Forberedelses-examen § 2 og 3 (Indbydelsesskrift for 1882 Sd. 84 og 85) truffne Bestemmelse, hvorefter kun de Disciple, der agte at indstille sig til Adgangsexamen i Mathematik ved den polytekniske Lærestanstalt eller til den ved Landbohøjskolen foreskrevne Prøve for Skovbrugselever, behøve at bestaa Prøve i 3 levende Sprog, medens de øvrige foruden Engelsk kun skulle underkaste sig Prøve i et af de to levende Sprog, Fransk eller Tysk, efter frit Valg. Hidtil har her ved Skolen alle vedkommende Disciple valgt Tysk.

Ligesom Kathedralskolens Disciple i Aarets Løb i de blandede Klasser i de Timer, hele Klassen har været samlet i, har siddet imellem hinanden efter Bogstavrækken, uden Hensyn til, om de har været Realdisciple eller studerende, saaledes stilles de ogsaa i efterfølgende Oversigt mellem hinanden, medens for 4., og 1. Klases Vedkommende ved enhver især et let forstaaeligt Mærke angiver hans Retning. Ved alle Disciple angives Faderens Stilling og Bopæl, for saa vidt denne ikke er i Viborg; ved de ny optagne, efter Ministeriets Forskrift i Rundskrivelse af 9. Avg. 1871, tillige enhvers Fødselsdag og Fødselsaar.

Kathedralskolens 6. Klasse.

1. Brostrøm. Axel (Handelsgartner). — 2. Christensen. Vlh. (Kbm. Th. Chr.) — 3. Frantzen. Poul (Landbohøjskoleforstander i Lumby, Lunde Herred, Odense Amt). — 4. Gøtzsche. Georg (Sognepr. i Hygum og Hove ved Lemvig). — 5. Hammer. Rolf (Farver i Silkeborg). — 6. Harrsen. Harro (Prprtr. i Bjødstrup, Gjellerup Sogn, Hammerum Hrd). —

7. Hjort. Carl Emil (afd. HerredsfuIdm.) — 8. Kjær-
gaard. Peder (Gaardm. i Smollerup Sogn, Fjends
Hrd., Viborg Amt). — 9. Kristensen. Anders (Husm.
i Almtofte, Hørup Sogn, Lysgaard Hrd.) — 10. Krohn.
Volmer (prakt. Læge paa Kalø, Bregnet Sogn, Øster
Lisbjerg Hrd., Randers Amt). — 11. Møller. Jørgen
(Kancelliraad, Sagfører i Hammel, Gjern Hrd., Skan-
derborg Amt) — 12. Petersen. Carl (Farver i Vejle).
— 13. Tølbøl. Carl (Gaardmand i Skyum, Hassing
Hrd., Thisted Amt). — 14. Valeur. Hans (afd. Brygger
i Aalborg, Ejer af Nørre-Vosborg).

5. Klasse.

1. Andersen. Søren (Ejer af Kolbygaard i Hund-
strup Sogn, Hillerslev Hrd., Thisted Amt). — 2. An-
dersen. Viggo (Partklr.) — 3. Brill. Anders (Gaard-
ejer i Tørring Sogn, Vrads Hrd., Aarhus Amt). —
4. Carstensen. Theod. (afd. Branddirektør i Blokhus,
Enken bor i Viborg.) — 5. Hoff, Villiam (Landinsp.,
Godsforvalter). — 6. Holst. Olaf (Fabrikant). — 7.
Iversen. Carl (Husm. i Bjallerbæk, Tjørring Sogn,
Hammerum Hrd.) — 8. Jensen. Høther (Bogtrykker
i Skive). — 9. Jensen. Jens Kristian (Gaardm. i
Øster Ølby, Hjerm Hrd., Ringkjøbing Amt). — 10.
Jensen. Christian Peder (Husm. i Ørre Sogn, Ham-
merum Hrd.) — 11. Johansen. Peter Pinholdt (Sko-
mager i Hjerm, Hjerm Hrd., Ringkjøbing Amt.) —
12. Krohn. Helge, Br. til N. 10 i 6. Kl. — 13. Pe-
dersen. Chr. Kirk (Gaardm. [Kirkgaard] i Harboore,
Vandfuld Hrd., Ringkjøbing Amt). — 14. Pedersen.
Peder Andersen (Ejer af Thorum Præstegaard i Tho-
rum Sogn, Nørre Hrd. i Salling). — 15. Petersen
Anton Marius, (Gaardejer i Taarup, Auning Sogn,
Sønderhald Hrd., Randers Amt). — 16. Ring, Volmer

(Læge i Skive). — 17. Stenstrup. Harald (Pprrtr. paa Kvistgaard i Vejrum Sogn, Hjerm Hrd., Ringkjøbing Amt). — 18. Thranum. Carl (Kbm).

4. Klasse.

a. 1. Bang. Johannes (Overlærer ved Skolen). — 2. Dige. Helmuth. (Kjøbm. og Konsul i Skive). — 3. Hammer. Olaf (Sognepr. for Rimsø og Kastbjerg Sogne i Nørre Herred, Randers Amt). — 4. Hansen. Johan Peter (Avlsbruger). — 5. Hansen. Jørgen (Arbejdsmand i Horne paa Fyen, Fostersøn af Asylmoder Frøk. Kofoed i Viborg). — 6. Hede-mann. Oscar (Proprietær paa Østergaard i Aasted Sogn, Harre Herred i Salling). — 7. Jacobsen. Jacob (Gaardejer i Ulkjær, Sindbjerg Sogn, Nørvang Hrd. Vejle Amt). — 8. Jensen. Peder (Overgaard) (Gaardmand i Mollerup, Ørum Sogn, Sønderlyng Herred, Viborg Amt). — 9. Johansen. Christian (Avlsmand). — 10. Lefolii. Regner (Rektor). — 11. Lund. Jens (Husmand og Snekker i Taarup, Taarup Sogn, Middelsom Herred, Viborg Amt). — 12. Madsen. Mads (Husmand paa Hinge Mark, Hinge Sogn, Lysgaard Hrd., Viborg Amt). — 13. Møller. Christian (Gaardm. og Sognefgd. paa Overlund Mark ved Viborg). — 14. Overgaard. Jens (afdød Gaardejer i Sundby Sogn paa Mors). — 15. Rendtorff. Theodor (Proprietær paa Vindum-Overgaard, Vindum Sogn, Middelsom Herred, Viborg Amt). — 16. Schæfer. Theodor (Gasværksbestyrer). — 17. Schæfer. Viggo, Broder til Nr. 16. — *Allt sproglig-historisk uddraget Nr. 14, som er mathematisk-naturvidenskabelig.*

b. 1. Christiansen. Christian (Skovfgd. i Krat-
huset ved Viborg). — 2. Halberg. Olaf (Kjøbmand).

— 3. Jespersen. Jesper (Murer i Gl. Asmild ved Viborg). — 4. Schade. Frdr. (Kbmd. og Konsul i Nykjøbing paa Mors). — *Alle Kl. 3 Sprog.*

3. studerende Klasse.

1. Beck. Carl (afd. Prtklr. i Vejle). — 2. Bendix. Frederik (Kbm.). — 3. Bruhn. Asger. (Borgmester). — 4. Christensen. Carl (Gaardejer i Vellevej Sogn, Houlbjerg Hrd., Viborg Amt). — 5. Christensen. Carl Christian (Gaardejer i Hindbjerg, Levring Sogn, Lysgaard Hrd.). — 6. Esmann. Holger (Prokurator og Kontorchef ved Kreditforen. for jydsk Landejendomsbesiddere). — 7. Faber. Valdemar (Herredsfoged). — 8. Friis. Aage (Sognepræst i Skyum, Hassing Herred i Thy). — 9. Glud. Ejnar (Prokurator i Højbjerg, Lysgaard Herred). — 10. Hald. Ole (afdød Ejer af Lystrupgaard; Enken bor i Vellevej, Houlbjerg Herred, Viborg Amt). — 11. Herskind. Alfred (Proprietær paa Ørslevkloster i Fjends Hrd.). — 12. Hoff. Ejnar, Broder til Nr. 5 i 5. Klasse. — 13. Løgstrup. Elov (Karethmager). — 14. Mulvad. Carl (Fuldmægtig). — 15. Munch. Peter (Ejer af Skaber-Mølle ved Viborg). — 16. Rahbek. Ove (Premierløjtnant, ved Sparkjær Station). — 17. Severinsen. Peder (Husmand og Snedker paa Thorsø Mark i Voldby Sogn, Nørre Herred, Randers Amt). — 18. Sixhøj. Christian (Kontorist). — *Alle sproglig-historisk.*

3. Realklasse.

1. Bache. Vlh. (Jærnsvejsdriftsinspektør); *3 Spr.* — 2. Brostrøm. Rasmus, Broder til Nr. 1 i 6. Kl. *3 Spr.* — 3. Christensen. Christian, Br. til Nr. 2 i 6. Kl. *2 Spr.* — 4. Jørgensen. Gustav (entled. Sgnpr.,

Fostersøn af Ovrl. Dr. Bang); 3 *Spr.* — 5. Munch. Valdemar, Br. til Nr. 15 i 3. stud. Kl.; 3 *Spr.* — 6. Sørensen. Andreas Degn (Hattemager) 3 *Spr.*

2. studerende Klasse.

1. Andersen. Jakob, (Br. til N. 1 i 5. Kl.); — 2. Bech. Erik (Intendant). — 3. Bruun. Christian (Fabrikant paa Søndermølle, Asmild Sogn ved Viborg). — 4. Bunde. Johannes (Løjtnant, Gaardejer og Kjøbmand i Hestbæk, Alstrup Sogn, Gislum Hrd., Aalborg Amt). — 5. Dahl. Ejnar (Sognepr. i Sejerslev Sogn, Nørre Hrd. paa Mors). — 6. Glud. Vilhelm, (Br. til N. 9 i 3. stud. Kl.) — 7. Hoff. Sigurd. (Br. til N. 5 i 5. Kl.) — 8. Kjærgaard. Christian. (Gaardm. i Nørhaa, Hundborg Hrd. i Thy), — 9. Krarup. Ove. (Ingeniør, Ejer af Hvollig i Borris Sogn, Bølling Hrd., Ringkjøbing Amt). — 10. Melskens. Ivar. (Overlæge). — 11. Steenstrup. Johannes. (Br. N. 17 i 5 Kl.)

2. Realklasse.

1. Bruhn Helge (Br. til N. 3 i 3. stud. Kl.) 3 *Spr.* — 2. Bunde. Mathias (Br. til Nr. 4 i 2. stud. Kl.) 3 *Spr.* — 3. Frøde. Carl Gotfrid Blegvad, f. 22. Avg. 1870, S. af Arrendator Theodor Ferdinand Frøde i Rephult, Vexjö Stift, Kronobergs Län i Sverige, Fostermoder Fru Danæus i Viborg; 2 *Sprog.* — 4. Holst. Carl (Br. til N. 7 i 4 Kl.); 3 *Spr.* — 5. Lassen. Johannes (Kjøbmand); 3 *Spr.* — 6. Rørbye. Daniel (prakt. Læge, Vihøj, Breum Sogn, Salling); 3 *Spr.* — 7. Weldingh. Valdemar (Kaptejn af Fodfolket); 3 *Spr.*

1. Klasse.

1. Andersen. Anders Christian, f. d. 18. April

1872, S. af Kjøbmand Christen Andersen i Viborg; *Rl. 3 Spr.* — 2. Andersen. Hans Adolph, f. d. 10. Januar 1873, S. af Sagfører Anders Andersen i Viborg; *stud.* — 3. Balle. Ludvig, f. d. 13. December 1872, S. af Prpt. Ludvig Henrik Thomas Balle paa Spøttrup i Rødding Sogn, Rødding Hrd. i Salling; *stud.* — 4. Brostrøm. Carl Leth, f. d. 25. Maj 1873, S. af Handelsgartner Carl Jakob Brostrøm i Viborg; *Rl. 3 Spr.* — 5. Daae. Albert Christian Sophus, f. d. 19. Juni 1872, S. af Avlsbruger Anders Daae i Viborg; *Rl. 3 Spr.* — 6. Halberg. Johan Frederik, f. d. 16. Januar 1874, S. af Kjøbmand Carl Cilius Jacob Rudolph Halberg i Viborg; *stud.* — 7. Hansted. Søren Christian, f. d. 16. Juni 1873, S. af Overbaunemester Peder Hansted i Viborg; *Rl. 3 Spr.* — 8. Kalkar. Christian Andreas Herman, f. d. 5. December 1873, S. af Skoleinspektør Otto Herman Tryde Kalkar i Viborg; *stud.* — 9. Kieldsen, Johannes (Prpt. paa Nørreris, Lynderup Sogn, Rinds Hrd., Viborg Amt). *Rl. 3 Spr.* — 10. Lassen. Peter Emanuel Gustav, f. d. 13. Avgust 1873, S. af Kbmd. Mathias Gustav Lassen i Viborg; *Rl. 3 Spr.* — 11. Nielsen, Viggo, f. d. 12. Avg. 1872, S. af Oversergent Jacob Christian Nielsen i Viborg; *stud.* — 12. Philipsen. Georg Valdemar, f. d. 31. Maj 1873, S. af Kartefabrikant Ernst Philipsen i Viborg; *Rl. 3 Spr.* — 13. Preisler. Benjamin (Kbmd.); *stud.* — 14. Ramsgaard. Christian, f. d. 22. Marts 1874, S. af Adjunkt ved Kathedralskolen Christian Ramsgaard i Viborg; *stud.* — 15. Siersted. Hans (Kbmd.); *stud.* — 16. Vater. Poul Daniel, f. d. 22. April 1874, S. af Kbmd. Joseph Vater i Viborg; *stud.*

Forberedelsesklasse b.

1. Andersen. Adolph (Stiffader Handelsagent

Olvig). — 2. Angelo. Aage Rørby, f. d. 10. Januar 1875, S. af Redaktør Sophus Hammond Angelo i Viborg. — 3. Brandt. Martinus (Kbm.) — 4. Bruhn Vagn (Br. til N. 3 i 3. stud. Kl. og 1 i 2. Rlkl.) — 5. Ditzel. Valdemar (Handskemager). — 6. Glarbo. Christian (Sognepræst). — 7. Hansen. Herluf (Overretsassessor). — 8. Henriksen. Cecilus (Slagtermester). — 9. Kiildsen. Kiild, f. d. 10. Oktober 1873, S. af Proptr. Jens Kiildsen paa Lynderup Gaard, Uldbjerg Sogn, Rinds Hrd., Viborg Amt. — 10. Lind. Valdemar (Fuldmægtig). — 11. Madsen. Christian (K. M. S. Hjermind). — 12. Munch. Alfred (Br. til N. 5 i 3. Realkl. og 15 i 3. stud. Kl.) — 13. Møller. Rasmus Ferdinand Christian, f. d. 26. Juni 1872, S. af afd. Møllejejer Peder Møller paa Pedershaab (Kradsmøllen) i Rind Sogn ved Viborg. — 14. Nørholm. Emil (Urmager). — 15. Preisler. Otto Holger (Gjæstgiver). — 16. Thomsen. Johannes (Bogholder). — 17. Thranum. Schak (Brænderibestyrer). — 18. Zeuthen. Frederik Bagger, f. d. 15. Maj 1874, S. af Stiftsprovst Frederik Zeuthen i Viborg.

Forberedelsesklasse a.

1. Andersen. Carl Niels Anders, f. d. 15. Septbr. 1875, S. af Rebslager Laurits Christian Andersen i Viborg. — 2. Bache. Ernst Poul, f. d. 5. Septbr. 1874, S. af Jærnsdriftsinspektør Carl Rømer Bache i Viborg. — 3. Frost. Laurits (Kbm.) — 4. Gregersen. Christen Anton Marius Gregers Thorvald, f. d. 12. November 1874, S. af Oversergent Jens Severin Gregersen i Viborg. — 5. Høgh. Peter Adolf Marius f. d. 14. Oktober 1875, S. af Skrædermester Anders Sørensen Høgh i Viborg. — 6. Jensen. Jens Christian, f. d. 28. December 1872, Fostersøn af Portør

Lauritsen i Viborg. — 7. Markussen. Otto, f. den 18. November 1876, S. af Mægler Martin Ingversen Markussen i Viborg. — 8. Meldal. Alfred Lauritz, f. d. 3. Juli 1875, S. af Kantor August Meldal i Viborg. — 9. Philipsen. Carl Johan Holger, f. d. 16. Januar 1875, S. af Mekanikus Eskild Philipsen i Viborg. — 10. Rasmussen. Johan Holger, f. d. 3. Februar 1876, S. af Sagfører og Kasserer ved Kreditforeningen for jydsk Landejendomsbesiddere Wilhelm Nikolaj Theodor Rasmussen i Viborg. — 11. Romlund. Christian, f. d. 24. Maj 1875, S. af Kjøbmand Niels Peter Christian Romlund i Viborg. — 12. Vater. Niels Christian Gjørup, f. d. 19. Maj 1876, S. af Kbm. Joseph Vater i Viborg. — 13. Wohnsen. Karl Johan, f. d. 6. Maj 1875, S. af Prokurator Peter Daniel Wohnsen i Viborg.

III. Arbejdets Ordning.

Under 22. Juli f. A. gav Ministeriet sit Minde til, at den for indeværende Skoleaar 18⁸⁵/₈₆ af Rektoratet foreslaaede Fag- og Timefordeling maatte lægges til Grund for Aarets Undervisning.

Under 5. Oktober f. A. meddelte Ministeriet Rektoratet, at Adj. Feddersen efter derom indgiven Ansøgning under 30. September aller naadigst var bleven entlediget fra sit Embede som Adjunkt ved Skolen fra d. 1. Oktober at regne, og dernæst under 15. s. M., at Cand. phil. Karl Konstantin Lindstrøm, som hidtil for Adj. Feddersen havde besørget de denne tillagte Timer, var bleven ansat som Timelærer ved Skolen med Forpligtelse til at undervise 24 Timer ugentlig.

Efter at Overlærer Bahnson nogen Tid igjennem gjentagne Gange havde talt om, at hans Helbreds-tilstand gjorde det betænkeligt for ham at udsætte sig for den Indvirkning af skiftende Veirig, der var en Følge af, at han som Inspektør ved Skolen skulde føre Tilsynet i Fritiderne ved Timeskifte, udtalte han ved Begyndelsen af Vinteren 18^{84/85} et bestemt Ønske om, at han i den nævnte Stilling maatte blive afløst af en anden Lærer. Blandt dem af Skolens Lærere, der i den Anledning kunde være Tale om, var Adjunkt Feddersens daværende Stedtræder Kand. Lindstrøm den, der havde flest Timer paa Skolen, nemlig i Kathedralskolen og Forberedelsesskolen tilsammentagne, saa det af den Grund laa nærmest at faa Inspektørforretningerne besørgede af ham. Da Kand. Lindstrøm imidlertid endnu ikke selv var ansat som Lærer ved Skolen, blev Forholdet ordnet saaledes, at Overlærer Bahnson indtil videre selv besørgede Tilsynet i Samlingskvarteret om Morgenen, men Kand. Lindstrøm besørgede det for ham paa Legepladsen ved Timeskifte. Da nu som ovenfor meddelt Kand. Lindstrøm i Oktober Maaned f. A. selv blev ansat som Lærer ved Skolen, indstillede Rektoratet ham under 19. Oktober til at afløse Overlærer Bahnson som Inspektør; og under 30. Oktober gav Ministeriet sit Bifald til, at han antoges til denne Bestilling fra 1. November. Fremdeles tilskrev Rektoratet ligeledes under 19. Oktober Stiftsøvrigheden og henstillede til dennes Overvejelse, om der ikke skulde være Anledning til at foretage de fornødne Skridt til, at der kunde blive tildelt Overlærer Bahnson et Tegn paa Paa-skjønnelse af den utrættelig aarvaagne og samvittighedsfulde Maade, hvorpaa han i en Række af

mer end 34 Aar havde røgtet den betydningsfyldte Gjerning ved Skolen, han nu ønskede at opgive. Og under 19. Januar d. A. meddelte Stiftsøvrigheden Rektoratet, at den ved Skrivelse fra Ministeriet af 29. December var kommen til Kundskab om, at det under 28. s. M. allernaadigst havde behaget Hans Majestæt Kongen at udnævne Overlærer Bahnsen til Ridder af Danebrog.

Under 28. December f. A. blev hidtil værende konstitueret Lærer Cand. philol. J. E. Olsen allernaadigst udnævnt til Adjunkt ved Skolen.

For Kathedralskolens Vedkommende har Arbejdet i indeværende Skoleaar været fordelt mellem Lærerne paa saadan Maade, at

Rektor Lefolii har haft Dansk med 6., 5. 3. stud. og Rlkl. og 1. Klasse samt en Del af Latinundervisningen med 6. og 5. Kl. med ialt	17 Timer.
Ovrlr. Bahnsen Religion med alle Kl. samt Fransk med 3. stud. og Rlkl. og med 1. Kl.	23 —
Ovrlr. Dr. Bang Græsk med 6. og 3. Kl., en Del af Latinundervisningen med 6. og 5. Kl. og Fransk med 6., 5., 4., 2. stud. og 2. Rlkl.	35 —
Adj. Ramsgaard Tysk med alle Kl. og Latin med 2. Kl.	22 --
Adj. Petersen Mathematik med 5. 3. stud., 3. Rlkl. og 1. Kl., Naturlære med 6. og 5. Kl. og Gymnastik med 6., 5., 4., 3. stud. og 3. Rlkl.	36 —
Adj. Møller, Mathematik med 4., 2. stud., 2. Rlkl., Naturlære med 4. og 3. Kl. og Skrivning og Tegning med alle	

vedkommende Klasser	30	Timer.
Adj. Giærsing Græsk med 5. Kl. og Engelsk og Oldnordisk med alle ved- kommende Klasser	30	—
Adj. Thorsen Dansk med 4., til Dels 3. Rkl., 2. stud. og 2. Rkl.; Latin med 3. og 1. Kl. og Græsk med 4. Kl.	26	—
Adj. Olsen Historie med alle Kl. og Latin med 4. Kl.	31	—
Timelærer Kand. Lindstrøm Natur- historie og Geografi med alle vedkom- mende Klasser samt til Dels Dansk med 3. Rkl.	22	—
Timelærer Kaptejn af Fodfolket Wel- dingh Gymnastik med 2. og 1. Kl.	8	—
Timelærer Overhornblæser Zorn Sang med alle Klasser	6	—

hvorefter der er blevet givet i alt ugentl. 286 Timer.

I 6. og 5. Kl. har Latinundervisningen været saaledes fordelt mellem Rektor Lefolii og Overlærer Dr. Bang, at den først nævnte i begge Klasser har besørget Øvelserne i skriftlig Oversættelse samt i mundtlig Oversættelse uden Forberedelse, og Dr. Bang det øvrige.

I 3 Kl. har Undervisningen i Dansk været saaledes fordelt mellem de tre vedkommende Lærere, at Adjunkt Thorsen har besørget den ene Time med Realkl., som har været bestemt til Forfatterlæsning, men Rektor Lefolii i sine to Timer har arbejdet med begge Klassens Afdelinger samlede, medens Kand. Lindstrøm for ham har besørget en Del af Arbejdet med at gennemse og rette Stilene.

	Kathedralskolen.											Forbrdsk.										
	6	5	4		3 std.		3	2	2	1	Ialt	b	a	I alt								
		spr.	math.	Rl.	spr.	math.	Rl.	std	Rl.	std.	Rl.				Lærer-Timer	Lærer-timer.						
Dansk	3	2		2	1		3	1	3	2	2	3	22	3	1	5	9					
Oldnordisk	1	2		"			"		"	"	"	"	3	"	"	"	"					
Latin	8	8	8	"			"	7	"	7	"	6	44	"	"	"	"					
Græsk	6	6	5	"			5	"	"	"	"	"	22	"	"	"	"					
Tysk	(2)	(2)		"			1	"	1	2	2	"	15	5	4	"	9					
Fransk	3	3		"			3		3	3	3	4	24	4	"	"	4					
Engelsk	2	2	"	"	4		"		4			4	21	"	"	"	4					
Religion	1	1	"	1			2		2	2	2	"	13	2	2	"	4					
Historie	3	3	2		3		2		2	3	3		23	3	3	"	6					
Geografi	"	"		1			1		1	2	2		9	2	2	"	4					
Naturhistorie	"	"		2			1		1	2	2		10	2	1	"	3					
Mathem. og Regn.	"	1		5	2		5	2	5	6	6	5	37		4	2	6					
Naturlære	3	2	"	"	2		"	2		"	"	"	9	"	"	"	"					
Skrivning	"	"	"	"	1		"		1	1	1	"	3	"	3	2	5					
Frihaandstegning	"	"	"	"	1		"		2	2	2	"	4	"	2	"	2					
Sang	2	2	"	"			"		2	2	2	"	6	"	1	"	1					
Gymnastik	5	5		4			4		4	4	4		21		4	"	4					
	37	37	5	10	21	5	10	5	31	"	5	31	36	36	6	30	6	286	21	15	21	57

I Tysk er der i 5. Kl. forlangt Undervisning af 13 Disciple; og i 6. Klasse er der 5, der har faaet Undervisning deri.

I Forberedelsesskolen har Arbejdet været fordelt mellem følgende Lærere, saaledes at

Rektor Lefolii af den danske Undervisning har med begge Klasser i Fællesskab besørget ugentlig	1	Time.
Adj. Ramsgaard Tysk med begge Kl.	9	Timer.
— Møller Regning med begge Kl.	6	—
— Thorsen, med Undtagelse af den ovennævnte Time, Dansk m. begge Kl.	8	—
Timelærer Kand. Lindstrøm Naturhistorie med begge Klasser, Geografi og Fransk med b.	9	—
Lærer ved Borgerskolen Bigum Religion med begge Kl.	4	—
Roserveintendant Lillie Historie med begge Kl. samt Geografi med a	8	—
Kptn. Weldingh Gymnastik m. begge Kl.	4	—
Overhornblæser Zorn Sang med begge Kl.	1	—
Oversergeant Nielsen Skrivning med begge Kl.	5	—
og Sergeant Sørensen Tegning med begge Kl.	2	—

saa at Tallet paa ugentlige Lærertimer har været i alt . . . . . 57 Timer.

Af Undervisningen i Dansk har Rektor Lefolii i sin ene Time ovet Disciplene i at lære og fremsige danske Vers udenad, hvorhos han ogsaa har gjenemset Skolens skriftlige Arbejder.

Hvorledes i begge Skoler Undervisningstiden har

været fordelt imellem Fagene, ses af foranstaaende Oversigt.

I Skrivning, Frihaandstegning, Sang og Gymnastik har enten til Dels eller i alle Fagets Timer flere Klasser eller Klasseafdelinger haft Undervisning sammen.

Ved Undervisning i Gymnastik og Svømning har Kathedralskolens Lærere haft Hjælp af de militære Gymnastiklærere, Sergeanterne Honoré og Brüggmann, saa at disse to Lærere hver har haft henholdsvis 17 Timer ugentlig; i Hugning desuden af den milit. Gymnastikl. Sergeant Werner, som har haft 2 Timer ugentlig; og ved Øvelserne i Rifelskydning af Sergeant Honoré, som i Regnskabsaaret 1885—86 i alt har haft 45 Timer, alle Timer mod en Godtgjørelse af fuld Extratimebetaling. I Forberedelsesskolen har Læreren i de to først nævnte Fag haft Hjælp af oven nævnte Sergeant Honoré.

IV. Aarets Arbejde.

(Beretningen sluttet midt i Maj 1886.)

I Henhold til Loven af 1. April 1871 om Undervisningen i de lærde Skoler i Danmark giver Viborg Kathedralskole for studerende Disciple i de fire nederste Klasser Undervisning i begge Retninger, saavel den sproglig-historiske som den matematisk-naturvidenskabelige, men i de to øverste kun i sproglig-historisk Retning. Efter samme Lovs § 3 er Undervisningen beregnet paa, „at et fuldstændigt Skolekursus gennemgaaes i en Alder fra det fyldte 12. Aar til det fyldte 18. Aar. Optagelsen i Skolens nederste Klasse kan dog ske med det fyldte 11. Aar. Ingen kan optages i en højere Alder, end at det fuldstændige Skolekursus kan være tilbagelagt med det fyldte 20. Aar. Undtagelse fra disse Regler kan Skolens Rektor bevilge.“ Og i en under 9. Avg. s. A. fra Ministeriet til Rektoratet udsendt Rundskrivelse hedder det:

„Skolernes Rektorer ville selv erkjende Nødvendigheden af at bruge den dem ved Lovens § 3 givne Bemyndigelse til at dispensere fra Aldersbestemmelserne om Disciplenes Optagelse i Skolen med Varsomhed“. Efter samme Lovs § 5 i Forbindelse med Ministeriets Bestemmelse i en under 9. Avg. 1871 udsendt Bekjendtgjørelse om Karaktergivningen giver den ved Udgangen af 4. Klasse afholdte Aarsprøve, naar den er bestaaet med mindst 33 Points som samlet Talværdi af alle Karakterer, samme Adgang til højere Undervisningsanstalter og Fagprøver som den ved kgl. Anordning af 30. August 1881 indførte almindelige Forberedelsesprøve. Men desuden er der i Henhold til en Bekjendtgjørelse fra Ministeriet af 25. September 1871 ved Skolen ordnet en Realundervisning, der føres gennem de 4 nederste Klasser og ved Udgangen af 4. Klasse afsluttes med den oven nævnte almindelige Forberedelsesprøve, saaledes at de, der bestaa denne efter at have underkastet sig Prøve i de tre levende Sprog: Engelsk, Fransk og Tysk, derved vinde Ret til at indstille sig til Adgangsproven i Mathematik ved den polytekniske Lærestanstalt eller til den ved Landbohøjskolen foreskrevne Prøve for Skovbrugselever, hvorimod de, der ville indstille sig til de ved den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole foreskrevne Prøver for Landinspektørelver, Dyr læger, Landbrugselever og Havebrugselever eller til juridisk Examen for ustuderede, Tandlægeexamen eller farmaceutisk Examen, kun behøve at underkaste sig Prøve i to levende Sprog, nemlig Engelsk og efter eget Valg enten Fransk eller Tysk, medens der dog som Forudsætning for den sidst nævnte af de oven omtalte Prøver tillige kræves bestaaet en særlig Prøve i Latin, hvortil der, til Indøvelse af Sproglærens Hovedsætninger, særlig for den almindelige regelmæssige Bøjning, og til Erhvervelse af det almindeligste Ordforraad, kræves ordentlig læst en lille Læsebog for Begyndere, i hvilken det ogsaa er tilladt at prøve i de danske Stykker, samt saa meget som svarer til 16 Sider i en Teubnersk Stereotypudgave af en let latinsk Forfatter, saasom Cornelius Nepos, Justinus eller Evtropius; men Disciple, der har bestaaet 4. Klasses Aarsprøve med godt i Latin, ere fritagne for denne Prøve.

Til Vejledning ved Forberedelsen til at indtræde i Ka-

the dralskolen aftrykkes her, af den til Gjennemførelse af Loven af 1. April 1871 under 5. August s. A. udkomne Anordning, den 1. Paragraf med de ved Anordningen af 16. Juni 1882 fastslaaede Ændringer og Tillæg:

Forinden nogen kan optages som Discipel i en lærd Skoles 1. (nederste) Klasse, har han at underkaste sig en Prøve, ved hvilken der fordres:

1. i Modersmaalet: dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter, i Forbindelse med Analyse, ved hvilken kræves sikkert Kjendskab til det vigtigste af Grammatiken, især til Ordklasserne, Ordenes Bøjning og den enkelte Sætnings Dele, dels saavel en skriftlig, med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilleteggenes Brug nedskreven Gjengivelse af et 2 Gauge forelæst Stykke, som en ikke for let Diktatstil, hvilke to skriftlige Arbejder tillige bedømmes som Prøveskrift;

2. i Tysk: det vigtigste af Formlæren og mundtlig Oversættelse fra Tysk til Dansk af et Stykke i et læst Pen-sum, der mindst maa udgjøre 100 almindelige Oktavsider;

3. i Fransk: det vigtigste af den regelmæssige Formlære og 50 Oktavsider af en Læsebog;

4. i Geografi: en Oversigt over hele Geografien efter en kortere Lærebog;

5. i Historie: Oversigt over Danmarks Historie i samme Udstrækning som opgives til 4. Klasses Hovedexamen;

6. i Religion: Bibelhistorien i kort Begreb og Hovedstykkerne af Luthers lille Katekismus;

7. i Naturhistorie: Pattedyr og Fugle efter en kortfattet Lærebog;

8. i Regning: Færdighed i praktisk Regning saa vidt, at alle Regninger med hele og brudne Tal kunne udføres sikkert og bringes i Anvendelse paa simple praktiske Opgaver, som dem der pleje at henføres under Regula de Tri.

Ved Optagelsesprøven til Forberedelsesskolens (nederste) Klasse a, hvorved Disciplene i Reglen maa have fyldt deres 10. Aar, kræves:

1. i Dansk: Sikkerhed i Oplæsning samt en Diktatstil uden væsentlige Fejl i Bogstavering;

2. i Historie: Danmarks Historie til 1523 i en Udførelighed svarende til Klaussens lille Lærebog;

3. i Geografi: et Skelet efter Erslev Nr. 5 og
 4. i Regning: de fire Regningsarter i benævnte og ubenævnte Tal.

Ved Skrivelse af 11. Juni f. A. meddelte Ministeriet, at det intet havde at erindre imod, at der i 5. Kl. og senere ogsaa i 6. benyttes som Grundlag for Undervisningen i dansk Litteraturhistorie i Stedet for Fredr. Winkel-Horns „Dansk Litteraturhistorie til Brug i lærde Skoler og Realskoler“ Sigurd Müllers „kortfattet dansk Literaturhistorie til Brug i Skole og Hjem“. Men da det viste sig, at i forrige Skoleaar flere Disciple allerede i 4. Kl. havde skaffet sig Winkel-Horns Bog, har Skolen endnu ikke benyttet sig af den givne Tilladelse.

Dansk. Forbrdlskl. a. (Adj. Thorsen 5 T., desuden Rektor Lefolii 1 Tm. sammen med b.) Oplæsning (med Korlæsning) efter Lefoliis „Fortællinger og Sagaer“, 1. Saml.; Øvelser i Skriftlæsning. Hver Uge 2 korte Stile, for det meste Gjenfortælling, hidtil i alt 39 Gjenfortællingsstile, 20 Gauge Diktat. De første Begreber af Sproglæren ere forklarede og indøvede ved Analyse paa Grundlag af Lefoliis kortf. Sproglære, 2 Udg. Efter Lefoliis „Fortællende Digte for yngre Børn“ er der lært Vers udenad, hver Uge 20–30 Linier, hidtil i alt 9 forskjellige Digte. — Forbrdlskl. b. (Adj. Thorsen 3 Tmr., desuden Rektor Lefolii 1 Tm. sammen med a.) Som Læsebog er benyttet Lefoliis „Fortællinger og Sagaer“, 1. Sml. Det vigtigste af Sproglæren er blevet gennemgaaet og indøvet ved Analyse paa Grundlag af Lefoliis kortf. Sprogl. 2. Udg. Af og til Skriftlæsning. Ugentlig 2 Stile, mest Gjenfortælling, hidtil i alt 36 Gjenfortællingsstile og 18 Diktatstile. Vers ere lærte udenad sammen

med a. — 1. Kl. (Rektor Lefolii 3 Tmr.) Til Oplæsning og Analyse er brugt Lefoliis „Fortællinger og Sagaer“, 2. Sml. Efter sammes „Fortællende Digte for yngre Børn“ er der lært Digte udenad, hidtil i alt 11. Mundtlig Fremsigelse af Stykker i ubunden Stil har Disciplene haft Øvelse i, i det de jævnlig har fortalt udvalgte Stykker af Lefoliis „Fra Gudelivet og Gudetroen i Nordens Hedenold.“ Paa Grundlag af sammes „Kortfattet Sproglære“, 2. Udg., ere de vigtigere Stykker af Sproglæren dels blevet gennemgaaede mundtlig, dels blevet indøvede ved Analyse. Hver Uge er der skrevet 1 Stil, altid hjemme og altid Gjenfortælling, efter i Begyndelsen kortere, siden længere (indtil et Par trykte Sider i smaat Oktav), saa godt som rent fortællende Stykker, imod Enden af Aaret med Indblanding af enkelte korte klare Skildringer, forud meddelte paa Skolen, i Begyndelsen som oftest to Gange, tilsidst næsten altid kun en Gang, hidtil i alt 28 Stile, deriblandt de 18 sidste udarbejdede efter Olav Trygvessøns Saga. — 2. stud. og Rkl. (Adj. Thorsen 2 Tmr. med hver Kl.) Hver Uge en længere Gjenfortællingsstil, hidtil i alt 28. Det vigtigste af Sproglæren er blevet gennemgaaet paa Grundlag af Lefoliis Bog. Efter Lefoliis „Fortællende Digte for ældre Børn“ ere nogle Digte lærte udenad, hidtil i alt 6. Af sammes „Fra Gudelivet og Gudetroen i Nordens Hedenold“ ere enkelte Stykker efter at være gennemlæste hjemme blevet gjenfortalte af Disciplene paa Skolen. En Del af Tregders græske Mythologi er gennemgaaet (med Forevisning af Billeder). — 3. stud. og Realkl. (Rkt. Lefolii 3 Tmr., desuden Adj. Thorsen 1 Tm. med Realisterne). Med Forbigaaelse af hver 4. Uge er der

skrevet en Stil hver Uge, hidtil i alt 23, dels Gjenfortælling af større historiske Stykker, dels Gjengivelse enten af Fortællingen i et foreløst fortællende Digt eller af meddelte udførligere Skildringer eller Beskrivelser, dels Fremstillinger, hentede fra, hvad der er læst i andre Skolefag, eller fra Disciplenes egen Erfaringskreds, dels selvstændige Skildringer af Gjenstande eller Forhold fra Hverdagslivet, kun ganske sjældent selvstændig Udvikling af et let Ordsprog eller et lignende Emne. Af Lefoliis „Fortællende Digte for ældre Børn“ er der lært Digte udenad, hidtil i alt 12. Af sammes „Fra Gudelivet og Gudetroen i Nordens Hedenold“ er nogle enkelte Stykker oplæste af eller for Klassen, og Indholdet derefter for en Del brugt som Emne for mundtlig Udvikling af Læreren. Ellers er læst Lefoliis Gjenfortælling af Egils Saga. I den særlige ugentlige Time med 3. Realkl. er Dele af Lefoliis Sproglære blevet gennemgaaede med dertil knyttet Analyse. I Aarets Løb er læst nogle Sange af Homers Odysse i Wilsters Oversættelse, Oehlenschlägers Vaulundurs Saga og Begyndelsen af Hauchs Robert Fulton. Mod Slutningen af Aaret agtes læst noget Svensk. — 4. Kl. (Adj. Thorsen 2 Tmr., desuden 1 Tm. med Realafdelingen og den stud. Dspl. af math.-naturv. Retning). Følgende Digtværker ere gennemgaaede: Holbergs Jacob v. Thyboe, Mascarade og Det arabiske Pulver, et Udtog af Ewalds Fiskerne, Wessels Kjærlighed uden Strømper, Oehlenschlägers Correggio, Hauchs Søstrene paa Kinnekullen, Tycho Brahes Ungdom, Kongens Yndling og Fortællingen om Haldor. Endvidere agtes læst Oehlenschlägers Palnatoke og Hejbergs Aprilsnarrene m. m. Winkel-Horns Litteraturhistorie er af og til benyttet. To Stile

hver Maaned, hidtil i alt 16. Realfdelingens særlige Time er væsentlig benyttet til Analyse. Desuden er læst Oehlenschlägers Aladdin m. m. — 5. Kl. (Rkt. Lefolii 2 Tmr.) Hveranden Uge er der skrevet 1 Stil, hidtil i alt 15. af almindelig udviklende eller skildrende Indhold, over Emner hentede fra andre Skolefag eller fra de almindelige Livsforhold i den udvortes eller sjælelige Verden. I en af Skoleaarets første Timer meddeltes samtlige Opgaver for alle Aarets Stile, og Disciplene blev opfordrede til ud af de meddelte Opgaver at ud-søge sig hver sin, som han vilde behandle i en udførligere Afhandling med Benyttelse af overkommelige Hjælpemidler; af de 18 Disciple fulgte 5 denne Opfordring og fik saa vidt mulig Hjælpemidler anviste og udlaante af Skolens og Rektor Lefoliiis Bogsamlinger, og af de Opgaver, der saaledes var valgte som Emner for „Afhandling“, sattes ingen til Aflevering før efter Nyaar. Litteraturhistorien har i Aar omfattet Tiden indtil Holbergs Tidsalder medregnet og er læst efter Winkel-Horns Bog; til yderligere Oplysning derved er benyttet og til Dels oplæst Svend Grundtvigs Foredrag over den oldnordiske heroiske Digtning, A. D. Jørgensens Afhandling om Saxe Absalons Klerk og om Kjæmpevisens Benyttelse af historiske Personer, af Troels Lunds Skizzer S. 205 fl., Hostrups Foredrag om Holberg, H. Nutzhorns Foredrag om Holberg og hans Tid i Højskolebladet 1880 Nr. 39—40 og Brudstykker af C. W. Smiths Bog om Holberg som Skuespildigter. Foruden større og mindre Stykker af Edda, Kongespejlet og Kædmon samt enkelte Digte af andre omhandlede Forfattere, som er læste, agtes endnu læst et Par Stykker af Holberg. — 6.

Kl. (Rkt. Lefolii 3 Tmr.) Med Stilene er fulgt samme Fremgangsmaade som i 5. Kl.; hidtil er der skrevet i alt 15; kun 2 af Klassens 14 Disciple har indladt sig paa at skrive en udførligere „Afhandling“. Af Litteraturhistorien er som særligt Afsnit læst om Ewald og Wessel og deres Tid, navnlig efter L. Schrøders Bog om Ewald og Baggesen, M. Hammerichs Levededsskildring af Ewald og J. Levins af Wessel, og efter Winkel-Horns Bog Tiden efter Holberg; til Oplysning er oplæst N. M. Petersens almindelige Karakteristik af Oplysningens Tidsalder, Hostrups Foredrag om Ewald og om Oehlenschläger, om Romantikerne vedkommende Afsnit af Rich. Petersens „Henrik Steffens“ samt et Brudstykke af Hauchs Afhandling om Oehlenschlägers tidligste Lyrik (Afhandlinger. Ny Række. Kbh. 1869 S. 65 70). Af Digtværker er foruden spredte mindre Digte af forskellige Forfattere samt et Udvalg af Sejdels Visebog oplæst Holbergs Jeppe paa Bjerget og Ulysses von Ithacia, Tullins En Majidag, Ewalds Balders Død, Wessels Kjærlighed uden Strømper, Oehlenschlägers Sct. Hansaften-Spil, J. L. Hejbergs En Sjæl efter Døden, Paludan-Müllers Benedikt af Nurcia og Grundtvigs Vagn Aagesen m. m.

Oldnordisk (Adj. Giersing) 5. Kl. (2 Tmr.) Wimmers Læsebog S. 26—36, 45—53, 74—107. Wimmers Formlære. — 6. Kl. (1 Tm.) Samme Bog S. 45—53, 74—107, 114—21 og Hoff & Hoffory: Oldisl. Læsest. II, S. 1—9. Wimmers Formlære. (Versene i Gunlaugs Saga ere forbigaaede).

Latin. 1. Kl. stud. Afdeling (Adj. Thorsen 6 Tmr.) Mikkelsens Læsebog. Bøjningslæren efter Madvig. Læsebogens syntaktiske Regler ere lærte.

De danske Stykker ere benyttede til Stil. Mod Slutningen af Aaret er Formlæren indøvet ved lette dikterede Exempler til Oversættelse paa Latin. -- 2. stud. Kl. (Adj. Ramsgaard 7 Tmr.) Cornelius Nepos i Udvalg ved Listov S. 6--34. Bøjningslæren og Ordføjningslærens 1. Afsnit samt en Del af de vigtigste Regler af 2. Afsnit efter Madvig. Stile ere skrevne dels hjemme, dels paa Skolen efter Iversens Stiløvelser, hidtil i alt 86. -- 3. stud. Kl. (Adj. Thorsen 7 Tmr.) Cæsar de bello Gallico V. Ciceros 3. Tale mod Catilina. Af Ovids Metamorfofer efter Blochs Udvalg ventes læst Verdensaldrene. De Disciple, som ikke deltog i Konfirmationsforberedelsen i Vinterhalvaaret, have desuden læst Cæsars Bell. Gall. I cap. 1--14. Af Madvigs Sproglære er Syntaxens andet Afsnit læst som nyt, Formlæren til Dels gjenlæst. Hver Uge er der i Reglen skrevet 2 Stile hjemme og 1 paa Skolen efter Iversens Stiløvelser, hidtil i alt 81. -- 4. Kl. stud. Afdeling (Adj. Olsen 8 Tmr.) Ciceros Tale for den manilske Lov og 2. og 3. Tale mod Katilina, af Cæsars Gallerkrig 6. Bog, af Livius 1. Bog Kap. 1--16, 22--25, 34--41, 46--48 og af Ovids Forvandlinger efter Blochs Udvalg: Verdensaldrene, Devkalion, Ocyrrhoe, Battus, Evropa, Aktæon, Kadmuses Forvandling, Ino og Athamas og Pyramus og Thisbe. Det vigtigste af Madvigs Sproglære. Der er hidtil skrevet i alt 85 Stile, dels hjemme, dels paa Skolen. -- 5. Kl. (Rkt. Lefolii 3 Tmr., Ov. l. Dr. Bang 5 Tmr.) Skriftlig er der med Rkt. Lefolii efter Henrichsens Opgaver hver Uge udført 1 Oversættelse, hidtil i alt 31, samt, uden at Klassen har forberedt sig, læst Sallusts Katilina og af Ovids Forvandlinger Perseus. Med Dr. Bang er læst 4. Bog af Ciceros verrinske

Taler fra Cap. 33, Livius 3. Bog Kap. 6—65,4, Virgils Æneide 7. Bog, Horatses Oder I 2, 3, 4, 7, 9, 10, 15, 18, 20, 21, 22, 27, 28, 29, 33, 37, 38; II 1, 3, 7, 13, 14, 18, 19; III 1, 3, 5, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 16, 19, 21, 22, 26, 29, 30; IV 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11. — 6. Kl. (Rkt. Lefolii 3 Tmr., Ovrl. Dr. Bang 5 Tmr.) Skriftlig er der med Rekt. Lefolii efter Henrichsens Opgaver hver Uge skrevet 1 Oversættelse, hidtil i alt 31, samt uden Forberedelse læst Livius 5. Bog 32,6—49,7, Terentses Andria og Ciceros Cato Major, medens der endnu ventes læst Tacitus Germania. Med Dr. Bang er læst Ciceros tuskulanske Undersøgelser 5. Bog, Tacituses Annaler 14. Bog, Ciceros Tale for Ligarius, Vergils Æneide 6. Bog, af Horatses Breve 1. Bogs 2. 3. 5. 6. 8. 9. 10. 11. 12 14. og 20. Brev og 2. Bog (med *Ars poetica*) og af hans Satirer 1. Bogs 5. 6. 9. Satire og 2. Bogs 1. 5. 6. Satire, af hans Oder 4. Bog. Det vigtigste af Tregders Litteraturhistorie.

Græsk. 3. stud. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang 5 Tmr.) Bergs Forskole til Verberne paa mi. Xenofons Anabasis I. 7 og 8, III, 1 (efter Schenkls Chrestomathie S. 16—26 og S. 43—51, Udgaven af 1885). Bergs Formlære. — 4. Kl. (Adj. Thorsen 5 Tmr.) Bergs gr. Læseb. 2. Afd. 1. Hft. Mytherne 14—17 Schenkls Udvalg af Xenophon (1882) S. 116—149; Homers Odysse 5. Bog. Bergs Formlære. — 5. Kl. (Adj. Giersing 6 Tmr.) Homers Odysse 3. 4. 5. 6. og 7. Bog V. 1—260; Schenkls Chrestomathie aus Xenophon S. 191—221 (Memorabilia); Isokrates' Areopagiticus. Tregders Mythologi (med Forevisning af Fotografier af antike Skulpturer). De vigtigste Regler af Syntaxen ere dikterede og lærte. Bergs Formlære. — 6. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang 6 Tmr.)

Homers Odysse 23. og 24. Bog. Af Petersens Anthologi Kallinos, Tyrtaios, Mimnermos, Solon, Xenofanes, Theognis, Epigrammerne, Anakreon og anakreontiske Digte, Kallistratoses og Hybriases Skolier. Herodots 2. Bog 1-45, 54-63, 68-91, 97-141, 147-182. Plutarks Pyrrhos. Bergs Formlære, Tregders Mythologi og det vigtigste af Christensens Antikviteter og Tregders Litteraturhistorie.

Tysk. (Adj. Ramsgaard, Frbrdlskl. a 4, b 5, 3. stud. Kl. og 3. Rkl. hver 1 og hver af de andre Kl. 2 Timer, Realisterne i 4. Kl. 1 særskilt Time om Ugen). Frbrdlskl. a. Kaper og Simonsens Læsebog for de første Begyndere S. 1-44. Det aller nødvendigeste af Bøjningslæren efter Kaper. — Frbrdlskl. b. Samme Bog S. 1-106 med Undtagelse af Fortællingerne 36, 39, 40, 41 og 44. Det vigtigste af Bøjningslæren efter Kaper. — 1. Kl. Kapers Læsebog for Mellemklasserne S. 1-50. Uden Forberedelse er læst af J. und W. Grimms Kinder- und Hausmärchen 180 Sider. Bøjningslæren efter Kaper. — 2. stud. Kl. Samme Bog S. 64-155. Uden Forberedelse 160 Sider af Hauffs Märchen. Bøjningslæren efter Kaper. — 2. Realkl. Samme Bog Side 64-155. Uden Forberedelse 110 Sider af Hauffs Märchen. Bøjningslæren efter Kaper. — 3. stud. Kl. Samme Bog S. 155-193. Uden Forberedelse 130 Sider af Hauffs Märchen. Sproglæren efter Kaper. — 3. Realkl. Samme Bog S. 155-193 Uden Forberedelse 50 Sider af Hauffs Märchen. Ordføjningslæren efter Kaper. — 4. Kl. Dels med, dels uden Forberedelse er læst Goethes Reineke Fuchs fra 9. Sang og Fem tyske Noveller udgivne af J. Kaper (Paul Heyse: L'Arrabiata, Theodor Storm: Psyche, Gottfried Keller: Die arme Baronin,

Wilhelm Jensen: Magister Timotheus og Hans Hopfen: Trudels Ball) samt af Kellers Mustersammling deutscher Gedichte omtrent 120 Sider. Maanedslæsning: Chamisso: Peter Schlemihl, Hoffmann: Das Majorat og Hauff: Jud' Süsz. Realisterne have i den særskilte Time repeteret Kapers Læsebog for Mellemlasserne S. 193 - 252 (Poesi) samt de tre først nævnte af de af Kaper udgivne Noveller. Sproglæren efter Kaper. -- 5 Kl. (13 Disipl.) Dels med, dels uden Forberedelse er læst Goethe: Torqvato Tasso, Schiller: Wilhelm Tell, Kleist: Michael Kohlhaas, Gaudy: Aus dem Tagebuche eines wandernden Schneidergesellen og Paul Heyse: Zwei Gefangene. Maanedslæsning: Schillers Geschichte des Abfalls der Niederlande. Sproglæren efter Kaper. -- 6. Kl. (5 Disipl.) Dels med, dels uden Forberedelse er læst Goethe: Torqvato Tasso, Schiller: Don Carlos, Wieland: Oberon 8. - 12. Sang og Kleist: Michael Kohlhaas. Maanedslæsning: Archenholz: Der siebenjährige Krieg. Sproglæren efter Kaper.

Fransk. Frbrdskl. b (Timelr. Kand. Lindstrøm 4 Tmr.) Jungs Elementarbog S. 1 - 85, de franske Stykker, og S. 115 - 126; den regelmæssige Formlære efter samme Bog. -- 1. Kl. (Ovrlr. Bahnsen 4. Tmr.) Af Jungs Læsebog for Begyndere er læst Side 1 - 66. Efter Pios Sproglære det vigtigste af Formlæren. -- 2. Realkl. (Ovrlr. Dr. Bang 3 Tmr.) Jungs Læsebog for Begyndere S. 66 - 111. Jungs Læsebog for Mellemlasserne S. 1 - 44. Pios Formlære. Pios Samling af almindelige franske Ord til Udenadslæren S. 1 - 14. -- 2. stud. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang 3 Tmr.) Samme Læsebøger, henholdsvis S. 78 - 120 og S. 1 - 24. Pios Formlære. Pios Ordsamling S. 1 - 15. Michelsens Stiløvelser, 1. Af-

deling S. 1—28 er gjennemgaaet dels mundtlig, dels ved Stil en Gang ugentlig, hidtil i alt 29 Stile. — 3. Realkl. (Ovrlr. Bahnson 2 Tmr.) Af Pios Læsebog S. 127—212 (Bogen ud), og af Borrings Étud. littér. S. 1—34. Formlæren er gjenlæst efter Pio. — 3. stud. Kl. (Ovrlr. Bahnson 2 Tmr.) Af Pios Læsebog for Mellemlasserne er læst Side 102—174, og af Borrings Études littér. S. 1—66. Formlæren er gjenlæst efter Pio. Hidtil i alt 32 Stile. — 4. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang 2 Tmr.) Borrings Étud. litt. S. 1—4, 122—150, 184—194. Michaud: Histoire de la première croisade I, S. 7—87. (Udgivet af Paetsch). Pios Formlære og af hans Ordføjningslære § 1—21. Pios Ordsamling til S. 12. Stil 1 Gang ugentlig efter Geddes Stiløvelser, hidtil i alt 29 Stile. — 5. Kl. (Ovrlr. Dr. Bang 3 Tmr.) Borrings Étud. litter. S. 179—184, 195—217, 232—241, 245—83, Guisot: Récits tirés de l'histoire de France, in Auszügen herausgegeben von Bandow I. Chateaubriand: Itinéraire de Paris à Jérusalem, in Auszügen herausgegeben von Ritter I. Som Hjemmelæsning Souvestre: Sous la tonnelle. (Auswahl von vier Erzählungen herausgegeben von Huot). Pios Ordføjningslære. Pios Ordsamling. 3 Stile ugentlig efter Geddes Stiløvelser, hidtil i alt 76 Stile. Mundtlig Oversættelse fra Dansk til Fransk efter Michelsens Stiløvelser 2. Afsnit. — 6 Kl. (Ovrlr. Dr. Bang 3 Tmr.) Borrings Étud. litt. S. 86—122, 150—174, 179—184, 195—214, 232—241, 245—309, Molière: Le bourgeois gentilhomme. V. Hugo: Hernani. Tre franske Noveller udgivne af C. Michelsen (dels paa Skolen, dels som Hjemmelæsning). Souvestre: Au coin du feu (fünf Erzählungen herausg. von P. Huot) som Hjemmelæsning. For øvrigt som 5. Kl.; hidtil i alt 77 Stile.

Engelsk. (Adj. Giersing) 1. Realkl. 4. Tmr. Løkkens engelske Læsebog for Begyndere S. 1—126; de forekommende uregelm. Verber ere lærte. — 2. Realkl. 5. Tmr. Samme Bog S. 1—37 fra Dansk. Marryats The Settlers in Canada S. 1—251. Rosings Formlære. — 3. Realkl. 4 Tmr. The illustrated London Reading Book S. 1—77; Boysens engelske Digte S. 1—28; en Del af Digtene ere lærte udenad. I Reglen en Version hver Uge efter Hansens og Magnussens Opgaver, hidtil i alt 28. I Hjemmelæsning Marryats The Mission. Rosings Formlære. — 4. Realkl. 4 Tmr. Listovs engelske Læsestykker 2. Afdel. S. 22—33, 41—60, 85—170, 184—204; Boysens Engelske Digte S. 29—59; enkelte Digte ere lærte udenad. I Reglen en Version hver Uge, hidtil i alt 27. Kursorisk er læst Listovs oven nævnte Bog S. 1—21, 33—41, 61—85. I Hjemmelæsning Tautphoeus, The Initials I & II. Rosings Formlære. — 5. Kl. 2 Tmr. (5 Discpl.) Løkkens engelske Læsebog for Mlmkl. S. 40—74 & 88—146 & 156—169. I Maanedslæsning Marryats The Mission S. 50—102. Rosings Formlære. — 6. Kl. 2 Tmr. (9 Discpl.) Løkkens engelske Læsebog for Mlmkl. S. 8—28, 66—146, 156—195, 198—209. I Hjemmelæsning Tautphoeus, The Initials I & II. Kursorisk Marryats The Mission S. 65—82. Rosings Formlære.

Religion. Forbrdlskl. Lærer Bigum, Ktdrlskl. Ovvr. Bahmson; 6., 5. og 4. Kl. hver 1. Tm., ellers hver Kl. 2 Tmr.) Frbrdlskl. a. Af Balslevs Bibelshist. det gl. Test., Salmer. — Frbrdlskl. b. Balslevs Bibelhist. og Katekism. indtil „Troen“, Salmer. — 1. Kl. Balslevs Katek. fra „Troen“ til 3. Troesartikkel; Assenses Bibelhist. forfra til 6. Af-

snit. — 2. Realkl. Balslevs Katek. fra 3. Troesartikel til Alterets Sakramente. Assenses Bibelhist. fra 6. Afsnit til Side 117. — 2. stud. Kl. Ligesom 2. Realkl. — 3. Realkl. Det meste af Balslevs Katek. er repeteret; Assenses Bibelhist. fra Side 119 til Enden. — 3. stud. Kl. Ligesom 3. Realkl. Med disse Kl. er læst forskellige Stykker af det ny Testamente. — 4. Kl. Af Mathæuses Evang. er læst Cap. 1—15. Reformationens Historie til 1530 og Reform.'s Indførelse i Danmark er fortalt. — 5. Kl. Johannes Evang. Cap. 1—14. Pavedømmets Udviklingshistorie og den katholske Kirkes Hovedlærdomme i deres Forskjel fra den evang. Kirkes. — 6. Kl. Johannes Evang. Cap. 12—18. Efter en Fremstilling af den jødiske og den hedenske Verdens Tilstand ved Kristi Fremtræden, er Kirkens Historie i de tre første Aarhundreder fortalt. Der er givet en Fremstilling og Imødegaaen af den moderne Vantro.

Historie. (Frbrdlskl. Resrvintndnt Lillie, Kathdrskl. A djunkt Olsen 4. stud. Kl., 3. stud., 3. Realkl. og 1. Kl. 2 Tmr., de øvrige hver 3). Frbrdlskl. a. Efter Brickas Nordens Historie til den nordiske Syvaarskrig. — Frbdlskl. b. Efter samme Bog til Slutningen, og det tidligere gjenlæst. — 1. Kl. Oldtiden efter Blochs Lærebog for Realskoler. — 2. Realkl. og stud. Kl. Efter samme Bog Middelalderen, samt efter samme Bogs 2. Del den nyere Tid til 1660. — 3. Realkl. og stud. Kl. Efter samme Bogs 2. Del den nyere Tid fra 1660 (Nordens Historie fra 1523) til Februarrevolutionen. — 4. Kl. stud. Afdng. Gjenlæst Middelalderen, den nyere og nyeste Tid (med Forbigaaelse af Nordens Historie) efter samme Bøger, samt paabegyndt

Oldtiden (til den peloponnesiske Krig) efter Thrige. 4. Kl. Rlafdlng. Gjenlæst hele Historien efter Blochs Læreb. for Realskoler. — 5 Kl. Oldtidens Historie og Nordens Historie til 1660 efter Thriges Lærebøger. — 6. Kl. Nordens Historie fra 1660 til Enden efter Thriges Lærebog. Det hele Pensum (af Oldtidens Historie dog kun Roms Historie) gjenlæst efter samme Lærebøger af Bloch og Thrige med Benyttelse af Thriges Oversigt over Verdenshist.

Geografi. (Frbrdlskl. a. Reserveintendt. Lillie, ellers Timelærer Kand. Lindstrøm 3. stud. Kl., 3. Realkl. og 4. Kl. hver 1 Tm., ellers hver vedkommende Kl. 2 Tmr.) Frbrdlskl. a. Erslevs Geografi Nr. 4, Evropa til Italien. — Frbdlskl. b. Erslevs Geografi Nr. 4, hele Bogen læst og gjenlæst. — 1. Kl. Erslevs Geografi Nr. 2. Fra Danmark til Schweitzes politiske Forfatn. — 2. Realkl. og stud. Kl. Samme Bog fra Frankrig til Afrika. — 3. Realkl. og stud. Kl. Samme Bog. Afrika Amerika og Australien samt den almindelige Del, den astronomiske og matematiske Del udvidet ved mundtlig Gjennemgang. — 4. Kl. Samme Bog gjenlæst. Forskjellige topografiske og ethnografiske Forhold ere for samtlige Klassers Vedkommende gjennemgaaede ved mundtligt Foredrag og Anskuelse.

Naturhistorie. (Timelr. Kand. Lindstrøm Frbrdlskl. a, 3. Realkl. og 3. stud. Kl. hver 1 Tm. ellers hver vedkommende Kl. 2 Tmr.) Frbrdlskl. a. Feddersens „100 Dyr“: Pattedyr, Fugle og Krybdyr. — Frbrdlskl. b. Sammes „Naturens Bog“: Pattedyr og Fugle samt Resten af Hvirveldyrene, som ikke agtès opgivet til Aarsprøven. — 1. Kl. Sammes „Dyrerigets Naturhistorie“: Pattedyr, Leddyr, Bløddyr. — 2. Realkl. og stud. Kl.

Erslevs Botanik forfra til den alm. Del. — 3. Realkl. og stud. Kl. Samme Bøger. Zoologi: Pattedyr gjenlæst; Botanik: de blomsterløse Planter og den alm. Del. — 4. Kl. Samme Bøger helt gjenlæste; desuden læst Mennesket. Med 3. Realkl., 3. stud. Kl. og 4. Kl. er der foretaget botaniske Excursioner.

Regning og Matematik. Frbrdlskl. a. (Adj. Møller 6 Tmr., hvoraf 4 samtidig med b). Regning med hele Tal efter Meiers Regnebog I. — Forbrdlskl. b. (Adj. Møller 4 Tmr. samtidig med a.) Brøkregning efter Meiers Regnebog II til Decimalbrøk. — 1. Kl. (Adj. Petersen, 5 Tmr.) Steens Arithmetik S. 1—24. Sammes matematiske Opgaver Nr. 1—147. Møller Læren om Rumstørrelser I. Meiers Regnebog II. — 2. Realkl. og 2. stud. Kl. (Adj. Møller 6 Tmr.) Steens Arithmetik S. 17—44 og tilsvarende Opgaver af Steens matematiske Opgaver undtagen „Blandede Opgaver.“ Steens Algebra S. 1—19. Petersens Geometri S. 3—45. Brøk, Decimalbrøk, omvendt og sammensat Forhold, Delingsregning, Procentregning og blandede Opgaver efter Meiers Regnebog II. — 3. Realkl. (Adj. Petersen, 7 Tmr.) Steens Algebra S. 7—91 Petersens Geometri fra S. 39 ud. Meiers Regnebog II 2 Tmr. om Ugen er anvendte til praktisk Regning og geom. Tegning. Hjemmeopgaver 1 Gang om Ugen. — 3. stud. Kl. (Adj. Petersen 5 Tmr.) Steens Algebra S. 19—91. Petersens Geometri fra S. 39 ud. Meiers Regnebog II. Hjemmeopgaver 1 Gang om Ugen. — 4. Kl. (Adj. Møller 5 Tmr. Realafdl. og den math.-naturv. stud. Discipl. desuden 2 Tmr.) Steens Algebra S. 100—116. Gjenlæst Steens Algebra, Petersens Geometri og enkelte Af-

snit af Steens Arithmetik. Realafdelingen har i dens særlige Timer haft Øvelser i Regning og geometrisk Tegning.

Naturlære. 3. Realkl. (Adj. Møller 2 Tmr.) Lorenzes kortfattede Naturlære S. 1--32 og S. 74 til Enden. — 4. Kl. Realafdl. og math.-naturv. stud. (Adj. Møller 2 Tmr.) Samme Bog S. 33--49 og Gjenlæsning af det ifjor i 3. Kl. læste. — 5. Kl. (Adj. Petersen 3 Tmr.) Schmidts Naturlære forfra til Galvanisme. Jørgensens Astronomi 1. Kap. — 6. Kl. (Adj. Petersen 3 Tmr.) Schmidts Naturlære: Bevægelseslære og Elektromagnetisme; gjenlæst hele Bogen til Lyd. Jørgensens Astronomi.

Tegning. Frbrdlskl. a og b (Serg. Sørensen 2 Tmr.) Petersens og Janniches Tegnebøger: a I og II, b III og IV. — Kthdrslskl. (Adj. Møller). 1. Kl. Realafdl., 2. og 3. Realkl. (hver 2 Tmr.) 4. Kl. Realafdl. (1 Tm.) Konturtegning efter Hetsches og Petersens Fortegninger. 1 Discipel i 4. Kl. Realafdl. har tegnet efter Klodser.

Skrivning. Frbrdlskl. a og b (Oversergeant P. Nielsen 3 Tmr., a desuden 2 Tmr. særskilt). Efter Forskrift dels enkelte Bogstaver, dels Sammen-skrift, saaledes at i Reglen alle Disciple i hver Klasse har fulgts ad; af og til er Taktskrivning bleven anvendt; mod Slutningen af Skoleaaret har en Del Disciple i b skrevet af efter en trykt Bog. — 1.-4. Kl. (Adj. Møller 1. Kl. 2 Tmr., 2. stud. og Rlkl., 3. Rlkl. og 4. Kl.'s Realafdeling hver 1 Tm.) Saa snart en Discipel har tilegnet sig en nogenlunde sikker og ordentlig Haandskrift, bruger han ikke mere Forskrift men skriver af efter en dansk Bog; der indøves og kræves da blot en tydelig og ordentlig Haandskrift, men Disciplene holdes ikke til at udføre hvert

enkelt Bogstav i én eneste for alle gyldig Form; dog tager Skolen selvfølgelig ikke mod enhver som helst Form af Bogstaverne.

Sang. (Overhornbl. Zorn). Forberedelsesskolens (nu i Tallet) 31 Disciple har altid alle været med i den ene Time ugentlig, hvori Undervisningen er bleven given, og er blevet øvede i enstemmig Sang af Skolens Morgensange, fædrelandske og Folkesange; 10 af de 31 savne efter Lærerens Skjøn alligevel Forudsætningen for virkelig at kunne komme til at synge. I Kathedralskolen er af samme Grund 45 Disciple udelukkede fra Undervisningen, og hos 21 andre er for Tiden Stemmen i Overgang. Der viste sig ifjor Sommer Vanskeligheder, som maatte antages for uoverstigelige, ved at faa Skolens hele Tal daglige Undervisningstimer ordnede paa tilfredsstillende Maade med det gamle Tal af 4 Timers ugentlig Undervisning i Faget; og disse Vanskeligheder voldte, at Rektoratet hos Ministeriet søgte, og dette gav Tilladelse til ved denne Undervisning at dele samtlige deltagende Disciple i 5 Hold, saa at 6. og 5. Kl. og 4. Kl.'s Realafdeling (10 Discpl.), 4. Kl.'s stud. Afdeling (for Tiden 3 Dscpl.), 3. stud. og Rkl. (11 Dscpl.), 2. stud. og Rkl. (8 Dscpl.) og 1. Kl. (9 Dscpl.) har haft hvert Hold 1 Time ugentlig; og en 6. Time er bleven brugt til Sammensang, som i Aar er bleven udført trestemmig (Sopran, Alt og Bas). Ved Øvelserne er foruden Skolens Morgensange blevet brugt et Udvalg af Melodier hentede fra Sannes og Mortensens Samlinger. Ved enstemmig Sang af Folke- og Fædrelandssange er Båge og Nørregaards Sangbog bleven brugt.

Gymnastik. Forberedelsesk. a og b (4 Tmr. ugent-

lig under Kapt. af Fodfolket Weldingh med Bistand af Gymnastikl. i Hæren, Sergeant Honoré). Af Skolens 31 Disciple er 2 af Helbredshensyn udelukkede fra Øvelserne. — Kathedralskolen. Af Skolens 111 Disciple er til Stadighed 7 udelukkede af Helbredshensyn; de øvrige 104 ere ved Øvelserne delte i 5 Hold, nemlig 1. Kl. med 14 Dscpl. og 2. Kl. med 16 Dscpl. under Kapt. af Fodf. Weldingh, 3. med 24 Dscpl., 4. med 21 Dscpl. og 5. og 6. Kl. med 26 Dscpl. under Adj. Petersen, begge med Bistand af 2 Gymnastiklærere fra Hæren, Sergeanterne Honoré og Brüggmann; Adj. Petersen i de to ugentlige Huggetimer med øverste Hold tillige med Bistand af en tredje Gymnastiklærer fra Hæren, Sergeant Werner; dog har Hensynet til Ordningen af den daglige Timefordeling voldet, at 4. Kl.'s Realdisciple har maattet sættes sammen med 3. Kl., og i en enkelt Time har ogsaa den stud. Dscpl. af math.-naturv. Rtg. i 4. Kl. maattet gaa sammen med dette Hold. Hvert Hold har paa Ugens almindelige Skoledage haft 4 Timer ugentlig; desuden har der til det ældste Hold været lagt en 5. Time til Huggeøvelser Søndag Morgen, saaledes at Deltagelsen i den har været en frivillig Sag for de Disciple, der har siddet i begge Klasser tilsammen; af 6. Kl. har kun en Discipel, neml. Carl Petersen, stadig benyttet sig af den saaledes givne Lejlighed til udvidet Øvelse og forøget Udvikling af de legemlige Kræfter og foruden ham af og til kun et Par andre; af 5. Kl. har derimod de fleste Disciple jævnlige, kun enkelte aldrig været med om Søndagen; og af 4. Kl. har flere med Lærerens Tilladelse været med. Undervisningen er bleven afbrudt ved Svømmeøvelserne, men ikke ved Skydeøvelserne og

i den sidste Vinter heller ikke som Følge af Kulde. Den er i Henhold til Ministeriets Cirkulære af 31. Maj 1883 bleven ledet efter den af Kaptejn af Fod-folket J. Amsinck udarbejdede Lærebog i Gymnastik.

Svømning. Undervisningen begyndte ifjor Sommer Tirsdagen d. 16. Juni og foretoges under Ledelse af de samme Lærere med samme Bistand som ved Gymnastikundervisningen, indtil Aarsprøven gjorde det umuligt at foretage nogen regelmæssig Undervisning hver Dag; fra den Tid af var i de vedkommende Timer Sergeant Honoré altid tilstede paa Flaaden, saa at de Disciple, der ikke var til Prøve paa Skolen, kunde komme til at svømme under hans Tilsyn. Efter Sommerferien fandt der paa Grund af det kolde Vejr ingen Svømmeundervisning Sted. Og efter Indstilling fra Rektoratet bemyndigede Ministeriet ved Skriv. af 11. Juni Forstanderskabet til for Sommeren at udbetale almindelig Extratimebetaling til hver af de to Gymnastikassistenter ved Skolen for indtil 7 Tmr. ugentlig efter Rektors Attest for Tilsyn med Skolens Disciple ved Svømmeøvelser en Time hver Eftermiddag. Til denne Eftermiddagssvømning fik saa alle de af Kathedralskolens Disciple Adgang, der ikke havde haft Undervisning i Faget i den dertil henlagte Formiddagstime; den fandt i Svømmetiden Sted hver Eftermiddag, ogsaa om Søndagen, dog med Undtagelse af den største Del af Sommerferien, da det viste sig, at der i denne Tid var alt for faa Deltagere hver Dag; og da Tiden ellers viste sig tilstrækkelig, fik Disciplene i begge Klasser af Forberedelsesskolen Lov til at deltage deri paa de Dage, da de ikke havde Undervisning i Faget om Formiddagen. Efter at Begynderne forud har faaet

Tagene indøvede i Svømmemaskinen i Skolens Gymnastikhus, svømmer enhver med Svømmetornister paa, indtil han uden dette kan svømme 200 Alen i slap Sele; kan han dette, bliver han Frisvømmer. Ved Undervisningens Ophør 1885 var af Forberedelseskolens daværende 31 Discipl. 2 udelukkede fra Øvelserne af Helbredshensyn og 2 Frisvømmere; af Kathedralskolens 113 Disciple var 2 udelukkede og 75 vare Frisvømmere, og af disse var igjen 14 „Distancesvømmere“, i det de, under Ledsagelse af den til Flaaden hørende Baad med Lærere i, svømmende havde tilbagelagt en Strækning af 1200 Alen, nemlig Dspl. Jørgen Møller af 6. Kl., Viggo Andersen, Olaf Holst, Kirk Pedersen, Carl Thranum og Jens Chr. Jensen af 5. Kl., Jhns. Bang, Theodor Schaefer, Jens Overgaard, Theod. Rendtorff, Fredr. Schade og Oscar Hedemann af 4. Kl., Asger Bruhn af 3. stud. Kl. og Helge Bruhn af 2. Realkl.

Skydning. De to øverste Klasser samt 4. Kl.'s Realdisciple (Adj. Petersen med Bistand af Sergeant Honoré). I Aaret 1885 holdtes Øvelserne i Riffelskydning fra 30. April, saa at der i Almindelighed faldt to Skydedage hver Uge, naar Vejret ikke voldte Hindringer; og der foretoges 6 Skydture før Sommerferien og 9 efter denne. Der blev skudt til den Skive, Skytteforeningerne brugte indtil Udgangen af 1872, en aflang Firkant med 3 Grader; efter de gjældende Bestemmelser fik hver Discipel hver Gang 5 Skud, som alle gjordes med Remingtonbøssen med Benyttelse af Centralantændelsespatronen. Under 15. Juli indsendtes til Ministeriet den omstaaende, befalede Beretning om **Udfaldet af Skydeøvelserne i Skoleaaret 1884—85.** Og ved Afslutningen af Forsommerens Øvelser hold-

tes Onsdagen d. 22. Maj **Præmieskydning**, hvis Udfald ses af vedføjede Oversigt; da Poul Frantzen af daværende 5. Kl. kun havde været 2 Maaneder i Skolen og som forhenværende Soldat maatte antages med Lethed at kunne tage Præmie alligevel, deltog han ikke i Skydningen. Og i den nuværende 5. Klasse er der to Disciple, hvis Øjnes Beskaffenhed gjør det til en Umulighed for dem at deltage i Øvelserne.

Udfaldet af Skydeøvelserne i Skydeaaet 1884 - 85.

	Afstand i Alen.	Tal af			Sum.
		Skud.	Træffere.	Points	
6. Klasse .	100	120	120	437	557; 100 % Træff.
5. og 4. Rkl.	100	250	247	807	1054; 98,8 " "
6. Klasse .	200	205	193	567	760; 94 " "
5. og 4. Rkl.	200	734	598	1664	2262; 81,47 " "
6. Klasse .	300	565	485	1291	1776; 86 " "
5. og 4. Rkl.	300	410	338	871	1209; 82,44 " "
	Sumaf	2284	1981	5637	7618 - 3,34; 86,73 % Tr.

Alle Skud udførtes i frit Anlæg. Præmiernes Værdi var paa 300 Alens Afstand 12 og 8 Kr. og paa 200 Alens 6 og 4 Kr. Disse Beløb brugtes efter Præmietagerens Ønske for Jens Grønbæks og Anders Kristensens Vedkommende til Indkjøb af en Haandkuffert og for de to andres som Bidrag til Indkjøb af Bøger, saa at Lars Dam fik Joh. Ewalds Udvalgte Skrifter, Chr. Winthers Hjortens Flugt og Holbergs Peder Paars, og Rolf Hammer Schillers Værker.

Udfaldet af Præmieskydningen i Skoleaaret 1885.

Disciplenes Navn og Klasse.	Afstand i Alen.	Skud.					Sum af Af- stand maalt i Tommer.	Sum.	Præmie.
		1	2	3	4	5			
6. Kl. Kristian Bang . .	300	2	2	0	4	2	88 $\frac{1}{2}$	10	
„ Martinus Barner . .	300	2	2	2	3	3	82 $\frac{1}{2}$	12	
„ Vilh. Blichfeldt . .	300	3	0	2	2	2	98 $\frac{3}{4}$	9	
„ Johan Boas	300	3	2	2	2	0	93 $\frac{1}{4}$	9	
„ Lars Dam	300	3	3	3	3	3	72	15	2den
„ Carl Faber	300	0	0	0	4	0	2 $\frac{1}{2}$	4	
„ Anton Fugl	300	0	0	3	3	3	50 $\frac{1}{2}$	9	
„ Christen Gade . .	300	4	0	0	0	3	23 $\frac{3}{4}$	7	
„ Jens Grønbæk . .	300	4	3	2	4	3	61 $\frac{1}{4}$	16	1ste
„ Martin L. Hoff . .	300	2	2	2	3	3	86	12	
„ Jens Jensen	300	2	4	0	3	0	53	9	
„ Niels Svendsen . .	300	3	0	2	3	3	67	11	
5. Kl. Axel Brostøm . .	200	2	0	3	3	3	55	11	
„ Vilh. Christensen . .	200	2	3	3	0	2	65 $\frac{1}{4}$	10	
„ Georg Gøtzsche . .	200	2	0	2	3	0	73	7	
„ Rolf Hammer . . .	200	2	3	4	3	3	58 $\frac{1}{4}$	15	2den
„ Harro Harrsen . . .	200	3	3	3	2	3	58 $\frac{1}{4}$	14	
„ Carl Emil Hjort . .	200	3	2	3	2	0	82 $\frac{1}{4}$	10	
„ Villiam Hoff	200	0	2	3	0	2	64 $\frac{3}{4}$	7	
„ Krist. P. Jensen . .	200	0	3	2	0	0	32 $\frac{3}{4}$	5	
„ Peter Johansen . .	200	0	3	2	2	2	83 $\frac{1}{2}$	9	
„ Peder Kjærgaard . .	200	2	2	2	0	2	130 $\frac{1}{4}$	8	
„ A. Kristensen . . .	200	4	3	3	4	2	60 $\frac{1}{2}$	16	1ste
„ Volmer Krohn . . .	200	2	2	3	2	3	88	12	
„ Jørgen Møller . . .	200	2	4	2	3	3	53 $\frac{1}{2}$	14	
„ Carl Petersen . . .	200	3	3	2	2	2	106 $\frac{1}{2}$	12	
„ Carl Tølbøl	200	2	3	4	3	2	66	14	
„ Hans Valeur	200	3	2	2	2	2	120 $\frac{1}{4}$	11	
„ Tlsg. Christensen . .	300	„	„	„	„	„	„	„	
„ Vestergaard	200	2	4	3	2	3	76 $\frac{3}{4}$	14	
4. Rlk. Tlsg. Christensen	300	3	3	0	2	2	76 $\frac{1}{2}$	10	
„ Johan P. Koch . . .	300	2	0	3	3	2	57 $\frac{1}{2}$	10	

Til den forstaaende **Afgangsprøve for stud. Discpl. af sproglig-hist. Rtnng.** indstille sig de 14 Discpl. i 6. Kl., som **til Overhøring** opgive i **Oldnordisk** af Wimmers Læsebog Sd. 45 - 53, 74 - 107, 114 - 21 og af Hoff & Hofforys Læsestykker II Sd. 1-9;

i **Engelsk** af Løkkes Læseb. for Mlmkl. Sd. 8 - 28, 66 - 146, 156 - 95 og 198 - 209;

i **Latin** af Cicero Verr. IV, Kap 27-42 og 48-60, pro Lig.; Tusc. V, Kap. 5-23; Livius II, 1 - 33; Tacit. Ann. XIV, 10-39 og 52-56; Vergil Æn. VI. Hor. Od. III og IV med *carmen sæcul.*; Ep. II 1 og 2 og Sat. I, 5; 6; 9; II, 5; 6. — Dog opgiver **Povl Frantzen** isteden for Cic. Verr. Talen de imper. Pomp. og isteden for det nævnte Afsnit af Liv. af XXVII 1-27, 11.

og i **Græsk** Hom. Od. 19 - 24; af Petersens Anthologi Kallinos, Tyrtaios, Mimnermos, Xenofanes, Theognis, Epigrammerne, Anakreon og „anakreontiske Digte“, Kallistratoses og Hybriases Skolier; Herod. II, 1-45, 54-63, 68 - 91, 97-141 og 147 - 82; Isokrateses Philippos, Platons Menon og Plutarks Pyrrhos; **Povl Frantzen** dog istdf. de nævnte 6 Bøger af Homer I; IV, 1-620; V; VI, XXIII og XXIV, og istdf. Isokr. Phil. Plutarks Marios 1-34.

Til **4. Klasses Aarsprøve** opgives i **Latin til Overhøring**. Cic. de imp. Pomp. og in Cat. II 1 - 6; Cæsar bell. gall. VI, 1-22; Liv. I, 1-16 og af Ovids Metam. Verdensaldrene, Devkalion, Battus, Evropa. og Aktæon.

Til **almindelig Forberedelsesprøve** opgives til **Overhøring**

i **Engelsk** Listovs Læsestykker II, Sd. 22-33, 41 -

60, 85 - 170 og 184 - 204 samt af Boysens Digte Sd. 1--59.

i **Tysk** af Kapers „Fem tyske Noveller“ Paul Heyses L'Arrabiata, Theod. Storms Psyche og Gottfried Kellers Die arme Baronin samt af den poetiske Del af Kapers Læsebog 60 Sider;

og i **Fransk** Borrings Étud. littér. Sd. 1-4, 122-50, 184 - 94, samt Michaud: Hist. de la prem. croisade, herausg. von Pätsch. Sd. 5-87.

Torsdagen d. 15. Oktbr. f. A. fremstilledes Kathedralskolen for Gymnastikinspektørens Assistent Kapt. Amsinck, og Onsdagen d. 7. April d. A. overværede Sanginspektøren Kantor Sanne Undervisningen i Sang i Kathedralskolen.

V. Understøttelsesmidler.

Skolepengene er i Forberedelsesskolen for en Discipel, foruden 5 Kr. i Indskrivningspenge, 9 Kr. maanedlig, for anden Broder 7 Kr. og for tredje 5 Kr.; i Kathedralskolen for en Discipel i 5. eller 6. Klasse 144 Kr. aarlig, i de øvrige Klasser 120 Kr., for anden Broder henholdsvis 115 Kr. 20 Ø. eller 96 Kr. og for 3. Broder 86 Kr. 40 Øre eller 72 Kr. De betales fjerdingaarsvis forud; og det er paalagt Rektoratet at formene den Discipel Adgang til Skolen, for hvem de ikke ere betalte før Fjerdingaarets Udgang. For Juli Fjerdingaar opkræves de i 2 Halvparter, først for de 6 Uger fra 1. Juli til 14. Avgust og siden, ved Begyndelsen af det ny Skoleaar, for den anden Halvpart. For Disciple, der ndtræde efter Aarsprøven før Begyndelsen af det ny Skoleaar, betales kun for Juli Maaned; og saa fremt Afgangsprøven sluttes før denne Maaned Indgang, betale de afgaaende Disciple slet ikke for dette Fjerdingaar. Desuden er ved Indtrædelsen i Skolen at betale Indskrivningspenge med 10 Kr. for hver Discipel; og denne Ydelse eftergives kun for Disciple, der tidligere har betalt disse

Indskrivningspenge enten til Skolen selv eller til en anden offentlig lærd Skole. Fremdeles maa enhver Discipel, der som studerende har gennemgaaet Afgangsprøven, løse et Vidnesbyrd om dennes Udfald, som tilstaaes ham gratis, saa fremt han i det sidste Skoleaar har nydt fri Undervisning eller anden offentlig Understøttelse, men ellers maa betales med 20 Kroner til Skolens Kasse. Og de samme Betalingsvilkaar gjælde for enhver Discipel, der ellers forlader Skolen og ønsker at faa et Vidnesbyrd med fra denne. Men ingen Rektor maa i den Skole, han bestyrer, optage nogen Discipel, der kommer fra en anden offentlig Skole, uden at forlange et Vidnesbyrd af ham fra denne Skole. For at Disciple af mathematisk-naturvidenskabelig Retning, der forlade Skolen her efter overstaaet Aarsprøve for 4. Kl. og derefter gaa videre i en anden, derpaa beregnet lærd Skole, ikke skal betale Vidnesbyrd to Gange, er Forholdet ordnet saaledes, at enhver Discipel, der forlader 4. Klasse., for saa vidt han ikke nyder et af Skolens Beneficier eller Stipendier, altid betaler 20 Kr. for Vidnesbyrdet, medens han paa Begjæring gratis kan faa meddelt Attest om hans Modenhed til Opflyttelse i 5. Kl., men saa ved Udgangen af 5. eller 6. Kl. faar Afgangsbrevet gratis. Ethvert Examensvidnesbyrd skal udfærdiges paa stemplet Papir til Taxt 1 Krone.

A. Offentlige Stipendier og fri Undervisning.

Den Understøttelse, der hører til den ved Overskriften betegnede Art, tilstaaes kun efter Ansøgning, hvortil Rektoratet udleverer Blanketter til Udfyldning; en saadan Blanket maa da begjæres før Skoleaarets Udgang; og den afgives i udfyldt Tilstand til Rektoratet samtidig med Undervisningens Begyndelse i det ny Skoleaar eller i alt Fald inden Udgangen af Avgust Maaned; ingen kan gjøre Regning paa at blive indstillet, dersom Ansøgningen ham vedrørende kommer senere. Men naar en Discipel en Gang har faaet et Stipendium eller fri Undervisning, behøver der for hans Vedkommende ikke at indgives ny Ansøgning om fremtidig eller

forøget Understøttelse, med mindre saadant udtrykkelig bliver forlangt. Ministeriet træffer Afgjørelse om Understøttelsesmidlernes Anvendelse og Fordeling; Indstilling gjøres af Rektoratet efter Samraad med Skolens Lærere i et i dette Øjemed afholdt Lærermøde; foruden Trang er det en uundværlig Forudsætning for Opnaaelsen af en Understøttelse af denne Art, at vedkommende Discipel baade i Aarets Lob har udført sit Arbejde til Skolen paa en tilfredsstillende Maade og har gennemgaaet Aarsprøven saaledes, at han i det mindste har faaet godt til Hovedkarakter. Skolens Realdisciple har kun Adgang til fri Undervisning men kan ikke faa Stipendium.

Da det kun er et begrænset Antal, en Sjettedel af Skolens Disciple, der kan faa fri Undervisning, og det er en almindelig Vedtægt, at denne Understøttelse kun tilstaaes, efter at en Discipel har været et Aar i Skolen, bliver Ministeriet ved særlig Bevilling paa Finansloven sat i Stand til hvert Aar extraordinært at tilstaa enkelte begavede Disciple fri Undervisning strax ved deres Indtrædelse i en af de offentlige Lærde Skoler. Men det er kun saadanne Disciple, der kan komme i Betragtning ved denne Lejlighed, om hvilke det maa anses for afgjort, at de ikke vilde være blevne indmeldte i Skolen, naar de ikke havde haft Udsigt til at faa denne Understøttelse strax ved deres Indtrædelse iden. Derfor maa Rektoratet altid strax ved en Discipels Indmeldelse have Meddelelse der om, naar det paatænkes at søge saadan Understøttelse for ham.

Af de oplagte Stipendier udbetales den ene Trediedel til vedkommende ved hans Afgang fra Skolen efter bestaaet Afgangsprøve; men saa fremt

han ikke lader sig indskrive som akademisk Borger ved Københavns Universitet før Begyndelsen af det næste akademiske Semester, bliver det saaledes udbetalte Beløb at betale tilbage til Skolen. Af de øvrige to Tredjedele udbetales i Reglen den ene Halvdel ved Udløbet af det første Semester, efter at vedkommende er bleven indskreven ved Universitetet, den anden ved Udløbet af det andet Semester; Examensbevis, akademisk Borgerbrev samt Flidsattest forevises da for Oplagspengenes Eforus, og mod en Anvisning fra denne udbetales Beløbet fra Universitetskvæsturen; (Sm. lgn. Lindes Meddelelser om Universitetet 1849—56 S. 868—69 og 1857—63 S. 605).

For Stipendieaaret 1. Oktbr. 1885 til 30. Sptbr. 1886 blev ved Skrivelse af 7. Oktbr. 1885 fra Ministeriet til Skolens Forstanderskab Fordelingen fastsat, som følger:

1. Højeste Stipendium 100 Kr. helt at oplægge samt fri Undervisning tilstodes Carl Emil Hjort og Peder Kjærgaard.

2. Mellemsste Stipendium, 70 Kr. helt at oplægge samt fri Undervisning tilstodes Anders Kristensen, Christian Johansen og Jørgen Hansens Johannes Bang (der som Lærersøn har fri Undervisning extraordinært).

3. Laveste Stip., 40 Kr. helt at oplægge samt fri Undervisning tilstodes Carl Petersen, Kirk Pedersen, Jens Lund, Mads Madsen, Peder Jensen, Johan Peter Hansen og Christian Sixhøj.

4. Fri Undervisning tilstodes Villiam Hoff, Peter Pinholt Johansen, Theodor Carstensen, Carl Iversen, Christian Christiansen og Vilhelm Bache samt extraordinært (som Lærersønner) Regner Lefolii og for 1. Halvaar Christian Ramsgaard

(senere ved Skr. fra Ministeriet af 4. Marts 1886 ogsaa for 2. Halvaar) og (som Fostersøn af en Lærer) Gustav Jørgensen.

5. Mellemsste Stipendium 70 Kr. at udbetale som Hjælp til Skolepenge tilstodes Georg Gøtsche, Marinus Vestergaard (som udtraadte af Skolen i November Maaned), Jens Christian Jensen, Peter Munch og Erik Bech.

6. Laveste Stipendium 40 Kr. at udbetale som Hjælp til Skolepenge tilstodes Theodor og Viggo Schaefer og Christian Bruun.

7. Laveste Stipendium 40 Kr. at oplægge tilstodes Peder Severinsen, som paa anden Maade fik fri Undervisning (hvorom se nedenfor).

Endvidere meddelte Ministeriet ved Skr. af 19. Oktbr. f. A. Rektoratet, at det havde tilstaaet Peder Severinsen og Kristian Peder Jensen hver en af de ved Finansloven for 1885 - 86 bevilgede ekstraordinære Gratistpladser for Skoleaaret 1885 - 86.

B. Det Nissenske Legat.

Dette Legat har kun studerende Disciple Adgang til at understøttes af. Efter Fundatsens Bestemmelse træffes Afgjørelsen om dets Anvendelse hvert Aar i Begyndelsen af December Maaned ved et Lærermøde; stemmeberettigede er foruden Rektor alle ved Skolen fast ansatte eller konstituerede Overlærere og Adjunkter. Om den Understøttelse, der uddeles til Disciple, behøver der ikke at indgives Ansøgning, medens det dog er en Selvfølge, at den ikke tilstaaes nogen, om hvem det ikke forud vides, at han vil modtage Understøttelse. Men da Renterne af Oplagspengene tillige med de hjemfaldne Oplagspenge skal anvendes som Understøt-

telse i de første Universitetsaar for Studenter, der er dimitterede fra Skolen, maa de Studenter, der ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, inden Begyndelsen af December Maaned derom til Rektoratet indgive skriftlig Begjæring med udførlige Oplysninger om deres Stilling og Angivelse af, hvad de maatte tjene ved Undervisning. Det er vedtaget i Reglen ikke at tilstaa nogen denne Understøttelse efter Forløbet af det 3. Universitetsaar.

For Aaret 1885 blev Legatet ved Lærermødet d. 1. December f. A. uddelt, som følger:

1. Som „Understøttelse for trængende Disciple, der opføre sig godt“, uddeltes de $\frac{4}{5}$ af Grundfondens Renter indtil 11. December 1885 til Beløb 810 Kr. 60 Øre til 29 af Skolens Disciple, saaledes at Anders Christensen, Chr. Johansen og Jens Lund fik hver 70 Kr. 20 Øre, Carl Emil Hjort, Villiam Hoff, Peter Pinholt Johansen, Carl Iversen, Jørgen Hansen og Christian Sixhøj fik hver 50 Kroner, og Carl Petersen, Peder Kjærgaard, Kirk Pedersen, Johannes Bang, Peder Jensen, Johan Peter Hansen, Ove Rahbek, Peter Munch, Peter Severinsen og Erik Bech fik hver 30 Kr.

2. Som „Vidnesbyrd om Paaskjønnelse af Flid og Opmuntring til Anstrængelse fremdeles“ blev den øvrige $\frac{1}{5}$ til Beløb 202 Kr. 65 Øre tillagt 16 af Skolens Disciple, saaledes at Georg Gøtszche fik 12 Kr. 75 Øre, og Volmer Krohn, Rolf Hammer, Carl Thranum, Søren Andersen, Theodor Carstensen, Peter Andersen Pedersen, Anders Brill, Olaf Holst, Regner Lefolii, Aage Friis, Carl Christensen, Carl Christian Christensen, Ejnar Dahl, Johannes Steenstrup og Christian Bruun 12 Kr. 66 Øre hver. — At den tilstaaede „Understøttelse“ tillige var at betragte som

„Vidnesbyrd om Lærernes Tilfredshed med Fliden og Opmuntring for den følgende Tid“, vedtoges det blandt de under 1 nævnte at tilkjendegive Anders Kristensen, Christian Johansen, Jens Lund, Carl Emil Hjort, Christian Sixhøj, Carl Petersen, Peder Kjærgaard, Johannes Bang, Peder Jensen, Peter Munch og Peder Severiusen.

Af alle de under 1 og 2 uddelte Beløb blev Halvdelen, for Georg Gøtzsche den mindre Halvdel oplagt, Resten udbetalt.

3. Renterne af Oplagspengene for Aaret fra 11. Decbr. 1884 til 11. Decbr. 1886 til Beløb 56 Kr. 90 Øre tillige med hjemfaldne Oplagspenge efter 3 udtraadte Disciple, nl. efter P. D. Wohnsen 40 Kr., efter Carl Jacobsen 10 Kr. og efter Carl David Fog 25 Kr. og efter den til Realafdelingen overtraadte Discipel Gustav Jørgensen 10 Kr., ialt 141 Kr. 90 Ø. tilstodes to fra Skolen dimitterede Studenter, saaledes at Jens Bertelsen (fra 1883) fik 100 Kr., og Anders Graakjær (fra 1884) 41 Kr. 90 Øre.

C. Det grevelige Moltkeske Legat.

er efter Fundatsen bestemt til Understøttelse for Embedsmænds Sønner, som gaa i Skole eller paa anden Maade nyde Undervisning, uden at Bestemmelse til Studering er en nødvendig Forudsætning for at kunne faa det. Viborg Kathedralskole er tillagt 2 Portioner deraf hver paa 80 Kr. aarlig, som udbetales gennem Rektoratet til 11. Juni og 11. December Termin, hver Gang med Halvdelen. Retten til at afgjøre, hvem der skal nyde disse to Portioner, tilkommer Lehnsbesidderen af Grevskabet Bregentved.

I Aaret 1885 har det været tilstaaet Disciplene Johannes Bang og Asger Bruhn.

D. Det Jessenske Legat

er efter Fundatsen bestemt til Understøttelse for 3 „af de dueligste og bedste fattige“ studerende Disciple i Viborg Kathedralskole, som da kunne erholde det, naar de ere i Skolens overste Klasse, og vedblive at nyde det „i de første 3 Aar, efter at de ere dimitterede til Akademiet, ifald de der opholde sig til deres Studiers Fortsættelse“; dog har Slægtninge af Rektor Jessen og hans Enke, D. C. født Ostenfeld, som stiftede Legatet den 5. Maj 1792, Fortrinsret, enten de saa gaa i Viborg Kathedralskole eller søge en anden Skole, saaledes at ingen udenfor de to Slægter da har Adgang til at nyde det. Stiftets Biskop og Stiftsprovst tage Bestemmelse om Uddelingen. Foruden Renterne af den oprindelige Kapital, „det større Jessenske Legat“, uddeles tillige et mindre, Renterne af en „Oplagskapital“.

For Aaret 1885 er i Juni Termin f. A. „det større Legat“, udbetalt til P. V. Brasch fra Aarhus Kathedralskole, og H. Ostenfeld fra Horsens lærde Skole, til hver med 38 Kr. 17 Øre, begge 3. Gang som Student; „det mindre“ til Disciplen Christian Bang og til Disciplen Carl Emil Hjort, begge her i Skolen med 18 Kr. 6 Øre til hver.

E. Det Mallingske Legat

er efter Fundatsen bestemt til hvert Aar at tildeles „den mest værdige og trængende iblandt dem, der i dette Aar ere dimitterede fra Viborg Kathedralskole og inskriberede ved Universitetet“. Skolens Rektorat skal derfor hvert Aar tillige med Meldingen om den afholdte Afgangsprøve indsende „en Forklaring over enhvers Trang og sædelige Forhold

tilligemed Oplysning, om Dimittenden har oppebaaret Beneficier ved Skolen og da hvilke“, samt om Afgangsprøvens Udfald for ham. Konsistorium ved Kjøbenhavns Universitet tager Bestemmelse om Legatets Anvendelse; men dette maa ikke tildeles nogen, som ikke i Skolen har været Stipendiat eller Gratist, og som ikke ved Afgangsprøven har erholdt mindst 2. Karakter.

Ifølge Meddelelse fra Legatets Eforus, med Prof. Reisz, til Skolens Rektorat er for Aaret 1885 Legatet tilstaaet Student Anton Sørensen Fugl. Dets Beløb er, saa vidt vides, 164 Kr. 84 Ø., hvoraf i Følge Fundatsen den ene Halvdel udbetales i November samme Aar, som vedkommende er afgaaet fra Skolen, og den anden Halvdel i det følgende Aars April Maaned.

F. Det Juelske Legat

uddeles i 3 eller 5 Aar til 2 studerende ved Universitetet, fornemmelig fra Viborg eller og fra Aalborg Kathedralskole. Et Medlem af den Juelske Familie, for Tiden Kmhr. Baron Niels Juel til Lundbæk ved Nibe, er Patron for Legatet; til ham indgives i Løbet af Skoletiden Ansøgning om Optagelse paa Listen over dem, der skal nyde det.

I Aaret 1885 er det udbetalt til Student herfra Jacob Peter Bang 1. Gang og til Student fra Aalborg Johannes Gad 2. Gang med 75 Kr. 16 Ø. til hver.

VI. Samlinger.

A. Bogsamlingen.

(Sluttet den 24 April 1886).

Fagsoudringen slutter sig til den i 1874 udkomne Fortegnelse over hele Samlingen, saaledes at Løbenumrene hen-

vide til de tilsvarende Afdelinger i denne. Ved Førtættelser er Titelen saa vidt mulig afkortet; Mærket *slut* eller *afs.* efter en Titel betegner, at Værket er sluttet eller afsagt. Hvor Aarhundredet ikke angives, er det 18—; hvor Trykkestedet ikke angives, er det Kjøbenhavn. Hvad der er sendt fra Ministeriet, betegnes ved et *--m.* efter Titelen; hvad der er modtaget fra Forfattere eller Forlæggere, ligeledes ved *—f*, *—f/f.* eller *—f/l*; andre Gaver ved *—g*; for saa vidt *Giverens* Navn ikke meddeles. Af Mangel paa Plads i det Skab, hvor Discipelbibliotheket henstaar, er i Aarets Løb nogle Værker, som ingen begjærede sig udlaante, udtagne deraf og optagne i Skolens Bogsamling. De findes paa nedenstaaende Liste mærkede *—dspl.*

I. Encyklopædi og blandede Skrifter.

1. Underholdn. f. Born af Marie Bøyesen. Bnd. 1. 52. — *dspl.*

2. Unvrstjubilæets danske Samf. Skrifter udg. af —. 24—26. 85—86.

Vidensk. Slskb. Ovrsgt. osv. — Forhandl. osv. 83,3; 84, 1—2; 85, 1—2. — *m.*

3. Magasin for Natur- og Menneskekundskab. Ny Suite. 1840—50. Red. af E. Chr. Monrath osv. (*Enkette Hefter mangle*). 31 B. — *dspl.*

Tidsskr. Nord. . . utg. af Letterstedska fören. osv. 85, 3—8; 86, 1. Stokh.

Tilskueren. Mndskrift. for Littrtr. osv. Udg. af N. Neergaard. 85, 5—12; 86, 1—2.

7 b. *Hvasser*, Isr. Valda Skrifter. 1—4. Stokh. 68 70.

8. Deutscher Volkskal. Hrsg. v. F. W. Gubitzi. 1839, 41, 42, 44. Berl. — *dspl.*

Deutscher Volkskal. Herausg. v. K. Steffens 41. Frankf. a. M., 52. Berl. — *dspl.*

Deutscher Volkskal. Hrsg. v. G. Nieritz. 52. Lpz. — *dspl.*

II. Historie og Geografi.

12. *Falkenberg*, Chr. Kal., udg. af P. G. Lydicke. 85.

15. **Droysen, I.** Allgm. hist. Handatlas. Ausg. unter Leitung von R. Andree. Bielf. u. Lpz. 85, 1—9.
16. **Bricka, G. St.** Læreb. i Hist. i fragm. Fremst. I. Verdenshistorien. 3. Udg. 85. — *frl.*
 Geschichte. Allgem. . . . hrsg. v. W. Oncken. 26—37. Brl. 81.
- Langl, J.** Bilder zur Geschichte. Wien 84, 1.
20. **Weisse, J. P.** Rom. Cæsarer. Popul. Forel. I. Tib. og Nero. Krstnia. 82.
21. **Thierry, A.** Hist. de la Gaule sous la domination Rom. Nvll. ed. Prmr. partie. Tm. 1 - 2. Paris 66.
25. **Lieblein, J.** Gammelæggypt. Religion popul. fremst. 2 - 3. Krstnia. 83.
27. **Lagergren, J. P.** En Dag i Rom för 2000 År sedan. Prg. Hrnösand. 85.
29. **Berlepsch, H. A.** Alperne. Ved J. Collin 73.
- Granzow, F. C.** Geografi til Brug v. d. første Underv. 71. — *frl.*
 — — — Kortf. Læreb. i Geogr. (Nr. 2) for Latin- og Realsk. 2. Udg. 83. — *frl.*
 — — — Mindre Læreb. i Geogr. (Nr. 3) for Borger- og Pigesk. 2. Udg. 83. — *frl.*
 — — — Lille Geogr. (Nr. 4) for Almueskoler og ved d. første Underv. 3. Udg. 85. — *frl.*
- Köhl, Th.** Grundtræk af den fys. Geogr. for Realskl. 85. — *frl.*
30. **Andree, R.** Allgm. Handatlas. Lpz. 2. Aufl. 86, 1.
33. **Lamartines** Rejse i Østerland, ovrs. af F. Schaldemose 1—2. 38—39. — *dspl.*
34. **Rosenberg, C.** Nordboernes Aandsliv. III, 2.
- Thrige, S. B.** Mindre Læreb. i Danm.'s, Norges og Sveriges Hist. til Br. f. de lrd. Sk. 85. — *frl.*
36. Saml. af Kongens Rettertings Domme udg. af V. A. Secher. 6—7. 85. — *m.*
 Kancelliets Brevb., vedr. Danm.'s indre Forh. 1551—55. Udg. af C. F. Bricka. 1. Halvdel 85. — *m.*
 Magazin. Danske. Rkk. 4. Bnd. 6, 2—3. 85—86.
 Monum. hist. Dan. udg. af H. Rørdam II, 2, 1.
37. **Barfod, F.** Danm.'s Hist fra 1319 til 1536. 1 - 9. 85.

40. Holm, E. Danm.'s og Norges indre Hist. fra 1660 til 1720. I, 2 og II, 1. 85 - 86.

43. Lund, Tr. Danm.'s og Norges Hist i Sltm. af 16. Aarh. I, 7: Aarlige Fester. 85.

45. Bruun, Chr. Gunde Rosenkrantz. 85.

46. Brasch, Chr. H. Om Rob. Molesworth's Skrift „An account of Denm. in 1692“. 79.

51. Wegener, C. F. Liden Krønike om Kong Frederik og den danske Bonde. 43.

53. Thorsøe, Al. Kong Frederik den Syv.'s Regjering. 23 - 27. 85.

54. Christensen, Chr. Krigsminder fra Danev. og Dybbøl. Kold. 86.

Lütken, O. Nordsoeskadren og Kampen ved Helgoland. 84.

56. Wulff, D. H. Jens Bang Kbmd. i Aalb. 1-2. Aalb. 85.

Giödesen, P. F. Iver Huitfeld. 85.

Rudin V. S. Kierkogaards person och författarskap. I. Stokh. 80.

Biskop O. Laubs Levnet. Ved F. L. Münster. I. Tidsrum 1821 - 54. 85.

Lorck, J. H. 75 Aar. Erindringer. 85.

Abrahamson, F. Verner H. F. Abrahamson Læssøe. 69.

Münster, C. L. N. Meddelelser fra Frederik Münters og Frederikke Münters Ungdom. 83.

Listov, A. Oehlenschlägers Barndoms- og Ungdomserindr. 71.

57. Becker, J. G. Burman. Efterretn. om de gl. Borge i Danm. og Hertugdmm. Saml. 1 - 3. 30 - 32.

Hansen, V. Falbe og W. Scharling. Danmarks Statistik. 28. 85.

Smndrg. af statist. Oplysn. osv. Nr. 9. 85. - m.

Statistik, Danm.'s. Stat. Meddøl. 6-7. 83; 85.

58. Nielsen, O. Kjobenhavns Hist. og Beskr. - slutet.

Regenslinden. Minder fra dens Hundredaarsfest. 85.

Worsaae, J. J. A. Optegn. om Rosenborgsaml. i 25 Aar 58 - 83. 86.

(58). Af Jon. Collins Papirer. Bidrag til det kgl. Theaters Hist. udg. af E. Collin. 71.

Løffler, J. B. Gravstenene i Roskilde Kjøbst. 85. — *m.*

Sallinglands Kirker. 1. Afdel.: Rødding Herred af J. F. C. Uldall med Indledn. af J. Helms. 84. — *m.*

Skattelign. og Ovrslg. for Viborg By 1886. 86.
64. Grønlands hist. Mindesmærker. Udg. af det kgl. nord. Oldskrifts. 3. Bnd. 45.

65. Nielsen, Yngvar. Bidrag til Norges Hist. i 1814. II, 3. 85.

Poulsen, V. Fortæll. af Norges Hist. 1-6. Krstnia. 86.

Sars, J. E. Hist. Indledn. til Grundloven. 2. Opl. Krstnia. 82.

67. Hildebrand, Hans. Sveriges Medeltid. II, 2. Stokh. 86.

Malmström, C. G. Sveriges polit. hist. fra kng. Carl XII's død til 1872. Dl. 1-6. Stokh. 55-77.

68. Hafberg, H. Några drag ur d. forna skogsbyggjarlifvet i Halland. Stokh. 80-81.

69. Scott, W. En Bedstefaders Fortæll. Ovrs. af Wiimh. 1-3. 37-39. — *dspl.*

71. d'Herisson, Grev. Paris und. Belej. 70 - 71. Ovrs. af H. J. Müller. Krstnia. 85.

76. Engström, A. v. En Vandring genom Calixtkatakomben. Prg. Halmst. 85.

81. Arnold fra Lybeks Slavekron. Ovrs. af P. Kierkegaard. 4-5. — *sluttet.*

83. Prescott, W. H. Gesch. d. Regierung Ferdinand's und Isabella's. Aus d. Engl. übers. 1-2. Lpz. 42.

89. Treitschke, H. v. Deutsche Gesch. im 19. Jahrh. Th. 1-3. Lpz. 82-85.

97. Diaz del Castillo. Bernal. Véridique hist. de la conquête de la Nouvelle-Espagne. Trad. par. José Maria de Heredia. Paris 1-3. 78-81.

98. Marshall, W. G. Gjennem Amerika. Ovrs. af O. Irminger. 82.

101. Petersen, R. Georg Forster. 85.

(101). Trier, H. **Rousseau** og hans „Emil“. Foredrag. 85.

Stilling, H. Jung-. Husliv osv. Ovr. af F. L. Mynster. 67.

102. **Nilsson, Sven**. Skand. Nordens urinvånare, 1-2. Stokb. 62-66.

103. **Elvius, S.** Stamtavle over Slægten Grundtvig. -- *frf.*

104. Bilderatlas. Kulturhist. I. Altherthum. Bearb. v. Th. Schreiber. Lpz. 84.

Lund, H. Selsk. f. Borgerdyd. 85.

Nyrop, Kr. Romanske Mosaiker. Kulturbill. fra Rumænien og Provence. 85.

Sundblad, J. Gammaldags bruk. Kulturbilder från Westergøthland. Gøteb. 81.

107. **Roscher, W. H.** Ausführl. Lexikon der gr. u. röm. Mythologi. 1-8. Lpz. 84-85.

112. **Dittenberger, G.** Sylloge inscript. Graecarum. 1-2. Lpz. 83.

115. Aarbøger for nord. Oldkynd. osv. 1885, 1-4; 1886, 2. Rkk. 1, 1.

Arkiv. Hist. osv. 1885. 5-12; 86, 1-4.

Arkiv, Hist.-geogr. Udg. af J. Chr. Riise. 1838-42. 45 H. (*enkeltte mangle*). -- *dspl.*

Maanedsskrift, Hist. osv. 1885, 5-12; 86, 1.

Saml. til jysk Hist. osv. 10, 3-4. Aalb. 85.

Tidsskrift, Geogr. osv. Bnd. 8, 1-5.

— Hist. udg. af d. danske hist. Foren. Rkk. 5, B. 5, 1-3.

— Hist. udg. af den norske hist. Foren. Rkk. 2. B. 5, 1.

— Hist. utg. af svenska hist. föreng. Aarg. 5, 2-4; 6, 1.

116. Kildeskrifter, Hist. osv. 35-38. 85-86.

Mynster, C. L. N. Fra den ældre Tid. 82.

III. Litteraturhistorie.

117. **Brandes, G.** Kritiker og Portr. 2 Udg. 85.

118. Aarsberetn. og Meddel. fra det st. kgl. Bibltk. Bnd. 3, 10. 85. — *m.*

(118). Åarskatal. för svenska bokhandelen. 1884. Stockh. 85.

Bogfortegn. Dansk osv. 1884. 13 17; 85, 1—12. — *Ge. fra N. Christensen.*

Boghandlertid. Nord. osv. Aarg. 19, 50—57; 20, 1—45. 85—86.

Verzeichnis der Bücher osv. 1885, 1—2. — *Ge. fra N. Christensen.*

119. Fortegn. over Pastor C. N. Hellemanns Bogsaml., som sælges. 85.

Fortegn. over Godsejer H. J. Lindahls Bog-saml., som sælges. 86.

121. Borchsenius, O. To Digtere. 86.

Hansen, P. Ill. dansk Litthist. 16—23. 85—86.

Müller, S. Kortf. dansk Litthist. 2. Udg. 84.

Skovgaard, H. Hovedpunkt. af Danm.'s ældre Litthist. Prg. Nyk. 85.

122 Halvorsen, J. B. Norsk Forf.-Lex. 1814—80. Hft. 10—12. 85—86.

131. Centralblatt osv. 1885, 20—52; 86, 1—17.

IV. Nationallitteratur.

133. Lalin, E. De praepositionum usu ap. Æschylum. Upsal. Prg. Norrkp. 85.

Xenofons Anabasis. 2. og 3. B. Udg. af P. Groth. Krstnia. 85. — *frl.*

136. Catullus. Gedichte. Hrsg. v. A. Riese. Lpz. 84.

Ciceronis, M. T. Cato major. Erkl. v. C. Meisser. Lpz. 85. — *g. fra M. Barner.*

Horatius, Fl. Q. Erkl. v. A. Kiessling I. Oden und Epoden. Brln. 84.

Tacitus.

Germania antiqua. Ed. K. Muellenhoffius. Berol. 73.

Tacitus, Cornel. Den ældre rom. Kejsertid: Aarb. og Historieb. Oversat af O. A. Hovgård. 4—5. 85—86.

139. Bøgh, Er. Udv. dram. Arb. 1—9. 85—86.

Christiansen, Ejnar. Nero. 85.

Drachmann, H. Alkibiades. 86.

- (139). **Drachmann, H.** Danmark leve. 85.
 — Paa Sømands Tro og Love. 78.
E. S. (o: H. E. Schak). Phantasterne. 73.
Gjellerup, K. Vandreaaret. 85.
Grundtvig, N. F. S. Poet. Skrift. Udg. af S v.
 Grundtvig. 6. 85.
Holberg, L. Erasmus Montanus. Udg. af H.
 Jæger. Krstnia. 84.
Jean Pierre. (H. P. Kofoed Hansen). Kjød og
 Aand ell. De to Veje. 1—2. Odns. 46.
Kaalund, H. V. Efterl. Digte udg. af O.
 Borchsenius. 85.
 — — Brændende Spørgsmaal. 79.
 — — Idealitet og Realitet. 79.
Kieler, Laura. En Oppositionsmand. 86.
 Lægebogen i det arnemagnæan. Hdskr. Udg.
 af V. Saaby. 2. — slut.
Müller, Fr. Paludan. Trochæer og Jamber. 37.
Oehlschläger, A. Sct. Hansaftenspil. Udg. af
 F. L. Liebenberg. Med Ill. af H. N. Hansen.
 85—86.
Schandorph, S. Fremmed og Hjemligt. 85.
 — — Valgkandidater. 86.
Thiele, J. M. Tre Følkesagnsdramaer. 64.
Wessel, J. H. Saml. Digte. Udg. af J. Levin.
 2. Udg. 78.
 — — Kjærlighed ud. Strømper. Udg.
 af H. Jæger. Krstnia. 84.
 140. **Blichert.** Ved Holbergsfst. Prg. Sorø 85.
Steen, A. Ved Indvls. af Skoleh. Prg. Kbh. Mrb. 85.
 141. **Borchsenius, O.** Ved Indvls. af Skolehus.
 Prg. Kbh. Mrb. 85.
H. L. Ved Indvls. af Skoleh. Prg. Kbh. Brgd.
 Kbh. 85.
P. M. Ved Indvls. af Skoleh. Prg. Kbh. Brgd.
 Kbh. 85.
Rosing. Kantate ved Holbergfesten. Prg. Sorø 85.
S. M. Sang ved Indv. af et nyt Skolehus. Prg.
 Kbh. Borgerd. Kbhvn. 85.
 Ved Fæstmidd. ved Holbergsfst. Prg. Sorø 85.

(142). Sange, 5, hvoraf 4 fra Studentersamf.'s Rusgilde 85. (Holger D., -n., V. S., C. B., Sganarel).

144. Bjørnson, Bjørnst. Geografi og Kjærlighed. 85.

145. Aars, J. Tale ved Lutherfesten. Prg. Krstnia., Aars. og Voss. 84.

Anderssen, O. Tale ved Indv. af et nyt Skolehus. Prg. Krstnia, Andrsn. 84.

Bendixen, B. E. Tale ved Lutherfesten. Prg. Bergen. Tank. 84.

Blaker, S. Tale ved Lutherfesten. Prg. Krstnia. Andrsn. 84.

Bødtker, J. E. Tale ved Aarsexamens Afslutn. 1883. Prg. Krstnsund. 84.

Eriksen, A. E. Tale ved Tromsøskoles Femti-aarsfest. Prg. 84.

Feilberg, K. Taler ved Lutherfest og v. andre Lejl. Prg. Krstnsand. 84.

Hartmann, G. Tale ved Lutherfesten i Skiens off. Skole. Prg. 84.

Knudsen, D. F. Tale ved Indv. af et nyt Skolehus. Prg. Krstnia. Andrsn. 84.

Petersen, H. H. Tale ved Lutherfesten i Tronhjem Kathedralskole. Prg. 84.

Sandberg, G. Afskedsord til Krstnsands. Latin-skoles Lær. og El. 1871. Prg. 84.

Voss, P. Tale ved Lutherfesten. Prg. Krstnia., Aars. og Voss. 84.

146. Andersen, J. Sang ved Lutherfesten. Prg. Molde 84.

Bårdsnes, R. Sang ved Lutherfesten. Prg. Molde 84.

Brinchmann, A. Kantate ved Lutherfesten i Molde Latingymn. Prg. 84.

— — Sang for Molde Skole ved Mødet i Trestjord-Sylte 1883. Prg. Krstnsand 84.

Bugge. Sang for Aalesunds Skole. Prg. Kristianssand 84.

Caspari, Th. Sang for Krstnsunds. Skole. Prg. Krstnsund. 84.

- (146). **Caspari, Th.** Kantate ved Lutherfesten. Prg. Krstnsund. 84.
- Randers, Kr.** Sang ved Indv. af et nyt Skoleh. Prg. Krstnia. Andrsn. 84.
- Sang ved Tromsøskoles Femtiaarsfest. Prg. 84.
- Sange ved Lutherfesten. Prg. Krstnsund. 84.
- Skjoldborg, J.** Sang for Krstnsunds Skole. Prg. 84.
- — 2 Prologer ved Aftenunderholdn. i Krstnsunds Skole. Prg. 84.
- — Til Nidaros! Sang. Krstnsund 84.
147. **Edda.** Den ældre. Mundsmag. Udg. af R. J. Holm. Odns. 86.
- Fornkvædi. Islenzk. Ved Sv. Grundtvig og Jøn. Sigurdsson. 4. Hft. 85. — *slut.*
- Jönsson, F.** Krit. Stud. ov. en Del af de ældste Skjaldekvad. 84. — *m.*
- Kvæder, Færoiske, ved V. U. Hammerschaim b. I—II. 1851. 85.
- Reykjaholts -måldagi. Det originale Pergamentsdokument osv. udg. af Samf. t. Udg. af g. n. Ltt. 85.
149. **Edgren, A. Ch.** Hvordan man gjør godt. Ovsr. af O. Borchsenius. 85.
- Geijer, Er. G.** Samlade skr. Sedur. afllngn. 5 bnd. Stockh. 84.
- Lenngren, A, Maria.** Samlade skaldeförsök. Stockh. 64.
- Ling.** Asarne. Stokh. 16.
- Snoilsky, C.** Dikter. 2. uppl. Stokh. 74.
- Wetterbergh, C. A.** (Onkel Adam). Saml. skrifter. Dl. 1—10. Stokh. 69—74. (*5 Bind*).
154. **Pope, Al.** Poet. works. From the text of Dr. Warburton. Vol. 1—3. Ludn.
- Shakspeare.** Poet. works. Ludn.
- Swift, Jon.** Gullivers Rejser. Med Ill. af P. Morten. Ovsr. af K. A. Winterhjelm. Krst. 78.
157. **Holstein, Frue Staël.** Corinna ell. Italien. Ovsr. af A. S. Brandt 1—3. 24—25. — *dspl.*
- Musset, Alfr. de.** Poésies compl. Par. 47.
- — nouvelles. 1836—52. Par. 67.
- Rousseau, J. J.** à Mr. d'Alembert sur son article Genève osv. Amstrdm. 1758,

- (157). **Rousseau, J. J.** Julie ou la nouvelle Héloïse. Tm. 1—4. Par. 17. 2. Bind.
- — — Les confessions. Tm. 1—4. Par. 13. 2. Bind.
164. **Calderon de la Barca.** Don Pedro. Udv. Komed. Ovs. af A. Richter. V. 85.
165. Kinder- und Hausmärchen, ges. d. J. und W. Grimm. Kleine Ausg. Brln. 85. 12 Aftryk.
166. **Auerbach, B.** Barfüßzele. Stuttg. u. Ausgb. 57.
- Bürger, G. A.** Sämmtl. Werke. 1 - 6. Gött. 29. 3 Bind.
- Chamisso, A. v.** Gedichte. Lpz. 40.
- Groth, Klaus.** Quikborn. 7. Aufl. Hrsg. von K. Müllenhoff. Hamb. 57.
- Grün, Anastasius.** Pfaff vom Kahlenberg. Lpz. 50.
- Hackländer, F. W.** Humor. Erzählungen. Stuttg. 47.
- Heine, H.** Sämmtl. Werke. 1 - 18. Hamb. 67—68. 9 Bind.
- Herder, J. G.** Cid. Ovs. af F. L. Mynster. 65.
- Høltz, L. H. C.** Gedichte. Bes. d. F. L. Stollberg und J. H. Voss. Carlsr. 14.
- Uhlands** Gedichte und Dramen. Volksausg. 1—3. Stuttg. 63. 1 Bind.

V. Sprogvidenskab.

174. **Landmark, G.** Om Pronom. osv. Prg. Aalesund. 84.
181. **Voss, V.** Om Konjugationssk. i Latin. Prg. Aalesund 84.
- Zander, C. M.** De relat. pron. ea quæ est per „quod“ et „id quod“. Prg. Lund Ktdrl. 85.
182. **Dieffenbach, L.** Glossarium Lat. - Germ. med. et inf. Latinitatis. Franc. ad. M. 57.
187. Kort Udsigt over det philol. - hist. Samf.'s Virksmhd. 1882 - 84. 85.
188. Tidsskr. Nord. for Filol. Ny Rk. 7, 2. 85.
189. Arkiv for nord. Filol. osv. 3, 1 2. Kristiania 85.
191. **Feilberg, H. F.** Bidrag til en ordb. over jysk almuesmaal. 1. 86.

(191). **Kalkar, O.** Ordb. t. d. ældre d. Sprog. 9 - 10. 85--86.

192. Danm.'s christ. Prædikanters Gjensvar osv. 1530. Udg. af H. F. Rørdam. 85.

Thomas a Kempis 4 bøg. om Kr. efterf. i dansk ovrstls. fra 15. aarh. Udg. af F. Rønning. Med Indledn. af Fr. Nielsen. 2-3. 85. — *slut.*

197. **Fritzner, Joh.** Ordb. over det gl. norske Spr. Omarb. Udg. Krstnia. 1-7. 85-86.

Thorkelsson, J. Suppl. til isl. Ordb. 2 Saml. Prg. Reykj. 84 og 85.

198. Småstykker. Udg. af samf. til udg. af gl. nord. Littr. 4-6. 86.

200. **Söderwall, K. F.** Ordb. øfv. svenska medeltidsspr. Lund 84, 1.

202. **Jespersen, O.** Kortf. eng. Gram. 85.

Lindkvist, V. Bidrag till kännedom om den mod. engelskans komparativsats. Prg. Linköp. 85.

204. **Brekke, K.** Engelsk Læsebøg med Anm. Krstnia 85.

213. **Manzoni, A.** Opere poet. Vol. un. Par. 40.

216. **Nissen, C. A.** Forsøg til en middelnedertysk Syntax. 84. — *m.*

Wiggers, J. Gram. der plattl. Spr. 2. Aufl. Hamb. 58.

217. **Phiseldeck, V. Schmidt.** En Saml. af tyske Ord til Udenadsl. 85. — *frl.*

218. **Müller, N. V.** Opg. til tyske Stile. 75 — *frl.*

VI. Æsthetik og Kunst. VII. Filosofi.

VIII. Theologi.

230. Katalog. III, ov. Kunstudst. ved Charlottenborg. Udg. ved F. Hendriksen. 86.

Kunstværker, Antike, 15 Fotogr. i Mappe.

231. **Recke, E. von der.** Dansk Verslære i kortf. Fremst. 85.

232. **Borchorst, C.** 25 Sange for 3 lige Stmr. uds. 2. Opl. 38.

Bull, Chr. Sange til Skolebr., uds. for 2 Stmr. 1. Saml. 5. Opl. 62.

(232). **Mortensen, C.** Flerst. Sange. 3. Bd. 2. Udg. 69.

233. **Aars, J.** Sokrates skildret gn. Ovr. af Platon. Krstnia 82.

234. **Høffding, H.** Psychologi i Omrids paa Grundlag af Erfaring. 2. Udg. 85.

Krebs, C. Om Viden og Forventning. 85. — *m.*

Nørlund, N. J. Sjælelivets harm. Udvikl. 85.

240. **Mattæus's** Evangelium i ændr. Ovr. med Anm. af V. Vogt. Prg. Krstn. Katsk. 84.

246. **Ingerslev, A.** Rom og Luther indtil Rigsdagen i Worms. 85.

247. Meddelelser. Nye, om den dansk—amer. Mission osv. 17--18; 2. R. 1—2. — *gv.*

Vita Anskarii auctore **Romberto.** Acc. vita Remberti. Rec. G. Waitz. Hann. 84.

248. **Jungersen, Fr.** Hvad er Sandhed? 85.

249. **Krarup, F. C.** Om forholdet ml. det guddomm. og menneskl. i Kristi Person. 85. — *m.*

250. **Scharling, C. Hnr.** Om Begrebet Livsgoder osv. Prg. Univers. Kng.'s Fdlsf. 85.

252. **Busck, J.** Om Præstelønnen i Folkekirken. Kold. 81. — *Funden i en Bog, der havde været ulænt.*

Viborg Stifts Synodal-Act. 1885. — *Bispemb.*

256. **Brandt, C. N.** Vore danske Kirkesalmebøger. 86.

257. Samlinger, Kirkehist. osv. R. 3, 5, 3. 85.

IX. Opdragelse og Undervisning.

259. Ungdom, Vor. Tidsskr. osv. 85, 3—6; 86, 1—2.

260. Die Lehrmittel der Neuzeit. Verzeichniz osv. Dietz u. Zieger in Lpz. (1885).

Nylander, K. U. Om sann bildning. Prg. Ups. Fjellst. 85.

Rohde, B. C. Læreren som opdrager. Foredr. Ovr. ved H. Jørgensen. Krstnia. 85.

Uffe. (o: Anna Sandström). Realism. i underv. osv. Stockh. 82.

260 b. Henie, C. Undersøgelse af skoleelevernes
øjne. Prg. Hamar. 84.

261. Berg C. Forsøg (paa at sætte Oplær. i
Haandgrn. i Forb. med Skolen). Prg. Frdrksb. 85.

Kroman, K. Om Maal og Midler for den høj-
ere Undrv. osv. 86.

Lindroth. L. Ett försl. til utsträkt valfrh. inom
lärov. högsta Klasser. Prg. Stockh. Beskov. 85.

Opgaver v. d. skriftl. del af klass. exam. art.
1859—83 og i modersmaal og lat. Ovr. ved d. dan-
ske Skolers afgangsprøve for studerende 1863—82.
Prg. Frdrkshald. 84.

Regnskabsberetn. fra det lærde Skolevæsen og
Sorø Akad. for Finansaaret 1883—84. — 2 Aftryk.
Fra Universitets-Kæsturen.

Regnskabsberetn. fra det lærde Skolevæsen og
Sorø Akad. for Finansaaret 1884—85. — 2 Aftryk.
Fra Universitets-Kæsturen.

Utlåtande af kollegium vid h. alm. läroverket i
Carlskrona öfver läroverkskomiténs af år 1884 be-
tänkande. Prg. 85.

266. Redegjørelse for undervisn. i regning og
mathm. i middelsk. Prg. Krstnia Andrsn. 84.

267. Redegjørelse for undervisn. i naturkund-
skab i middelsk. Prg. Krstnia. Andrsn. 84.

268. Western, A. Om Underv. i nyere Sprog.
Foredrag 85.

269. Bjørnstad, J. Haandb. i Gymn. for Sem.
og Skol. Krstnia. 77.

270. Ruuth A. V. Om de nya läroplanerne i
Preussen osv. Reseberättelse. Prg. Gelle 85.

Skoledrenge. Af en af dem. 86.

Widholm, A. E. Berättelse om en i pedagog. ändamål
föret. resa i Preussen, Würtemberg og Österrike.
Prg. Örebro 85.

271. Linde, A. C. P. Meddelelser aug. d. lrd.
Skol. osv. 1882—83. 85. — 2 Aftr. m.

272. *Indbaldskrift. fra Undersøgelsest. i Danmark:*
Aalborg, Aarhus, Askov, Fredericia Frederiksborg,
Helsingør, Herlufsholm, Horsens, Jelling, Kjøbhvn.
(Brgrd. i K., paa Krstnsh., Hadersl. Lr., Hauch, Ly-

ceum, Mariboe, Metropltn., Schnekløth, Univ. Ref. 84, Kngns Fødsf. 85, Polyt. Læreanst., v. West), Kolding, Mødruvale, Nykjøb., Odense, Randers, Ranum, Reykjav., Ribe, Rosk., Rønne, Skaarup, Slag., Sorø, Thisted (*ogsaa 83 og 84*), Vejle, Viborg, Vordingborg (*ogsaa 84*), alle 1885. — *m.*

Aalborg: Fabritius. Fortegn. ov. Skolens Dsplbibl. Prg. 85.

Kbhvn: Nygård, F. Efterslægtsselsk. og Edv. Storm. Odns. 86.

Goos, C. Aarvog for Kbhvns. Univ. 1864—71, II, 3, 84. — *m. 2 Aftr.*

— — Aarvog for Kbhvns. Univ. 1882—83, 85. — *m. 2 Aftr.*

Saml. af de for Universitetsforholdene gjældende Retsbestemm. I, II, 84—85. — *m.*

Kbhvn. Univ. Forel. og Øv. For- og Efteraar. 85. — *m.*

— — Fortegn. ov. stud. osv. 85. — *m.*

— — Stud. fra 1835. Personalhist. Optegn. 85.

274. *Indbllsskr. fra Undrøvsugsanstalt. i Norge*: Aalesund, Arendal, Bergens Ktdrskole., — Tanks Sk., Drammen, Frdrkshald, Frdrksstad, Hamar, Kristnia (Aars og Voss, Andersen, Borger- og Realsk., Gjertsen, Ktdrsk.). Krstnsund, Krstnsand, Lillehammer, Molde, Skien, Tromsø, Trondhjem. alle 1884. — *m.*

Krstussund: Skolelove. Prg. 84.

Tromsø: Eriksen, A. E. og Paul Koth. Biogr. efterretn. om de fra Tr. Skole i dens første 50 Aar udg. Stud. Prg. 84.

275. *Indbllsskr. fra Undrøvsugsanstalt. i Sverige*: Falun, Gelle, Göteborg alm. lärov., — Reallärov., Halmstad, Helsingb., Hernösand, Hudikswall, Jönköp., Kalmar, Karlskrona, Karlsstad, Krstnsstad, Linköp., Luleå, Lund Ktdrsk., — priv. sk., Malmö, Norrköp., Nyköp., Skara, Stockholm (Beskow, Lyceum f. flickor, Nya elemtsk., Norrmalm, Högre reallärov., Södermalm, Wallinska flicksk.), Strengnäs, Sunds-

vall, Upsala Fjelstedska sk., — Ktdrskl., Wenersborg, Westervik, Westerås, Wexjö, Visby, Örebro, Østersund, *alle* 1885. — *alle m.*

Gefle: Öfversigt ö. stipendiefonderna vid Hgr. Alm. Lrvrkt. Prg. 85.

Kristiansstad: Ahlén, A. Förteckn. ö. mynt og minnespenninger m. m. 2: Tyskl., Östr., Holl., Belg., Engl., och Frankr. Prg. 85.

Luleå: Stipendieförf. vid. L. h. alm. l. Prg. 85.

Stockh. Beskov. Om frivilligt fortsättande af naturallhistoriens studium i 7 klassen. Prg. 85.

— — Om införande af reallinien i 7 klassens båda årsafdelinger. Prg. 85.

— *Nya elmtrsk*. Berggren, J. Stat. uppgifter ang. rörlighetsförh. bl. lärjung. Prg. 85.

— — Sjøberg, G. Bidrag til N. El.'s historia II, 1849 -78. 85. Stockh.

Ystad: Bruzelius, N. G. Katalog ö. fornsaker o. etnograf. föremål i Ystads lrvrk.'s museum. Prg. Malmø 85.

Østersund: Kardell, S. J. Realkatal. ö. lrvrk.'s bibliotek. Innehålsförteckn. Prg. 85.

X. Matematik. — XI. Naturvidenskab.

279. Tidsskr. for Math. osv. Rk. 5, 3, 1-6.

280. Eliassen, A. Et stykke arithm. og Algebra. Prg. Krstnia. Gjerts. 84.

Schmidt, M. Roedsted. Lidt Arithm. Prg. Horsens 85.

282. Schultz, J. N. Regneb. for Elmtrsk. 85. — *frl.*

— — — Regnebog for Smaaskoler. 85. — *frl.*

285. Hamilton, W. Prøve paa en Opgavesaml. til Indøv. af de simplere geom. Forh. og Love. Prg. Krstnia. Andrsn. 84.

287. Johanson, N. A. Några tillämpningar af det Abelska teoremet å unicursala Kurvor osv. Prg. Göteb. Rllvrk. 85.

291. Naturen. Et ill. Mundsskr. for poplr. Naturvid.; udg. af C. K r a f f t Krstnia. 85. 5-12; 86, 1-3.

292. **Prytz, K.** Naturlæren. En kortf. Vejledn. ved Underv. 85. — *frl.*

Staggemejer, A. W. Emanationen, Afh. om Naturkræfterne. 86. Aalb. — *forf.*

Thomsen, Jul. Om Molekuler og Atomer. Prg. Kbh. Univ. Ref. 84.

Tidsskr. for Physik og Chemi osv. Rk. 2, 6, 2—12; 7, 1—3. 85—86.

298. **Gerhardt, C.** Preis-Verzeichn. über chemische Appar. und Geräthschaften osv. 7. Auflage. Bonn. 85.

299. **Petersen, Emil.** Om Stjærnetydere og Stjærnekundskab i 16. Aarh. 85.

Tuxen, J. C. Stjerneverdenen. 4. Udg. ved C. F. Pechüle. 85—86.

303. Archiv f. Naturgesch. osv. Berlin. Jahrg. 49, 6. 83. — *slut. afs.*

Sørensen, H. L. Dyrerigets og Planterigets Naturhist. i kort Udt. osv. 3. Udg. Krstnia. 84.

304. **Strandmark, P. W.** Om rullstensbildningerne osv. Prg. Helsingb. 85.

305. **Grønlund, Chr.** Mindre Læreb. i Botanik, Til Skolebrug. 86. — *frl.*

Grønvall, A. L. Bidrag till kännedommen om de nord. arterna af de båda löfmosslägrterna orthotrichum och ulota. Prg. Malmö 85.

Lange, Joh. Arboretum Scandinavicum. 2. 85. *slut.*

Poulsen, V. A. Lærebog i Botanik. 85.

Rud, Mjøsegns Flora. Prg. Hamar 84.

Strøm, V. Kortf. Plantelære til Skolebr. 85.

— — Planterigets Naturhist. til Skolebr. 2. Udg. 77. — *frl.*

306. **Bergh, R. S.** Undrglrs. ov. Metamorphosen hos Aulostoma gulo. 85. — *m.*

Bronn, H. G. Klassen u. Ordn. des Thierreichs. Rept. 44—39. Vögel 11—12. Säugeth. 28. 85—86.

Engelsen, E. Undersøgelser ov. Blodlegemerne. 84. — *m.*

Sørensen, W. Om Lydorganer hos Fiske. 84. — *m.*

(306). **Tenow, S. W.** Framst. af benbygn. hos *Astur palumbarius* L. Prg. Karlst. 85.

Vogt, C. og **Fr. Specht.** Pattedyr. beskr. og ill. Ovr. af W. M. Schøyen. Krstnia. 4—17. 85—86. — *frl.*

308. **Dethlefsen, P.** Den alkohol. Eklampsi. 85. — *m.*
Kaarsberg, P. J. K. Om den Emmetiske ruptur. 84. — *m.*

Kier, Joh. Bidrag t. Bedømmelsen af Mekanoterapiens Betydn. i Øjenlægevidenskaben. 85. — *m.*

Langgaard, Chr. Stud. osv. over den croupøse Pneunomi. 85. — *m.*

Pontoppidan, K. Neurasthenien. 86.

XII. Samfundsvidenskaber.

311. Love og Forordn. samt Reskripter m. m. Suppl. til Saml. af Love m. m. af mere alm. Interesse. Udg. af Oskar Damkier og Fr. Kretz. I. 1660—82; II, 1, 1683—1730; II, 2, 1731—84. 84—85. — *m.*

Kirkelove, Danske osv. (1536—1683). Udg. af H. F. Rørdam. II, 2. 85.

Love og Expeditioner osv. 1884. 85 — *m.*

Lovtidende. 1885, 22—59 med Tillæg 2—5. 1886, 1—14 m. Till. 1.

Ministerialtid. A og B. 1885, 16—48; 86, 1—12.

Saml. af Love og Anordn. osv. 1881—85, 4.

— *m.*

312. **Søcker, V. A.** Om vitterlighed og vidnebevis i den ældre d. proces. I. 85. — *m.*

Thomsen, V. C. Bidr. til Lær. om Fordringsrettigheders Forældelse osv. 85. — *m.*

Ussing, C. Anders Sandøe Ørsted som Retslærd. 84. — *m.*

317. **Mill, J. Stuart.** Kvindernes Underkuelse. Ovr. af G. Brandes. 2. Udg. 85.

318. Tidsskr. Hedeselskabets osv. 1885, 2—5; 86, 1—2. — *gv.*

320. Vort Forsvar osv. 80—131. 1885. — *Give fra Dr. Bang.*

B. Disciplenes Bogsamling

havde $\frac{1}{4}$ 85 fra Regnskabsaaret 1884
 —85 et Underskud af . . . . . Kr. 7,98 Ø.

og har i Aaret 1885—86 haft i Indtgt.
 fra 1 Mdlm. Bidr. for Fbr.—Sptbr. 85 „ 1,33 —
 - 43 — — - Apr.—Sptbr. 85 „ 43,00 —
 - 4 — — - Spt.85—Mrts.86 „ 4,68 —
 - 37 — — - Oktb.85—Mrts.86 “ 37,00 —
 - 1 — — - Febr.—Mrts. 86 „ 0,33 —
 - fundet i Skolen og paa en bot. Tur. „ 0,39 —
 - Salg af gamle Skolebøger, som til
 forsk. Tider var blevet efterladte
 paa Skolen, uden at Ejermanen
 havde kunnet udfindes . . . . . „ 4,00 —
 - Overskud ved Disciplenes Betaling
 af ituslaaede Vandglas . . . . . „ 0,05 —
 og fra Salget af en Bogfortegnelse . . „ 0,35 —
 i alt Kr. 91,13 Ø.

og i samme Tidsrum udgivet
 til Indkjøb af ny Bøger . . . . . Kr. 44,30 Ø.
 og til Bogbinderen . . . . . „ 21,00 —
 i alt Kr. 65,30 Ø.

saa at der har været et Overskud paa Kr. 25,83 Ø.

og efter at Underskudet fra forrige Aar
 er dækket, bliver der i Behold til
 Regnskabsaaret 1886—87 . . . . . Kr. 17,85 Ø.

Da det nu er mer end 13 Aar siden, at der blev
 affattet og trykt en almindelig Fortegnelse over
 Bøgerne i Disciplenes Bogsamling, og denne i det
 forløbne Tidsrum har haft en temmelig betydelig
 Tilvæxt, som hidtil kun har været at finde i Ind-
 bydelsesskrifterne fra Skolen for de forskellige Aar,

er der nu for de selvstændige Værkers Vedkommende af Discipelen Carl Petersen blevet affattet en fuldstændig Fortegnelse over hele denne Tilvæxt, som aftrykkes nedenfor og herefter ligesom den ældre Fortegnelse vil kunne faas hos Rektoratet, begge tilsammen for 35 Øre.

Samlinger af blandet Indhold.

1. paa Dansk.

1. Børneblad, Nord. illustr. af Chr. Bredsdorff. 6. Aarg. 79. — *Gave fra Red.*
Julebog 1874. Udg. af Karl Schmidt. Odense 74.

II. Danske Værker.

1. Digterværker.

3. Andersen, C. Over Skjær og Brænding. En Fortælling fra Island. 82.
Bagger, C. Smaadigte. 34. — *Gave fra G. Mynster.*
Bergsøe, V. Hvem var han? Et Livsbillede. 78.
Bondesen, Ingvar. Herren paa Steinarstad. En Fortælling fra hellig Olavs Tid. 83.
Bruun, Camillo. Ved Strand og Klit. I (Iflæng og broget). II (Hvad Marchalmen fortalte). 76—77.
Budde, L. En Historie fra fattige Steder. 74.
— Fra Lømmelalderen. 77.
— Smaahistorier. 2. Samling. 75.
Carit Etlar. Broget Selskab. (Uden Titelblad).
— Folk i Nød. 78.
— Gjennem Brændingen. 76.
— Gjøngelhøvdingen. En Fortælling. Dl. 1—3. 60.
— Haabløs. Fortællinger. 62.
— Herverts Krønneke. 63.
— Ingola. En Fortælling. Dl. 1—2. 62.
— Krybskytten. En Fortælling med Illustrationer tegnede af Knud Gamborg. 84.
— Pintsefest i Tibirke og andre Fortællinger. 84.
— Rejsende. Fortællinger. 59.
— Salomon Baadsmand. 80.

- (3) **Carit Etlar.** Set og hørt. Fortællinger. 73.
 — Smaafolk. Historie. 79.
 — Undervejs. To Fortællinger. 73.
 — Viben Peter. 75.
- Carstensen, W.** Ombord og iland. 78.
- Drachmann, H.** Derovre fra Grænsen. Streiftog over det danske Thermopylai (Als—Dybbøl) i April Maaned 1877. 77.
 — Lars Kruse. En Skildring fra Virkelighedens og — Sandets Region. 79.
 — Paa Sømands Tro og Love. 78.
 — Prinsessen og det halve Kongerige. Et gammelt Eventyr. 81.
- Elster, Kristian.** Solskyer. Udvalgte Fortællinger. Udg. af A. Kjelland. 81.
- Eriksen, Ludvig.** Fra Hjembygden. Fortællinger og Udkast. 74.
- E. S.** Phantasterne. 73.
- Ewald, H. F.** Agathe. Nutidsfortælling. 73.
 — Anna Hardenberg. Historisk Roman. 80.
 — Blanca. Novelle. 78.
 — Charles Lyng. Fortælling. 82.
 — Dronningens Jomfruer. Historisk Roman fra Dronning Margrethes Tid. 85.
 — Georg Rheinfeldt. 81.
 — Knud Gyldenstjerne. Tidsbillede fra det 15. Aarh. Dl. 1—2. 75.
 — Mindre Fortællinger. 73.
 — Niels Brahe. Historisk Roman fra det 16. Aarhundrede Dl. 1—2. 75.
 — Nyere Fortællinger. 78.
 — Smaafortællinger. 80.
 — Valdemarstoget. Historisk Roman fra det 14. Aarh. Del 1—2. 84.
- Flood, Constantius.** I Havskjærene. Fortællinger og Skildringer. Kristiania 82.
 — Liv ved Kysten. Skitser og Fortællinger. Kristiania 79.
- Flood, Just W.** Fra Hav og Strand. En Tylt Fortællinger. Kristiania 84.

- (3) **Fox, Henning.** Kongsbrydens Fosterson. En Fortælling fra det 12. Aarhundrede. 78.
- Grundtvig, S.** Danske Folkeæventyr, fundne i Folkemunde. Ny Samling. 78.
- Hauke, N.** Skizzer. Ny Samling. Aalborg 80.
- Hansen, Bendix.** Fortællinger. Med en Skildring af Forfatterens Liv ved Zakarias Nielsen. Udgivet af N. C. Rom. 77.
- Fra Sønderjylland. 75.
- Historier. 74.
- Hansen, Holm.** Vikingeblood. En Nutids saga. 79.
- Hansen, P.** Kristian Kjøbenhavnner. Hans Planer, Overvejelser og Idrætter. Sandfærdig fortalte. 82.
- Hauch, C.** Bajazet og Tiberius. 2 Sørgeespil. 2. Udg. 52. — *Gave fra G. Mynster.*
- Henningsen, E.** Fra Jylland. Ny Fortællinger. 81.
- Holberg, L.** Peder Paars. Udg. med Illustrationer ved J. Davidsen. 45.
- Kieler, Laura.** André fra Kautokeino. En Fortælling fra Ultima Thule. 79.
- Skizzer. 75.
- Kjelland, Alex.** Fortuna, en Roman. 84.
- Gift. Roman. 83.
- Skipper Worse. Roman. 82.
- Kok, Martin.** Niels Kjeldsen. En dansk Dragons Kamp og Død 1864. 81.
- Krogh, F.** Kaj Lykke. Et Tidsbillede fra Kong Frederik den tredies Tid. Dl. 1—2. 79. (1 Bind).
- Lange, Thomas.** De lyse Nætter. En Fortæll. 75.
- Nyt Liv. En Fortælling. 79.
- Lie, Jonas.** Adam Schrader. Fortælling. 79.
- En Malstrøm. Fortælling. 84.
- Familien paa Gilje. Et Interieur fra Firtiaarene. 83.
- „Gaa paa“ Sjøfortælling. 82.
- Livsslaven. 83.
- Lodsøn og hans Hustru. 74.
- Otte Fortællinger. 85.
- Rutland. En Fortælling. 80.
- Thomas Ross. Fortælling. 78.
- Lykke, Svend.** Fra gamle Dage. Fortællinger. 85.
- Malling, Vilh.** Dagny. Et Livsbillede i dramatisk Form. 80.

- (3) **Mariager, P.** Fra Hellas. Fem antikke Fortællinger. 81.
 — Magthaveren fra Rhodos. Antik Fortælling. Med Titelbillede af Carl Thomsen. 85.
- Meltzer, H.** Smaabilleder af Folkelivet. Skizzer. 5. Oplag. Kristiania 75.
- Nicolai. (H. Scharling).** Min Hustru og jeg. En Fortælling. 3. Oplag. 76.
- Nyblom, Helene.** Noveller. 81.
 — Noveller. 2. Samling. (Nye Noveller). 82.
- P. P. (Ruhmor)** Niels Jul og hans Samtid. Et historisk Maleri fra Midten af 17. Aarh. Dl. 1—4. 48.
- Ravkilde, Adda.** Judith Første. 2. Opl. 84.
- Recke, Ernst v. d.** Bertran de Born. Lyrisk Drama i tre Akter. 73
- Rosenkilde, A.** Anders Tikjøb. En jysk Degns Rejseerindringer. 10. Udg. 81.
- Rosing, M.** En Romantiker. Fortælling. 80.
 — Mod Strømmen. Et Digt. 81.
- Schandorph, S.** Unge Dage. Fortælling paa Vers. 79.
- Schmidt, Rudolf.** Jochen Hinrichs. En Fortælling fra den 1. slesvigske Krig. 85.
- Skytte, Knud.** Den onde Lensmand. Historisk Fortælling. 84.
- Starbæk, Georg.** Carl Knutson og Kristian den første. Historisk Roman i 3 Dele. 78.
 — Engelsebrekt Engelsebrektson. Historisk Roman i 5 Dele. 80.
 — Kong Karls Testamente. Historisk Roman i 3 Dele. 79.
- Thoresen, M.** Herluf Nordal. En Fortælling fra det forrige Aarhundrede. 79.
 — Inden Døre. Skuespil i 3 Handlinger. 77.
 — Nyere Fortællinger. 73.
- Thyregod, C. A.** Godtfolk og Kjæltringer. Nye Fortællinger. 80.
 — Skildringer af det virkelige Liv. 75.
 — Vildtvoxende Skikkelser. Skildringer fra Jyllands Fortid. 82.

- (3) **Tolderlund, H.** Billeder fra Orienten. Erindringer fra en Rejse i 1873—74. 75.
 — Fortællinger. 2. Række. 63.
 — Fra Syd og Nord. Fortæll. og Skildringer. 76.
 — Hjemmefra. Fortællinger. 73.
 — Skizzer. 55.
 (**Topsøe**). Fra Studiebogen. Af Forf. til „Jason med det gyldne Skind“ og „Nutidsbilleder“. 79.
Vexelsen, Marie. Steffen. En gammel Præstedatters Ungdomsminder. 3. Oplag. Krstnia. 79.
 — Vesle-Kari eller de forældreløse. Fortælling. Ledsaget med et Forord af W. A. Wexelsen. 2. Oplag. Krstnia. 79.

2. Andre Værker af alm. underholdende og belærende Indhold.

4. **Asbjørnsen, P. Chr. og Jørgen Moe.** Eventyrbog for Børn. Med Illustrationer af E. Wexenskjøld og Th. Kittelsen. I. 83.
Bredsdorff, Chr. 20 Smaatræk af Dyrenes Liv. — *Gave fra Udg.*
Brunn, Camillo. Gjennem 100 Aar. Smaa Tids- og Karakterbilleder i biografisk Ramme. 79.
Feddersen, Arthur. Hedebjærg. En Bog for Ungdommen. Med Billeder. 78.
 — Vejledning til at samle og opbevare Naturalier. 2. Udg. 78. — *Gave fra Forf.*
Friis, J. A. Til Fjælds i Ferierne eller Jæger- og Fiskerliv i Højfjeldene. Krstnia. 76.
Hauch, C. Minder fra min første Udenlandsrejse. 71. — *Gave fra Stud. Mønster.*
Helms, Johannes. Soldaterliv i Krig og Fred for en Menneskealder siden. 83.
Holck, Bertrand. Hinsides Verdenshavet. En dansk Sømands Erindringer fra et 25aarigt Ophold i Nordamerika, China og Sydamerika. 79.
Ingerslev, A. Herodes den store. Tvende Foredr. 74.
 — Jerusalems Ødelæggelse. Det begravede og gjenfundne Pompeji. Fire Foredrag. 76.

- (4) **Ingerslev, A.** Kejser Nero. Romerne og Paulus i Rom. Tre Foredrag. — Oldtidsbilleder. Foredrag og Oplæsning af M. Hammerich. 73.
- (Møller Højer) **Feltpræst, en gammel.** Tre af mine Venner. Afbetaling paa min Gjæld. 78.
- Petersen, Severin.** Danske Sommerfugle. Med 52 Figurer. 85. (Folkelæsning 141).
— Vore Sangfugle. 78. (Folkelæsning 100).
- Sahlertz, Ivan.** Billeder af Dyrelivet. 74.
— Skildringer af Dyrenes Liv. 75. (Folkelsng. 81).
- Sandel, J.** Fortællinger fra Krigen 1848—50. 2. Oplag. 83.
- Stürup, Julius.** Tre Aar fra Hjemmet. En Rejse i Australien, Odense 76.
- Tromholt, Sophus.** Om „Verdens Undergang“, Kometer m. m. Et populært Foredrag. Bergen 81.
- Vaupell, O.** Frederiksstads Forsvar samt Helgesens Levnedsløb. 75. (Folkelæsning 78).
— Slaget ved Isted samt Schleppegrells og Læssøes Levnedsløb. 75. (Folkelæsning 76).

III. Danske Oversættelser fra fremmede Sprog.

1. Digterværker.

5. **Aldrich, Th. Bail.** En slem Drengs Historie. 85.
- Auerbach, B.** Birgitte. Fortælling. Paa Dansk ved J. Thayssen. 81.
— Lorles Reinhardt. En Landsbyhistorie. Ovr. af H. Tolderlund. 77.
— Præmiekarlen. Fortælling. Ovrst. af Fr. Winkel-Horn. 74.
— Reden ved Banen. En Landsbyhistorie. Ovr. af H. Tolderlund. 77.
— Tolpatsch fra Amerika. En Landsbyhistorie. Ovr. af H. Tolderlund. 77.
- Ballantyne, R. M.** Redningsbaaden. En Fortælling om Heltene paa Englands Kyster. Ovr. af H. Ipsen. 69.
- Besant, Walther og James Rice.** Thelema-Munkene. Roman. Paa Dansk ved Fr. Winkel-Horn. 82.

- (5) **Bikélas, Dimitrias.** Lukís Láras Erindringer fra den græske Frihedskrig. Ovsr. af Jean Pio. 83.
- Bronti, Charlotte,** (Curren Bell). Jane Eyre. Roman. Dansk Bearbejdelse ved V. Møller. 84.
- Bulwer, E. L.** Alice. Efter det eng. ved J. C. Magnus. 73.
- Ernst Maltravers. Efter det engelske ved J. C. Magnus.
- Eugen Aram. Ovsr. af Fr. Schaldemose. 3. Udgave. Dl. 1—3. 56.
- Bungener, Felix.** Julien. Et Livsbillede fra det 18. Aarhundredes Slutning. Ovsr. af C. A. Ravn. Del 1—4. 57.
- Fra Ludvig den 15.'s Tid. Ovsr. af Oscar Arlaud. Dell. 3. 76.
- Cummings, Miss.** Lampepudseren. Ved Carl Ewald. 85.
- Daudet, Alphonse.** Det lille Pus. Et Barns Historie. Med 45 Illustr. Ovsr. af Edgar Collin. 79.
- Dickens, Charles.** Vor fælles Ven. Ovsr. fra det eng. ved L. Moltke. Dl. 1—2. 3. Udg. 74.
- Ebers, Georg.** En ægyptisk Kongedatter. Hist. Roman. Ovsr. af O. Borchsenius. Dl. 1—3. 77.
- Fru Borgmesterinden. Roman. Oversat af O. Borchsenius. 82.
- Søstrene. Roman. Ovsr. af O. Borchsenius 80.
- Uarda. Roman fra det gamle Ægypten. Ovsr. af O. Borchsenius. Dl. 1—3. 77.
- Edgeworth, Maria.** Kurvemagersken. — Fødselsdagsgaven. — De forældreløse. Tre Fortællinger for Børn. Ovsr. fra eng. 63.
- Eggleston, Edward.** Metropolisvilles Mysterium. Aalborg. 81.
- Roxy. Del 1—2. Aalborg 80.
- Verdens Ende. En Kjærlighedshistorie. Aalb. 79.
- Eckstein, Ernst.** Skolehistorier. Ovsr. af Charles Kjerulf. 84.
- Franzos, Karl Emil.** Esterka Regina. — Hexen. — To Frelser. Tre Noveller. Ovsr. ved Fr. Winkel-Horn. 82.
- Fra Halvasien. Noveller og Skizzer. Paa dansk ved Anna Winkel-Horn. Dl. 1—2. 79.

- (5) **Franzos, Karl Emil.** Jøderne i Barnow. Noveller. Paa dansk ved Anna Winkel-Horn. 78.
- **Moschko.** En Historie om en jødisk Soldat. Ovrs. af Anna Winkel-Horn. 80.
- **Nye Billeder fra Halvasien.** Ovrs. ved Anna Winkel-Horn. 81.
- **Præsidenten.** Fortælling. Autoriseret Ovrs. ved Fr. Winkel-Horn. 83.
- **Ung Kjærlighed.** To Fortællinger. Paa dansk ved Anna Winkel-Horn. 2. Oplag. 85.
- Goldsmith, Oliver.** Præsten fra Wakefield. En Fortælling. 82.
- Gotthelf, Jeremias.** (Alb. Bitzius). Gamle Käthi. Fortælling. Paa dansk ved A. Winkel-Horn. 78.
- Hackländer, F. W.** Eugen Stilfried. Ovrs. af F. C. Sørensen. Del 1—3. 73.
- **Kainsmærker.** Ovrs. af F. C. Sørensen. Dl. 1—2. 75.
- **Kunstnerliv.** Ovrs. af F. C. Sørensen Del 1—3. 1873—74.
- Harte, Bret.** Amerikanerinden og andre Fortællinger. Ovrs. af Axel Damkjær. 80.
- **Fortæll. og Skildr.** Ovrs. af R. Watt. 73—75.
- **Fra Argonauternes Tog.** Billeder fra Californien. Ovrs. af R. Watt. 84.
- **Tre Fortællinger.** 80.
- **Tvillingerne fra Table Mountain og andre Fortællinger.** Ovrs. af Axel Damkjær. 79.
- Heaton, Will.** Robin Hood. Ovrs. af L. Kragballe. 85.
- Heiberg, H.** Noveller og Novelletter. Ovrs. ved Viggo Petersen. 84.
- Heyse, Paul.** Noveller. Ovrs. med Forf.'s Tilladelse. 8 Bind. 1873—75.
- Jerrold, Douglas.** Mrs. Caudles Gardinprædikener. 3. Udg. 77.
- Kingsley, Charles.** Hørvard den aarvaagne. „Den sidste Englænder“. Ovrs. af Sophus von Leunbach. Del 1—2. 83.
- Manzoni, A.** De trolovede. Ovrs. fra italiensk ved J. C. Barth. Del 1—2. 1874—75.

- Marryat.** Kapergasten. Ovsr. fra det eng. af Fr. Jensen. Gjennemset af J. P. B. Petersen. 73.
- Kongens Eje. 3. Udg. Ovsr. af L. Moltke. 70.
- Masoch, Sacher.** Jødiske Fortællinger. Med Forf.'s Tilladelse ved Alfred Ipsen. 81.
- Merimée, Prosper.** Udvalgte Noveller. Med Forf.'s Tilladelse ved Kristian Ring. 77.
- Meyer, Conr. Frdn.** Konge og Helgen. Fortælling. Ovsr. af S. M. 81.
- Renter, Fr.** Hans Durchlauctighed. Ovsr. af Joh. Magnussen. 85.
- Muntre Historier og En Komædie. Ved Al. Schumacher. Hft. 1—2. 1873—74. (*sluttet*).
- Onkel Bræsigs Rejseeventyr fortalt af ham selv. Ovsr. af Al. Schumacher. 3. Oplag. 73.
- Rimede Historier. Ovsr. ved Al. Schumacher. 74.
- Uden Hjem. En Fortælling. Ved Al. Schumacher. (*Uden Aarstal*).
- Scheffel, J. W. Ekkehard.** En Historie fra det 10. Hundrebaar. Paa dansk ved Joh. Magnussen. Efter Orig.'s 33. Opl. 73.
- Scott, W.** Peveril fra Aasen. Ovsr. af L. Moltke. 65.
- St. Valentinsdag eller Perth's fagre Mo. Ovsr. af L. Moltke. 60.
- Thackeray, W. M.** Historien om Samuel Titmarsh. — Karaktertegninger. — Mrs. Penkins's Bal. Ovsr. af Rob. Watt. 74. (Tre Fortællinger).
- Udvalgte Arbejder. Ovsr. af Rob. Watt. 45. Hefte 1—12.
- Yellowplusk. — Familien Kicklebury. — Et Sagn fra Rhinen. — Timmins's. — Vor Gade. — (Mindre Fortællinger). Ovsr. af Rob. Watt. 75.
- Topelius, Z.** Feltlægens Historier. Paa dansk ved Fr. Winkel-Horn. Bnd. 1—6. 1880—82.
- Fra det høje Nord. Paa dansk ved Fr. Winkel-Horn. Bnd. 1—5. 1882—84.
- Twain, Mark.** Den stjaalne hvide Elefant og andre nye Skizzer. Ovsr. af H. H. Gjødvad. 82.
- For Lud og koldt Vand. Ovsr. af Rob. Watt. 76.

- (5) **Twain, Mark.** Fra Civilisationens Overdrev. Ovrs. af Rob. Watt. 76.
 — Paa Rejser. To Skizzer. Ovrs. af C. L. With. 81.
 Under Cromvell og Carl II. Af Forf. til „Fra Luthers Tid“. Optegnelser af Familien Schönberg-Cotta. Ovrs. fra eng. Med et Forord af Pastor R. Frimodt. 75.

2. Andre Værker o. s. v.

6. **Bulwer, E. L.** Athenen, dets Opkomst og Fald. Ovrs. ved J. Møller. Dl. 1—3. 47.
Edgeworth, Marie. De smaa Kjøbmænd. En Fortælling. Ovrs. fra det engelske. 63.
Greenwood, G. Fortællinger fra min Barndom. Ovrs. fra engelsk af S—e. 62.
Münchhausens, Baron von, vidunderlige Rejser, Felttog og Hændelser, fortalte af ham selv. 3. Udg. med 8 Billeder. 79.
Pellico, Silvio. Mine Fængsler. Ovrs. af Herm. Roosen. Chrstnia. 74.
Porchat, J. J. Tre Maaneder under Sneen. Af en lille Drengs Dagbog. (Efter fransk). 62.
Saint Victor, Paul de. Guder og Mennesker. Ovrs. fra fransk af Rudolf Schmidt. 78.
Smiles, Sam. Pligt. Paa dansk ved André Lütken. 81.
 — Rundt om Jorden eller Min Søns Rejse til og Ophold i Australien samt Tilbagerejse gennem Nordamerika til England. Ovrs. fra eng. Odns. 74.
Tre i Norge. Ved to af dem. Ovrs. fra eng. ved H. J. Møller. Kristnia. 84.
Verne, Jules. Det sorte Indien. Ovrs. fra den franske Orig.'s 14. Oplag. 79.
 — Fem Uger i Ballon. Ovrs. efter fransk. 74.
 — Fra det nordligste Amerika. Ovrs. efter Orig.'s 11. Udg. Del 1—2. 80.
 — Hector Servadac. Rejse gennem Verdensrummet. 83.
 — Kaptajn Hatteras Eventyr paa en Nordpols Expedition. Dl. 1—2. 80.

- (6). Verne, Jules. Paa Opmaaling i Sydafrika. Ved J. P. B. Petersen. 78.
 — Rundt om Jorden i 80 Dage. Ovsr. fra fransk, 3. Oplag. 77.
 — Sydstjernen og Diamanternes Land. 85.
 — Ved Amazonfloden. Ovsr. efter den franske Origin.'s 20. Oplag. 82.

C. Den naturhistoriske Samling

har modtaget følgende Gaver:

1. Sværd af en Savfisk; fra Dr. med Hejberg.
2. 2 Par Vædderhorn; fra samme.
3. En tørret Havskildpadde; fra samme.
4. Venstre Tak af et Elsdyr, funden i Jylland; fra Bogholder L. Thomsen.
5. En Samling Mineralier og Forsteninger; fra Smed Laage.
6. Muslingskal med Balæner og Serpula; fra Discipel Vilhelm Bache.
7. Staalorm (*Anguis fragilis*); fra Discipel Viggo Nielsen.
8. Brudstk. af et Palmeblad, tørret; fra Discipel Christian Kalkar.
9. 2 Stkr. Vildsvinetænder, f. i Vegerslev Mose N. for Grenaa; fra Displ. Peder Severinsen.
10. Kvækerfinke (*Fringilla montifringilla* L.); fra Dscpl. Vilhelm Glud.
11. Graaspurv (*Fringilla domestica*), Han og Hun; fra Discipel Regner Lefolii.
12. 1 Stk. Ibentræ; fra samme.
13. Rødrygget Tornskade (*Lanius collurio*); f. samme.

Plantesamlingen i Skolens Have er bleven vedligeholdt.

Vil. Regnskabsvæsen.

I Regnskabsaaet fra 1. April 1885 til 31. Marts 1886 har Kathedralskolen haft følgende Indtægter:

Fra Tiende, Arvefæste- og Lejeaf-		
gifter	Kr.	20,547.09 Ø.
— Afgifter af Kirker og Præstekald	„	26.00—
— Renter af Skolens, Stipendiefon-		
dens og Nissens Legats Kapitaler	„	5,921.50—
— Skolepenge	„	11,278.00—
— Læsø	„	1,203.79—
— ekstraordinære Indtægter	„	14.00—
— Sparekassen hævet af Stipendie-		
fondens og Nissens Legats Midler	„	360.79—
		<hr/>
	tilsammen	Kr 39,351.17 Ø.

Hvorimod Udgifterne har været

Til Lønninger	Kr.	25,307.30 Ø
— Timeundervisning	„	5,182.00—
— Pensioner.	„	198.16—
— Bogsaml. og videnskbl. Apparat	„	840.00—
— Bygningers Vedligeholdelse	„	1,230.15—
— Hovedstandsættelse	„	327.80—
— Inventariets Vedligeholdelse . . .	„	711.84—
— Plantehaven	„	12.40—
— Brændsel og Belysning	„	1,655.13—
— Skatter og Afgifter	„	1,826.29—
— Regnskabsforelse	„	781.82—
— testamentarisk Forpligtelse	„	320.00—
— forskjellige løbende og tilfældige		
Udgifter	„	1,707.82—
— Skydeøvelser	„	265.13—
— Livsforsikringsanstalten udlagt for		
en afgaaet Lærer	„	127.51—
Ifølge Decision	„	2.00—
		<hr/>
	tilsammen	Kr. 40,495.35 Ø.

Hvorved fremkommer en Merudg. af	Kr. 1,144.18	Ø.
Til Understøttelse af Disciple er be-		
talt af Stipendiefondens Renter og		
Oplag	Kr. 1,467.50.	Ø.
og af Nissens Legats		
Renter og Oplag	1,238.99—	„ 2,706.49—
Hvorved udkommer en Mindreind-		
tægt af	„	3,850.67—
Til Indtægt er derimod ført		
Kassebeholdningen		
fra forrige Aar . . .	Kr. 4,238.90	Ø.
samt fra alm. Skole-		
fond modtaget . . .	„ 4,320.00 —	„ 8,558.90—
Hvorefter Kassebeholdningen bliver	Kr. 4,708.23	Ø.

VIII. Bygninger og Løsøre.

Fra Ministeriet har Skolen modtaget to Kobberstik af Ballin efter Blochs Maleri af Hans Tausen, som beskytter Biskop Rønnow mod de forbitrede Børgere, og efter Marstrands af Christian den IV om Bord paa Linieskibet Trefoldigheden i Slaget under Femern. Til dem begge er der anskaffet forgyldte Rammer fra Kunst- og Boghandler Tryde i Kjøbenhavn; det ene hænger i 6. Klasses Skolestue, og det andet er foreløbig anbragt i en Stue i Rektorlejligheden, men ved Skolens Aarsfest og andre festlige Lejligheder ville de begge blive brugte til at udsmykke Festsalen.

Fra Sadelmager Thorball i Kjøbenhavn er der anskaffet en Rullemandrats. Isteden for de hidtil brugte løse Kakkelovns skjærme af Sink, som nu begynde at forfalde og blive ubrugelige, er der

gjort en Begyndelse paa at anskaffe Ovnkapper for at skjærme Disciplene mod Straalevarmen og modvirke Fodkulden; den eneste hidtil anskaffede er af Sink, men herefter ville de blive gjorte af galvaniserede Jærnplader.

Ministeriet har stillet de fornødne Midler til Skolens Raadighed, dels til at anlægge 2 længere Sidebroer ved Skolens Svømmeflaade, hvorved det vil blive gjort umuligt fra nogen af Siderne at se ind over Flaaden, mens den benyttes til Svømmeundervisning, og dels til at indkjøbe en ældre Kaproningsbaad til Brug for de ældste og kraftigste Disciple under Ledelse af en Lærer.

Udsigt
 over
Afgangs- og Aarsprøven
 i
 Viborg Kathedralskole og dens Forberedelsesskole.
 1886.

Onsdagen d. 16. Juni.

8—12.	6. og 5. Kl.	<i>Udarb. i Modrsml., bud. Opg.</i>
	4. st. og Rl.	<i>Udarb. i Modrsml.</i>
4—8.	6. og 5. Kl.	<i>Ovrstls. fra Latin.</i>
	4. st. og Rl.	<i>Arithm. Udarblds.</i>

Torsdagen d. 17. Juni.

8—12.	6. og 5. Kl.	<i>Fransk Stil.</i>
	4. st. og Rl.	<i>Geometr. Udarblds.</i>
4—8.	6. og 5. Kl.	<i>Udarb. i Modrsml. fri Opg.</i>
	4. std. Afdl.	<i>Latinsk Stil.</i>
	4. Realafdl.	<i>Praktisk Regning.</i>

Fredagen d. 18. Juni.

8—12.	4. std. Afdl.	<i>Fransk Stil.</i>
	4. Realafdl.	<i>Ovrstls. fra Engelsk.</i>

Mandagen d. 21. Juni.

12—2.	3. Realkl.	<i>Ovrstls. fra Engelsk.</i>
-------	------------	------------------------------

Torsdagen d. 24. Juni.

11—12.	5. Kl., N. 1—6.	Græsk. (aabn. m. N. 1).
--------	-----------------	-------------------------

Fredagen d. 25. Juni.

9—10.	3. Rlkl.	Engelsk. (4).
11—1.	5. Kl., 7—18.	Græsk. (7).
1—2.	2. Rlkl.	Engelsk. (4).

Lørdagen d. 26. Juni.

8. 6. Kl. Priv. **Engelsk.** (5; Priv. I. sidst).
4. Rlafdl. **Engelsk.** (3; Pr. sidst).

Mandagen d. 28. Juni.

8. 6. Kl., 1—9. **Historie.** (7; J. P. I.)
10—14; Pr. **Dansk og Oldnord.**
(10; I. J. P.)
4. Kl., 1—11; **Naturhistorie.** (11).
4. 6. Kl., 10—14; Pr. **Græsk.** (13; J. P. I.)
1—9. **Dansk og Oldnord.** (1).
4. st., 12—17; Rlafdl. **Naturhist.** (17; 1).

Tirsdagen d. 29. Juni.

8. 4. std., 1—11. **Geografi.** (9).
8—11 $\frac{1}{2}$. 5. Kl. **Dansk og Oldnord.** (1).
11 $\frac{1}{2}$ —12. 1. Realafdl. **Engelsk.** (12).
12—1. 5. Kl. **Engelsk.** (18).
4. 6. Kl., 1—9. **Græsk.** (4).

Onsdagen d. 30. Juni.

8. 6. Kl., 10—14; Pr. **Fransk.** (12; J. P. I.)
4. st., 12—17; Rlafdl. **Geografi.** (13; 1).
10 4. st., 1—7. **Mathematik.** (4).
4. 6. Kl., 10—14; Pr. **Historie.** (13; J. P. I.)
1—9. **Fransk.** (3).
4. st. 8—14 **Mathematik.** (11).

Torsdagen d. 1. Juli.

8. 6. Kl., 1—9. **Naturlære.** (2).
4. 11—14; Pr. **Naturlære.** (11; I J. P).

Fredagen d. 2. Juli.

8. 6. Kl.; Pr. **Tysk.** (6; P. J).
4. st. 15—17; Rl. **Mathematik.** (2; 2).
8—11. 3. st. og Rlkl. **Dansk Stil.**
2. std. Kl. **Latinsk Stil.**
1. Kl. **Dansk Stil.**

(Fredagen d. 2. Juli).

- 8—11. Kl. a. *Dansk Dikt. og Gjenfort.*
 11—2. 3. st. og Rlkl. *Arithm. Udarbdls.*
 2. st. Kl. *Fransk Stil.*
 1. Kl. *Regning.*
 Kl. b. *Dansk Dikt. og Gjenfort.*
 4. 4. Realafdl. *Tysk. (1).*

Lørdagen d. 3. Juli.

8. 4. st. 1—11. **Fransk.** (3).
 8—11. 3. st. og Rlkl. *Geometr. Udarbdls.*
 2. st. og Rlkl. *Dansk Stil.*
 1. Kl. st. Afd. *Latinsk Stil.*
 Kl. a. *Regning.*
 11—2. 3. std. Kl. *Latinsk Stil.*
 2. st. og Rlkl. *Regning.*
 Kl. b. *Regning.*
 4. 4. st., 9—17. **Latin.** (17).

Mandagen d. 5. Juli.

8. 4. st. 12—17; Rlfdl. **Fransk.** (14; 2).
 5. Kl. *Naturlære.* (17).
 2. st. Kl. *Historie.* (6).
 1. Kl. *Dansk.* (1).
 11. 3. st. Kl. *Tysk.* (4).
 4. 5. Kl. *Fransk.* (9).
 3. st. Kl. *Arithmetik.* (15).
 3. Rlkl. og 2. Rlkl. *Dansk.* (1; 1).
 Kl. a. *Geografi.* (9).

Tirsdagen d. 6. Juli.

8. 4. Rlfdl. **Dansk.** (3).
 2. Rlkl. og 3. Rlkl. *Historie.* (6; 5).
 2. st. Kl. *Arithmetik.* (10).
 8—11. 3. st. Kl. *Fransk Stil.*
 11. 3. st. Kl. *Fransk.* (3).
 2. st. Kl. *Geografi.* (7).

(Tirsdagen d. 6. Juli).

11.	Kl. a.	Dansk. (1).
4.	5. Kl.	Tysk. (12).
	4. st. Afdl.	Græsk. (17).
	2. st. Kl.	Naturhistorie. (9).

Onsdagen d. 7. Juli.

8.	6. Kl. 1—6.	Latin. (3).
	3. Rlkl.	Naturlære. (5).
	1. Kl.	Naturhistorie. (11).
	Kl. b.	Historie. (10).
11.	3. st. Kl.	Latin. (1).
	3. Rlkl. og 2. Rlkl.	Naturhist. (1; 1).
	Kl. a.	Religion. (5).
4.	6. Kl. 7—11.	Latin. (9).
	4. st. Afd. 1—8.	Latin. (7).
	3. st. Kl.	Naturhistorie. (13).

Torsdagen d. 8. Juli.

8.	6. Kl. 12—14;	Pr. Latin. (14; P. I. J).
	4. Rlafdl.	Naturlære (4).
	2. Rlkl. og 3. Rlkl.	Tysk. (3; 3).
	1. Kl. st. Afdl.	Latin. (5).
11.	1. Kl.	Religion. (7).
	Kl. b.	Naturhistorie. (16).
4.	3. st. Kl.	Historie. (9).
	2. st. Kl.	Geometri. (11).
	1. Kl.	Tysk. (4).

Fredagen d. 9. Juli.

8.	3. Rlkl. og 2. Rlkl.	Fransk. (2; 2).
	1. Kl.	Arithmetik. (13).
	Kl. b.	Dansk. (1).
11.	3. st. Kl.	Græsk. (7).
	2. st. Kl.	Tysk. (2).
	Kl. b.	Religion. (8).
	Kl. a.	Naturhistorie. (12).

(Fredagen d. 9. Juli).

4.	5. Kl.	Latin uforberedt. (5).
	3. st. Kl.	Geografi. (11).
	2. Rkl. og 3.	Rkl. Geometri. (7; 4).
	2. st. Kl.	Latin. (3).

Lørdagen d. 10. Juli.

8.	2. st. Kl.	Fransk. (1).
	1. Kl.	Geografi. (10).
	Kl. b.	Tysk. (5).
	Kl. a.	Historie. (7).
11.	3. Rkl. og 2.	Rkl. Arithmetik. (2; 4).
	1. Kl.	Historie. (8).
4.	5. Kl.	Latin forberedt. (3).
	4. st. og Rlafdl.	Historie. (5; 4).
	Kl. b.	Fransk. (3).

Mandagen d. 12. Juli.

8.	3. st. Kl.	Geometri (17).
	1. Kl.	Fransk. (2).
	Kl. b.	Geografi. (13).
	Kl. a.	Tysk. (3).
11.	4. st. Afdl.	Tysk. (1).
	2. Rkl. og 3.	Rkl. Geografi. (7; 6).
	1. Kl.	Geometri. (15).
4.	5. Kl.	Historie. (15).
	2. st. og Rkl.	Religion. (5; 5).

Tirsdagen d. 13. Juli. Kl. 5 Efterm. holdes Skolens Aarsfest til Kundgjørelse af Prøvernes Udfald, hvorefter Sommerferien begynder.

Onsdagen d. 14. Juli holdes Optagelsesprøven baade for Kathedralskolens og for Forberedelsesskolens Vedkommende over de fra Undervisning andensteds indmeldte Disciple. **Prøven begynder ufravigelig Kl. 8.**

Undervisningen aabnes igjen i det ny Skoleaar
Torsdagen d. 19. Avgust Kl. 8.

Til at overvære de mundtlige Prøver og Aars-
festen indbydes Disciplenes Forældre og Foresatte
saa vel som enhver som helst, der ellers maatte
have Sind til at følge med Skolen og dens Gjerning.

Rektoratet for Viborg Kathedralskole d. 8. Juni 1886.

H. H. Lefolii.
